

Årsredovisning 2024

20

24

**KULTURRÅDET**

# Kulturrådets årsredovisning 2024

2025-02-19

Kulturrådet

Box 27215, 102 53 Stockholm

[kulturradet@kulturradet.se](mailto:kulturradet@kulturradet.se)

# Generaldirektören har ordet

2024 var året då den moderna kulturpolitiken och Kulturrådet fyllde femtio år. Mycket har förändrats i samhället sedan 1974 som påverkar kulturpolitikens genomförande: EU-inträdet 1995, kultursamverkansmodellens införande 2011 men också andra samhällsområdets utveckling som påverkar kulturområdet som skola och utbildning, arbetsmarknadspolitiken, besöksnäringen och NATO-inträdet.

2024 var Sverige ordförande i Nordiskt ministerråd. Inom kulturpolitikens område fanns två prioriteringar där Kulturrådet kunde bidra: beredskap och läsfrämjande. Kulturrådet stöttade Riksantikvarieämbetet som hade ansvar att arrangera en nordisk-baltisk konferens om beredskap för kultur och kulturarv. Myndigheter inom kultur, kulturarv och försvar från samtliga nordiska och baltiska länder delade kunskap och erfarenheter. Under Bokmässan i september arrangerades ett seminarium kring läsfrämjande i Norden med medverkan av Sveriges, Finlands och Norges kulturministrar samt Sveriges skolminister. Alla nordiska länder arbetar med strategier för att öka läsningen och läskunnigheten för att i förlängningen stärka demokratin och öka samhällets motståndskraft. I december presenterades regeringsuppdraget att ta fram läslistor till skolans alla stadier tillsammans med Skolverket. Läslistorna är ett stöd till pedagoger och bibliotekarier i skolan som samspelar med regeringens övriga satsningar på läsning för barn och unga.

Genom de olika stöden till kulturlivets aktörer följer Kulturrådet i realtid förutsättningarna att verka. Under 2024 behandlade Kulturrådet mer än 9 000 ansökningar och fördelade ca 2,6 miljarder kronor i olika stöd. De statliga stöden till kultur samspelar och förmeras genom stöd från regioner och kommuner men också genom verksamheters egna intäkter, stöd av privata fonder och mer sällan direkt sponsring. Långsiktig finansiering skapar stabilitet för verksamheter. Projektstöd möjliggör konstnärlig innovation och nya samarbetsformer. Balansen dem emellan påverkar de olika konstområdenas infrastruktur och utvecklingsmöjligheter. Söktrycket är högt och den generella besparingen på en procent påverkar negativt eftersom kostnadsökningarna varit omfattande för de flesta verksamheter. Många vittnar om utmaningar att genomföra verksamheten på samma nivå som tidigare. En omfattande översyn av Kulturrådets bidragsformer pågår och under året genomfördes en musikpilot där tre tidigare utvecklingsbidrag kunde sökas i en och samma utlysning.

Dialoger och möten tillsammans med Kulturrådets rapporter och uppföljningar ger en god nationell överblick kring kultursektorns förutsättningar att verka för de kulturpolitiska målen. Rapporten *Tillgången till musikscener* fick stort medialt genomslag med rekommendationer till regeringen. Flera rapporter lämnades till regeringen som tillsammans bygger kunskap kring de verktyg offentliga aktörer använder för att nå de kulturpolitiska målen: *Kulturskolan i siffror*, *Stärkt kapacitet*

(folkbibliotek), *Kulturrådets bidragsgivning i regionerna* och *Svensk medverkan i EU-programmet Kreativa Europa* är några exempel.

Under året förlängdes avtalet med Sida om *Program för konstnärlig frihet*. Inom programmet samverkar Kulturrådet med elva aktörer runtom i världen för att stärka konstnärlig frihet och mänskliga rättigheter vilket leder till synergier mellan de kulturpolitiska och biståndspolitiska målen. Inom EU-programmet Kreativa Europa beviljades 7,9 miljoner euro till kulturaktörer i Sverige vilket placerar oss på åttonde plats av 39 deltagande länder. I december stod det klart att det är Kiruna som blir Sveriges bidrag till Europas kulturhuvudstad 2029.

Kajsa Ravin, generaldirektör Kulturrådet

# Innehåll

|  |           |
|--|-----------|
| <b>Om årsredovisningen</b> .....                                 | <b>11</b> |
| 1. Resultatredovisningens principer och ställningstaganden ..... | 11        |
| 1.1. Redovisning av resultatindikatorer .....                    | 11        |
| 1.2. Redovisning av styckkostnader .....                         | 11        |
| 1.3. Könsuppdelad statistik .....                                | 12        |
| 1.4. Utgivna publikationer .....                                 | 12        |
| 1.5. Finansiell redovisning .....                                | 12        |
| 2. Verksamhetslogik .....  | 12        |
| <br>   |           |
| <b>Om Kulturrådet</b> .....                                      | <b>13</b> |
| 3. Organisation .....  | 14        |
| 3.1. Särskilda organ .....                                       | 15        |
| 3.2. Arbetsgrupper, referensgrupper och sakkunniga .....         | 15        |
| <br>   |           |
| <b>Resultatredovisning</b> .....                                 | <b>17</b> |
| 4. Ekonomisk översikt .....                                      | 17        |
| 4.1. Anslagstilldelning .....                                    | 17        |
| 4.2. Anslagsförbrukning .....                                    | 19        |
| 4.3. Transfereringar .....                                       | 21        |
| 5. Bidragsgivning i sammanfattning .....                         | 22        |
| 5.1. Ärendebalans .....  | 22        |
| 5.2. Bidragsgivning 2024 .....                                   | 22        |
| 5.3. Inre effektivitet och kvalitet .....                        | 30        |
| 6. Analys och bedömning av måluppfyllelse .....                  | 31        |
| 6.1. Självständighetsmålet .....                                 | 33        |
| 6.2. Deltagandemålet .....                                       | 36        |
| 6.3. Samhällsmålet .....   | 39        |
| <br>   |           |
| <b>Redovisning enligt instruktion</b> .....                      | <b>43</b> |
| 7. Teater, dans, musik och annan scenkonst .....                 | 46        |
| 7.1. Verksamhetsbidrag till scenkonsten .....                    | 46        |
| 7.2. Projektbidragen till scenkonst .....                        | 46        |
| 7.3. Främjande inom scenkonst .....                              | 47        |
| 7.4. Bidrag till musik främjar tillgång och utveckling .....     | 47        |
| 7.5. Pilotprojekt i bidragsgivningen till musik .....            | 48        |
| 7.6. Kartläggning av tillgången till musikscener .....           | 49        |
| 7.7. Andra främjande insatser inom musikområdet .....            | 49        |

|  |           |
|--|-----------|
| 8. Litteratur, kulturtidskrifter, läsfrämjande och bibliotek .....                       | 53        |
| 8.1. Litteraturstöd .....  | 54        |
| 8.2. Mer läsning – främja litteratur och läsning .....                                   | 54        |
| 8.3. Ökning av bidrag till läs- och litteraturfrämjande insatser .....                   | 55        |
| 8.4. Bokmässan i Göteborg – goda möjligheter att nå ut .....                             | 55        |
| 8.5. Statligt stöd till folkbiblioteken .....  | 56        |
| 8.6. Stärkt infrastruktur för folkbibliotekens kompetensutveckling .....                 | 56        |
| 8.7. Barn och ungdomskatalogen .....   | 57        |
| 8.8. Läslistor .....   | 57        |
| 8.9. Stärkt myndighetssamverkan inom biblioteksområdet .....                             | 57        |
| 8.10. Läsfrämjande insatser med stöd av Läsrådet under 2024 .....                        | 58        |
| 8.11. Sveriges läsambassadör visar vägen .....   | 59        |
| 8.12. Hela landet läser .....  | 59        |
| 8.13. Swedish Literature Exchange .....  | 62        |
| 8.14. Astrid Lindgren Memorial Award .....   | 64        |
| 9. Bild och form samt museer och utställning .....                                       | 66        |
| 9.1. En starkare infrastruktur för bildkonst, form och konsthantverk .....               | 66        |
| 9.2. Stärkta villkor för konstnärer .....  | 66        |
| 9.3. Övriga främjande insatser inom bild- och formområdet .....                          | 67        |
| 10. Andra kulturella ändamål .....   | 70        |
| 10.1. Kultur och skola .....   | 70        |
| 10.2. Skapande skola .....   | 73        |
| 10.3. Kulturskolecentrum .....   | 74        |
| 11. Medfinansiering av regioner, kommuner och andra aktörer .....                        | 77        |
| 12. Nationella minoriteters kultur .....   | 79        |
| 12.1. Samisk litteratur har fått ett lyft .....  | 80        |
| 12.2. Sanningskommissioner och utredningar .....   | 80        |
| 12.3. Litteratur- och läsfrämjande åtgärder för de nationella<br>minoritetsspråken ..... | 81        |
| 12.4. Dialog och samverkan .....   | 81        |
| <b>Redovisning enligt regleringsbrev .....</b>   | <b>83</b> |
| 13. Konstnärlig frihet .....   | 83        |
| 13.1. Program för konstnärlig frihet .....   | 84        |
| 14. Kultursamverkansmodellen .....   | 86        |
| 14.1. Bidragsgivning inom kultursamverkansmodellen .....                                 | 86        |
| 14.2. Dialog och samverkan med regioner .....  | 90        |
| 14.3. Uppföljning av regional kulturverksamhet .....                                     | 91        |
| 15. Bidragsgivning till organisationer i civilsamhället .....                            | 93        |
| 16. Medverkans- och utställningsersättning enligt MU-avtalet .....                       | 95        |

|   |            |
|---|------------|
| 17. Kulturella och kreativa branscher .....   | 97         |
| 17.1. Bidragsgivning till mellanledets aktörer främjar de kulturella och kreativa branscherna .....                 | 97         |
| 17.2. Swedish Literature Exchange och Astrid Lindgren Memorial Award .....  | 98         |
| 17.3. Samverkan med andra myndigheter .....   | 99         |
| 18. Samordning av uppgiftsinsamling rörande officiell statistik .....   | 100        |
| 19. Nationell kontaktpunkt för Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar ..... | 101        |
| 20. Informationssäkerhet .....  | 102        |
| 20.1. Ledarskap och ansvar .....  | 102        |
| 21. Kreativa Europa 2021–2027 .....   | 103        |
| 22. Kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering .....   | 105        |
| 23. Samordning av läsfrämjande insatser av nationellt intresse .....  | 107        |
| 24. Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031 .....                         | 109        |
| 24.1. Principen om universell utformning .....  | 109        |
| 24.2. Befintliga brister i tillgängligheten .....   | 110        |
| 24.3. Individuella stöd och lösningar för individens självständighet .....  | 111        |
| 24.4. Att förebygga och motverka diskriminering .....   | 111        |
| 24.5. Summering av funktionshinderspolitiska målet på kulturområdet .....   | 112        |
| <b>Övrig återrapportering .....</b>   | <b>113</b> |
| 25. Jämställdhetsintegrering och könsuppdelad statistik .....   | 113        |
| 26. Information om Kulturrådets verksamhet .....  | 117        |
| 27. Barns och ungas rätt till kultur .....  | 118        |
| 27.1. Tillgång till kultur .....  | 118        |
| 27.2. Alla barns och ungas rätt till kultur .....   | 119        |
| 27.3. Ungas delaktighet .....   | 119        |
| 27.4. Samverkan för barnets bästa .....   | 119        |
| 27.5. Fritidskort för barn och unga .....   | 120        |
| 28. Samordning av det svenska värdskapet för Europeisk kulturhuvudstad 2029 .....                                   | 122        |
| 29. Granskning av krisstöd och återstartsbidrag .....   | 122        |
| 30. Verksamhetsutveckling .....   | 123        |
| 30.1. Utveckling av bidragsverksamheten .....   | 123        |
| 30.2. Uppföljning och kontroll .....  | 123        |
| 30.3. Öppen samordningsmetod .....  | 124        |
| 31. Kompetensförsörjning .....  | 125        |
| 31.1. Personal .....  | 125        |

|  |            |
|--|------------|
| 31.2. Kompetensutveckling .....                                | 126        |
| 31.3. Arbetsmiljö .....  | 127        |
| 32. Intern styrning och kontroll .....                         | 129        |
| 32.1. Internrevision .....                                     | 129        |
| 32.2. Bedömning av den interna styrningen och kontrollen ..... | 130        |
| 33. Regeringsuppdrag .....                                     | 131        |
| 34. Besvarade remisser .....                                   | 132        |
| <b>Finansiell redovisning .....</b>                            | <b>134</b> |
| 35. Sammanställning av väsentliga uppgifter .....              | 134        |
| 36. Resultaträkning .....                                      | 136        |
| 37. Balansräkning .....  | 137        |
| 38. Anslagsredovisning .....                                   | 138        |
| 39. Bemyndiganden .....  | 139        |
| 40. Noter .....  | 140        |
| 41. Tilläggsupplysningar och noter .....                       | 147        |
| 41.1. Redovisningsprinciper .....                              | 147        |
| 41.2. Värderingsprinciper .....                                | 147        |
| <b>Beslut om årsredovisning .....</b>                          | <b>149</b> |

# Axplock från året 2024

Kulturrådet har i uppgift att bidra till utveckling och tillgängliggörande av kultur genom att fördela och följa upp bidrag till kulturlivet samt genom andra främjande insatser. Under året har Kulturrådet fördelat drygt 2,6 miljarder kronor i bidrag till regioner, kommuner, och det fria kulturlivet. Kulturrådet har även publicerat ett tjugotal uppföljnings- och analysrapporter som finns tillgängliga på myndighetens webbplats<sup>1</sup>. Därutöver har Kulturrådet under 2024 genomfört en rad andra insatser för att främja utvecklingen och tillgången till kultur. Ett axplock av dessa insatser redovisas nedan.

## JANUARI

### Northern European Arts Councils möte

Generaldirektörer från nordiska, baltiska och brittiska kulturråd möttes i Glasgow, för att diskutera strategiskt samarbete inom frågor som konstnärlig frihet, hållbarhet och kulturlivets förutsättningar.

### Forskarsamtal om kulturskolan

Kulturskolecentrum bjöd in till en eftermiddag på Kulturhuset Stockholm, med panelsamtal och dialog med forskare, kulturskolechefer och pedagoger om kulturskolans roll, utveckling och framtid, med utgångspunkt i en ny forskningsantologi på området.

## FEBRUARI

### Folk och Kultur

Kulturrådet deltog med monter och programpunkter på

det kulturpolitiska konventet Folk och Kultur. Kulturrådet arrangerade två seminarier: det ena med fokus på konstnärlig frihet och hur offentliga aktörer och civilsamhället kan kraftsamla i tider av oro och krig, och det andra med fokus på hur konsten och kulturen kan bidra till försoning utifrån sannings- och försoningskommissionen för tornedalingar, kväner och lantalaiset och den pågående sanningskommissionen för urfolket samer.

## MARS

### Astrid Lindgren Memorial Award

2024 års Astrid Lindgren Memorial Award gick till den australiensiska läsfrämjarorganisationen Indigenous Literacy Foundation (ILF). Tillkännagivandet skedde parallellt med en presskonferens i

Stockholm och på barnboksmässan i Bologna.

## APRIL

### Hotade konstnärer ställde ut under Venedigbiennalen

Kulturrådet samarbetade med Unesco och Artists at Risk för att möjliggöra en utställning med hotade konstnärer på Unescos Venedigkontor. Generaldirektör Kajsa Ravin höll ett inledningstal om vikten av konstnärlig frihet och internationellt kultursamarbete.

## MAJ

### Bokstart firar 10 år

Kulturrådet bjöd in till en digital jubileumskonferens den 30 maj för att uppmärksamma att Bokstart fyllde 10 år. Bokstart är Kulturrådets satsning på läsning och språkutveckling för de allra minsta barnen.

<sup>1</sup> www.kulturradet.se

## **JUNI**

### **Nytt flerårigt avtal med Sida**

Kulturrådet tecknade ett avtal med Sida om en ny 3,5-årsperiod för Program konstnärlig frihet. Med biståndsmedel kan myndigheten nu fortsätta att stärka den konstnärliga friheten internationellt.

## **SEPTEMBER**

### **Fokus på barns och ungas läsning under Sveriges ordförandeskap i Nordiska Ministerrådet**

På uppdrag av regeringen arrangerade Kulturrådet, i samarbete med Skolverket, ett seminarium på bokmässan i Göteborg. Kultur- och skolministrar från Sverige, Norge och Finland talade om vikten av samverkan för att stärka barns och ungas rätt till läsning. I samarbete med Kulturanalys Norden publicerades en översikt över statliga insatser för ökad läsning och läslust hos barn och unga i Norden samt ett kunskapspaket på webben.

### **Sverige får en ny läsambassadör**

Kulturrådet, tillsammans med Läsrådet, väljer vartannat år en

läsambassadör med särskilt fokus på barn och unga.

Läsambassadören är ett ansikte utåt för det läsfrämjande arbetet och håller frågan om läsningens betydelse vid liv. I september valdes Agnes Török till läsambassadör för 2024–2026. Hen kommer att rikta in sig på livelitteratur, ungas mående och läsning bortom storstäderna.

### **Tillgången till musikscener**

Kulturrådet redovisade rapporten *Tillgången till musikscener* till regeringen.

Rapporten kartlägger förekomsten av musikscener i landet och analyserar hur förutsättningarna att få tillgång till musikscener ser ut. Rapporten har fått stort genomslag och bidrar med kunskap om hur tillgången till kultur kan stärkas i landet.

## **OKTOBER**

### **Kulturrådet 50 år**

Under året uppmärksammade Kulturrådet på olika sätt att myndigheten fyllde 50 år, bland annat genom ett panelsamtal under Almedalsveckan. Kulturrådet bildades den 1 oktober 1974 som ett resultat av den kulturpolitiska

utredningen. Under dessa 50 år har Kulturrådet spelat en central roll i att främja och utveckla kulturens utveckling och tillgänglighet i Sverige.

## **DECEMBER**

### **Presentation av läslistor**

Skolverkets och Kulturrådets gemensamma uppdrag att ta fram läslistor för hela skolväsendet redovisades på en presskonferens där bland andra utbildningsminister Lotta Edholm och kulturminister Parisa Liljestrand deltog.

### **Tillkännagivande av Europeisk kulturhuvudstad 2029**

Kiruna presenterades som kulturhuvudstad efter det avslutande jurymötet i Stockholm. Utnämningen syftar till att lyfta fram den kulturella rikedom, mångfalden och gemenskapen i Europa och bidra till ömsesidig förståelse mellan invånare i Europa. Vid tillkännagivandet deltog bland annat kulturminister Parisa Liljestrand, den svenska representationen från Europeiska kommissionen och generaldirektör Kajsa Ravin.

# Om årsredovisningen

Kulturrådets årsredovisning ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och vara ett underlag för regeringen att följa upp myndigheten.

## 1. Resultatredovisningens principer och ställningstaganden

Årsredovisningen sammanfattar Kulturrådets verksamhet 2024 utifrån myndighetens uppgifter, mål och krav enligt förordningar, instruktion, regleringsbrev och eventuella andra beslut. De regeringsuppdrag som Kulturrådet har redovisat under året listas i avsnitt 33.

Resultatredovisningen av bidragsgivningen baseras främst på de uppgifter som lämnats i ansökningsblanketter, eftersom redovisning om bidragens användning i flera fall inkommer först 2025. Det innebär att vissa uppgifter kan skilja sig från vad som senare framkommer i redovisningen för varje enskilt ärende.

Antal beslutade bidragsansökningar omfattar de ärenden som har beslutats 2024. Detta oavsett när en ansökan har kommit in till Kulturrådet, när Kulturrådet har betalat ut bidraget eller vilken tidsperiod bidraget gäller. Beslutade bidragsansökningar omfattar även ärenden som återtagits, avskrivits eller bordlagts under året. Resultaten redovisas så långt som möjligt i historiska treårsvisa serier. När detta inte är möjligt kommenteras det särskilt. Summeringsdifferenser kan förekomma på grund av avrundningar.

### 1.1. Redovisning av resultatindikatorer

Kulturrådet använder ett antal resultatindikatorer för att följa upp myndighetens interna målstruktur, som utgår från de nationella kulturpolitiska målen. De indikatorer som hittills är framtagna beskrivs i avsnitt 6.

### 1.2. Redovisning av styckkostnader

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska en myndighet redovisa antal och styckkostnader för handläggning av ärendeslag som, enligt myndighetens bedömning, omfattar ett stort antal ärenden. Kulturrådet bedömer att myndigheten inte hanterar ett stort antal ärenden i det avseendet. Myndigheten behandlade cirka 9 500 ansökningar under 2024. Bedömningen av ansökningarna är till största delen av kvalitativ karaktär och kräver omfattande handläggning. Arbetet involverar ofta hantering och skönmässiga bedömningar av arbets- eller referensgrupper, vilket är tidskrävande. Att beräkna styckkostnader för dessa ärenden är inte lika relevant som för myndigheter som hanterar betydligt fler ärenden där grunden för beslut är kopplade till objektiva kriterier.

### 1.3. Könsuppdelad statistik

Kulturrådet redovisar individbaserad statistik uppdelat på kön<sup>2</sup> där detta är möjligt. I tabell 22 redovisas könsuppdelad statistik för de flesta bidragstyper. Även i avsnitt 31, som handlar om kompetensförsörjning, redovisas könsuppdelade uppgifter.

### 1.4. Utgivna publikationer

Kulturrådet listar inte utgivna publikationer i årsredovisningen. Dessa kan i stället hittas i sin helhet på Kulturrådets webbplats.

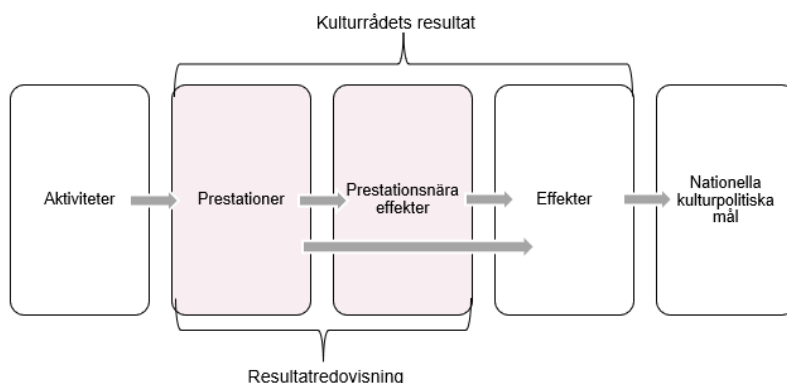
### 1.5. Finansiell redovisning

Siffrorna i resultatredovisningen kan skilja sig från siffrorna i den finansiella redovisningen. I resultatredovisningen gäller bidragsbeloppen de beslut som fattas under året, medan lämnade bidrag i den finansiella redovisningen gäller de utbetalningar respektive inbetalningar som de facto skett under året. De beslut som har fattats på bemyndigande 2024 ingår därför inte i den finansiella redovisningen, eftersom utbetalningarna sker 2025.

## 2. Verksamhetslogik

Kulturrådet arbetar utifrån verksamhetslogik som visar det tänkta sambandet mellan aktiviteter, prestationer, prestationsnära effekter och de nationella kulturpolitiska målen. Aktiviteter är det arbete som genomförs under ett år och som leder till prestationer. Prestationerna är sådant som lämnar myndigheten, exempelvis beslut, publikationer och seminarier. Kulturrådets prestationer leder i sin tur till effekter, exempelvis förutsättningar för myndighetens bidragsmottagare att bedriva verksamhet och för människor att ta del av denna verksamhet. En prestation kan således leda till flera olika effekter som kan inträffa vid olika tidpunkter. Kulturrådets resultatredovisning fokuserar på prestationer och effekter som inträffar i nära anslutning till prestationerna. På så sätt beskriver Kulturrådet hur myndigheten har arbetat under året och vad myndigheten har gjort för att bidra till de nationella kulturpolitiska målen.

Figur 1. Kulturrådets verksamhetslogik



<sup>2</sup> Juridiskt kön i blanketter som införts sedan 2022. I annat fall redovisas kategorierna "kvinna" och "man", svarsalternativen "annat" och "vet ej" är exkluderade.

## Om Kulturrådet

Kulturrådet är en central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet vars verksamhet bedrivs inom statens utgiftsområde 17, som omfattar områdena kultur, medier, trossamfund och fritid. Kulturrådets uppdrag finns inom delområdet kultur.

Kulturrådets uppdrag utgår från de nationella kulturpolitiska målen. Myndigheten ska verka för kulturens utveckling och tillgänglighet genom att fördela och följa upp statliga bidrag samt genom andra främjande åtgärder<sup>3</sup>.

Myndigheten ska särskilt verka för konstnärligt och kulturpolitiskt värdefull utveckling inom verksamheter som rör:

- teater, dans, musik och annan scenkonst
- litteratur, kulturtidskrifter, läsfrämjande och bibliotek
- bild och form samt museer och utställningar
- regional kulturverksamhet
- samiska folkets och övriga nationella minoriteters kultur
- andra kulturella ändamål.

Kulturrådet har även en lång rad andra uppgifter, exempelvis att integrera jämställdhets-, mångfalds- och barn- och ungdomsperspektiv i myndighetens verksamhet samt främja ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete. Myndigheten har även ett samlat ansvar, så kallat sektorsansvar, för funktionshinderfrågor och för att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.

I Kulturrådets årliga regleringsbrev anger regeringen de mål, uppdrag och återrapporteringskrav som gäller för budgetåret. Under respektive anslagspost anges enligt vilka statsbidragsförordningar som bidrag ska fördelas. Det finns elva sådana förordningar om statsbidrag.

Utöver de uppdrag som framgår av Kulturrådets instruktion och regleringsbrev utförs också regeringsuppdrag som myndigheten dels får löpande under året, dels får genom andra förordningar som är generella för många myndigheter (till exempel förordning 2009:907 om miljöledning i statliga myndigheter).

Enligt myndighetsförordningen (2007:515) ska myndigheten bedriva verksamheten effektivt och enligt gällande rätt, samt hushålla väl med statens medel. Myndighetens ekonomi ska vara god med långsiktig balans mellan intäkter och kostnader.

---

<sup>3</sup> Enligt förordning (2012:515) med instruktion för Statens kulturråd.

### 3. Organisation

Kulturrådet leds av en styrelse som består av nio ledamöter, där myndighetens generaldirektör ingår. Regeringen utser ordförande och övriga ledamöter samt generaldirektör. Styrelsen leder myndigheten och har fullt ansvar för verksamheten. Generaldirektören ansvarar för den löpande verksamheten inför styrelsen.

Styrelsen beslutar i frågor som rör verksamhetens inriktning, årsredovisning, budgetunderlag, internrevision och åtgärder till följd av internrevision, revidering av arbetsordning samt andra frågor av principiell betydelse. Styrelsen beslutar även i vissa bidragsärenden. Under 2024 har styrelsen sammanträtt vid fem tillfällen.

Tabell 1. Arvoden till och övriga styrelseuppdrag för ledamöterna i Statens kulturråds styrelse 2024, kronor

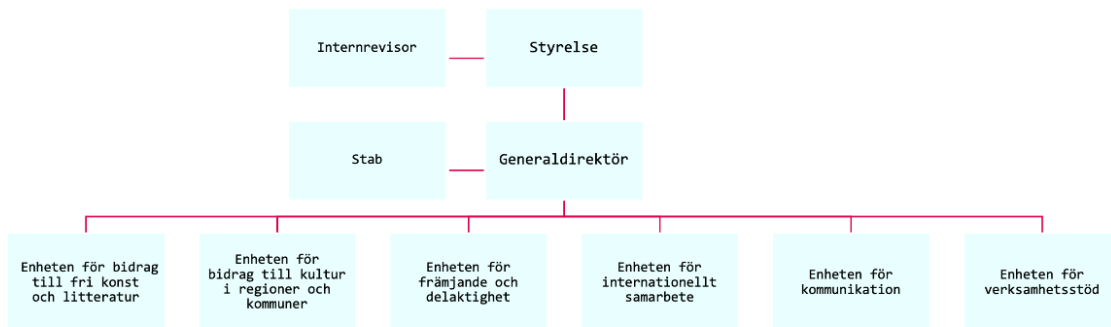
| Ledamot                 | Andra styrelseuppdrag  | Ersättning från Kulturrådet (kr) |
|-------------------------|--|----------------------------------|
| Crabtree, Paula         | Stockholms konstnärliga högskola (t.o.m. 2024-08-01)<br>Conseil d'orientation Stratégique – PSL vid Paris Research University<br>EQ-Arts<br>Arkitektur og Design Fakultetsstyre vid Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet | 40 000                           |
| Eskander, Marlen        | –  | 40 000                           |
| Nyman, Ellen            | CinemAfrica  | 40 000                           |
| Jakobsson, Leif         | SES – Finlands filmstiftelse<br>Konstmuseet Amos Rex AB  | 40 000                           |
| Nordin, Svante          | –  | 40 000                           |
| Ravin, Kajsa            | Nordisk kulturfond<br>International Federation of Arts Councils and Culture Agencies   | 1 421 635                        |
| Tidholm, Po             | Oppegården Trönö AB  | 51 865*                          |
| Pålsson, Thomas         | Försäkringskassan (t.o.m. 2024-03-31)<br>Vård och omsorgsanalys<br>Redaktörspoolen AB  | 50 000                           |
| Årehed Kågström, Ulrika | Livsmedelsverket<br>Nordic Cancer Union<br>Union for International Cancer Control  | 80 186**                         |

\* 634 kronor av ersättningen avser skattepliktig bilersättning, 11 231 kronor avser förlorad arbetsinkomst.

\*\* 186 kronor av ersättningen avser skattepliktig bilersättning.

Kulturrådets kansli är beläget i Stockholm och cirka 100 personer arbetar på de sju enheterna inom kansliet. Vid myndigheten finns även en internrevisionschef som rapporterar direkt till styrelsen.

Figur 2. Kulturrådets organisationsschema



### 3.1. Särskilda organ

Enligt bestämmelser i Kulturrådets instruktion finns tre särskilda organ vid myndigheten:

- **Samverkansråd** som har i uppgift att samordna de nationella kulturpolitiska intressena inom ramen för kultursamverkansmodellen. Regeringen bestämmer vilka myndigheter och institutioner som ska ingå i samverkansrådet. Under 2024 har samverkansrådet bestått av Kulturrådet, Konstnärsnämnden, Statens konstråd, Kungliga biblioteket, Länsstyrelserna (genom Länsstyrelsen i Gotlands län), Nämnden för hemslöjdsfrågor, Riksteatern, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet samt Svenska Filminstitutet. Kulturrådets generaldirektör är ordförande i samverkansrådet.
- **Jury för Astrid Lindgren Memorial Award** som har hand om nomineringen och beslutar om pristagare enligt förordningen (2002:1091) om litteraturpris till Astrid Lindgrens minne. Juryn består av tolv ledamöter som utses av styrelsen för Statens kulturråd.
- **Läsråd** som ska vara en drivande och samordnande aktör inom det läsfrämjande arbetet. Det ska bidra till samverkan mellan aktörer från olika sektorer och ansvara för kunskapsinsamling samt identifiera utvecklingsbehov inom det nationella läsfrämjande arbetet. Läsrådet består av högst nio ledamöter med Kulturrådets generaldirektör som ordförande. Generaldirektörerna för Myndigheten för tillgängliga medier samt Statens skolverk är adjungerade i Läsrådet.

### 3.2. Arbetsgrupper, referensgrupper och sakkunniga

Kulturrådets styrelse inrättar arbets- och referensgrupper, och generaldirektören tillsätter ledamöter i dessa grupper. Ledamöterna är kvalificerade ämnesexperter inom olika konst- och kulturområden och bistår myndigheten med bedömningar av, och tar i vissa fall<sup>4</sup> beslut om, bidragsansökningar. Under 2024 anlidade

<sup>4</sup> Arbetsgrupper fattar beslut om bidrag enligt 7 § förordningen (2010:1058) om statsbidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande insatser. Under 2024 fanns fyra arbetsgrupper, samtliga inom litteraturområdet.

Kulturrådet drygt 140 ämnesexperter till 16 arbets- och referensgrupper samt till juryn för Astrid Lindgren Memorial Award.

Detta arbetssätt är grundläggande för att säkerställa att Kulturrådet fördelar bidrag i enlighet med principen om armlängds avstånd och att den konstnärliga friheten säkras. Principen om armlängds avstånd tillämpas i Kulturrådets bidragsprocess genom att beslutanderätt delegeras mellan styrelsen, generaldirektören och arbetsgrupperna. Tack vare detta arbetssätt kan Kulturrådet säkerställa en hög kvalitet i bidragsbesluten, värna om kulturpolitikens självständighetsmål och behålla förtroendet för myndigheten genom att genomföra sitt uppdrag med legitimitet, trovärdighet och relevans.

Sammansättningen av arbets- och referensgrupperna är central, eftersom ledamöterna bidrar med olika perspektiv och kompetenser. Kulturrådet använder en öppen intresseanmälan när nya ledamöter tillsätts, för att säkra bredden och öka transparensen i processen. Under 2024 anmälde drygt 200 nya personer sitt intresse för att ingå i myndighetens arbets- och referensgrupper. Totalt finns 740 personer på intresselistan. Vid tillsättningen av ledamöter beaktar Kulturrådet, utöver sakkompetens, sådana faktorer som ålder, kön och geografisk hemvist. I många fall söker myndigheten en specifik sakkompetens, och rekryteringen kan vara en utmaning trots antalet anmälda på intresselistan.

Det har under året varit en jämn könsfördelning mellan ledamöterna i Kulturrådets arbets- och referensgrupper (51 procent kvinnor, 49 procent män). Majoriteten av ledamöterna finns i landets två största städer (33 procent i Stockholm, 21 procent i Göteborg), men det finns ändå en bred geografisk spridning med ledamöter från 15 av landets 21 län.

Kulturrådet anlitar även ett fyrtiotal sakkunniga inom andra främjande insatser, till exempel för urval av litteratur till barn- och ungdomsbokskatalogen, sakkunniggrupp för kulturskolefrågor samt som stöd till läsambassadören. Kulturrådet bedömer att myndigheten därigenom har förutsättningar för att genomföra sin verksamhet med hög kvalitet.

# Resultatredovisning

## 4. Ekonomisk översikt

Kulturrådets finansiering består av tre delar: ett förvaltningsanslag, ett antal sakanslag och externa medel. Förvaltningsanslaget bekostar myndighetens förvaltningskostnader samt Läsrådet och Kulturskolecentrum. Sakanslagen ska stödja olika kulturområden. De externa medlen bekostar specifika uppdrag som myndigheten har fått eller ska utföra som samarbetsprojekt tillsammans med andra, till exempel andra myndigheter, Europeiska unionen, Nordiska ministerrådet och Sida.

Under 2024 var det disponibla anslagsbeloppet 2,7 miljarder kronor, varav cirka 2,6 miljarder kronor betalades ut i bidrag. Resterande medel användes för att bedriva verksamhet.

### 4.1. Anslagstilldelning

Kulturrådets totala anslag för 2024 minskade med 3 procent jämfört med året innan. Förvaltningsanslaget 1:1 *Statens kulturråd (ramanslag)* samt anslagsposten 1 *Bidrag till regional kulturverksamhet* under anslag 1:6, som Kulturrådet disponerar över, har varit stabila över åren med små variationer. Minskningar som finns på anslag 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och nationella minoriteters språk och kultur* samt anslag 1:3 *Skapande skola* beror på att tidsbegränsade satsningar har upphört.

Anslagsnivåerna medför olika förutsättningar och ger olika resultat. När det gäller anslag 1:2, anslagspost 11 *Bidrag till kulturskolor*, noterar Kulturrådet att skillnaden mellan läsåren med och utan det tillfälliga återstartsstödet är påtaglig för kulturskolornas verksamhet. Myndigheten kan, med få undantag, se minskad aktivitet inom nästan alla områden under läsåret 2023/2024, allt från färre ämnen och minskad fördjupad undervisning till färre anställningar, mindre variation rörande undervisningsformer och minskad omfattning av samverkan med andra parter.

Det tillfälliga återstartsstödet var viktigt även för annan kulturverksamhet och behovet av en fortsatt förstärkning för att ytterligare stärka svaga strukturer kommunicerades till myndigheten. Utmaningarna förstärktes under 2024 när 1:2 anslagspost 1 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och nationella minoriteters språk och kultur* minskade med 20 procent jämfört med året innan. Kulturrådet har därmed behövt sänka sin medfinansiering till projekt som genomförs inom Kreativa Europa, medan antalet ansökningar har ökat. Samtidigt har kostnader för internationellt utbyte och samarbete ökat på grund av den svaga kronan, inflation och mer klimatsmarta resor.

1:2 anslagspost 9 *Bidrag till folkbibliotek för läsfrämjande insatser* har nästan halverats jämfört med 2023 eftersom de tidsbegränsade satsningarna avslutades. Det minskade stödet har negativt påverkat folkbibliotekens ekonomiska möjligheter att bedriva utvecklingsarbete, så som läsfrämjande verksamhet, trots att det var känt att satsningarna hade ett slutdatum.

Kulturrådets anslag påverkar i vilken utsträckning myndigheten kan bidra till en utveckling i de kulturpolitiska målens riktning. En positiv utveckling av den offentliga finansieringen av kulturen har också lyfts fram som viktig för att de kulturpolitiska målen ska kunna nås, detta formuleras bland annat i Myndigheten för kulturanalys årliga lägesbedömningar (se till exempel Kulturanalys 2018:1). Kulturrådet väger således in den utveckling som illustreras i tabell 2 i myndighetens målbedömning.

Tabell 2. Kulturrådets anslagstilldelning 2022-2024, tusen kronor

| Anslag  | 2024             | 2023             | 2022             |
|---|------------------|------------------|------------------|
| <b>1:1 Statens kulturråd</b>  | <b>73 240</b>    | <b>71 187</b>    | <b>73 714</b>    |
| <i>ap.1 Statens kulturråd</i>   | 73 240           | 71 187           | 73 714           |
| <b>1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete</b>  | <b>337 403</b>   | <b>402 403</b>   | <b>1 967 803</b> |
| <i>ap.1 Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och nationella minoriteters språk och kultur</i>                             | 105 143          | 135 143          | 821 043          |
| <i>ap.2 Bidrag till alliansverksamheter</i>   | 92 260           | 92 260           | 122 260          |
| <i>ap.9 Bidrag till folkbibliotek för läsfrämjande insatser</i>   | 40 000           | 75 000           | 150 000          |
| <i>ap.7 Stöd med anledning av covid-19, senare Bidrag till återstart för kulturen</i>   | 0                | 0                | 674 500          |
| <i>ap.11 Bidrag till kulturskolor</i>   | 100 000          | 100 000          | 200 000          |
| <i>Därav belopp från anslagsposterna som kan användas för administration, genomförande, främjande och uppföljning av verksamhet</i>                 | 20 000           | 20 000           | 45 000           |
| <b>1:3 Skapande skola</b>   | <b>176 464</b>   | <b>201 464</b>   | <b>199 964</b>   |
| <i>ap.1 Skapande skola</i>  | 176 464          | 201 464          | 199 964          |
| <i>Därav belopp från anslagsposten som får användas för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten</i>                 | 5 300            | 5 300            | 5 300            |
| <b>1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet</b>  | <b>1 640 774</b> | <b>1 638 454</b> | <b>1 659 948</b> |
| <i>ap.1 Bidrag till regional kulturverksamhet</i>   | 1 640 774        | 1 638 454        | 1 659 948        |
| <i>Därav belopp från anslagsposten som får användas för arbete med bedömning, uppföljning och främjande inom ramen för kultursamverkansmodellen</i> | 3 000            | 3 000            | 3 000            |
| <b>2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål</b>  | <b>249 098</b>   | <b>251 614</b>   | <b>301 614</b>   |
| <i>ap.1 Bidrag till den fria scenkonsten, arrangörer, fonogramverksamhet och vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse</i>                          | 249 098          | 251 614          | 301 614          |
| <i>Därav belopp från anslagsposten som får användas för administration och genomförande av verksamheten</i>   | 6 300            | 6 300            | 6 300            |
| <b>3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter</b>   | <b>203 678</b>   | <b>205 735</b>   | <b>205 735</b>   |
| <i>ap.1 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande</i>  | 203 678          | 205 735          | 205 735          |
| <i>Därav belopp från anslagsposten som får användas för administration och genomförande av verksamheten</i>   | 10 000           | 10 000           | 10 000           |
| <b>4:4 Bidrag till bild- och formområdet</b>  | <b>45 608</b>    | <b>46 069</b>    | <b>61 096</b>    |
| <i>ap.1 Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare</i>   | 45 608           | 46 069           | 61 096           |
| <b>TOTALT</b>   | <b>2 726 265</b> | <b>2 816 926</b> | <b>4 469 874</b> |

## 4.2. Anslagsförbrukning

Samtliga anslag och anslagsposter har genererat anslagsbehållning. Återbetalningar av outnyttjade bidrag återanvänds om möjlighet finns att fördela dem under året. Möjligheten att genomföra en ny utlysning sent på året är begränsad med hänsyn till den tid det tar att utlysa, bedöma, besluta och utbetala bidragen.

Återbetalning av bidrag som tidigare har beviljats på särskilda medel, som återstartsmedel med anledning av covid-19 och läsfrämjandelyftet under anslag 1:2 anslagspost 1, ingår i anslagsbehållningen med 990 000 kronor.

Det anslagsöverskridande avseende anslag 3:1 *Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter*, som reducerade tillgängliga medel för 2024, har återhämtats och anslaget uppvisar en anslagsbehållning. Behållningen beror på att bidrag inom litteraturstödet har beviljats i lägre grad än tidigare år, på grund av den extra bidragsomgången som skedde under 2023. Dessutom blev kostnaderna för att administrera bidragen inom anslaget lägre än förväntat.

Den totala intäkten har minskat från 2023 till 2024 med 3,5 procent. Verksamhetens budget och planering har anpassats efter givna förutsättningar för tillgängliga medel på anslagen och de externa medlen.

Det har skett en kontinuerlig minskning av intäkter från anslag från 2022 till 2024. Minskningen beror på att anslag och anslagsposter har avslutats, vilket begränsar möjligheten att fördela lönemedel och overheadkostnader på sakanslagen.

Övriga intäkter varierar kraftigt, med en topp 2023 som avser tillfälliga uppdrag med extern finansiering. År 2023 utmärker sig genom konferensen Word Summit som genomfördes med ekonomiskt stöd från utrikesdepartementet och Sida.

Tabell 3. Verksamhetens intäkter 2022–2024, tusen kronor

| Verksamhetens intäkter       | 2024    | 2023    | 2022    |
|------------------------------|---------|---------|---------|
| Intäkter av anslag           | 142 827 | 148 018 | 154 490 |
| Övriga intäkter              | 9 966   | 14 732  | 4 538   |
| Summa verksamhetens intäkter | 152 793 | 162 750 | 159 028 |

Under året användes 143 miljoner kronor från anslagstilldelningen för att finansiera verksamheten (tabell 3). Minskningen beror på att möjligheten att finansiera verksamheten genom sakanslagen var lägre under 2024, eftersom uppdraget för läsfrämjandelyft för folkbibliotekarier inom anslag 1:2 anslagspost 1 upphört.

Kulturrådets förvaltningskostnader uppgick 2024 till 153 miljoner kronor. Det, tillsammans med utfallet av lämnade bidrag, genererade ett anslagsöverskott på 7 miljoner kronor vid årets slut. Av överskottet kommer 1,9 miljoner kronor att få föras över till 2025. Anslagssparandet fördes enligt beslutat regleringsbrev för 2025 till anslagen 1:1 *Statens kulturråd*.

Tabell 4. Verksamhetens kostnader 2022–2024, tusen kronor

| Verksamhetens kostnader              | 2024           | 2023           | 2022           |
|--------------------------------------|----------------|----------------|----------------|
| Kostnad för personal                 | 102 383        | 105 051        | 107 894        |
| Kostnad för lokaler                  | 7 984          | 7 180          | 6 610          |
| Övriga driftkostnader                | 39 593         | 47 696         | 41 887         |
| Finansiella kostnader                | 314            | 197            | 78             |
| Avskrivningar och nedskrivningar     | 2 519          | 2 626          | 2 559          |
| <b>Summa verksamhetens kostnader</b> | <b>152 793</b> | <b>162 750</b> | <b>159 028</b> |

Verksamhetens kostnader har minskat med 6 procent. Det är främst övriga driftkostnader som har bidragit till minskningen, vilket beror på att främjande arbete i samband med konferenser har varit lägre under 2024.

I personalkostnaderna ingår, förutom lönekostnader för anställd personal, även ersättning till personer knutna till myndighetens referens- och arbetsgrupper, jury och styrelse samt andra personalrelaterade kostnader. Medelantalet anställda minskade från 118 till 104 mellan åren 2023 och 2024.

Under 2024 belastades sakanslagen och uppdrag med 83 miljoner kronor (2023: 82 miljoner kronor, 2022: 80 miljoner kronor) för löner och overheadkostnader. Overheadkostnader består av gemensamma kostnader inom funktionerna administration, stab och service. Fördelningen sker med hjälp av tidredovisning samt inom de begränsningar som finns för administrativa kostnader på respektive anslag och uppdrag.

Tabell 5. Kostnader och intäkter per verksamhetsgren 2022–2024, tusen kronor

|                       | Bidragsgivning |               |               | Andra främjande åtgärder |               |               |
|-----------------------|----------------|---------------|---------------|--------------------------|---------------|---------------|
|                       | 2024           | 2023          | 2022          | 2024                     | 2023          | 2022          |
| Intäkter av anslag    | 63 761         | 71 765        | 85 466        | 79 066                   | 76 253        | 69 025        |
| Övriga intäkter       | 223            | 565           | 318           | 9 743                    | 14 167        | 4 219         |
| <b>Summa intäkter</b> | <b>63 985</b>  | <b>72 330</b> | <b>85 784</b> | <b>88 809</b>            | <b>90 420</b> | <b>73 244</b> |
| Kostnader             | -68 210        | -78 907       | -87 976       | -84 583                  | -83 843       | -71 052       |
| Lämnade bidrag        | -2 619 529     | -2 698 690    | -3 984 172    | 0                        | 0             | 0             |

Utfallet av intäkter och kostnader har fördelats mellan bidragsgivning och andra främjande åtgärder. Fördelningen baseras på den tidredovisning som var gällande 2024. Tidkoderna har kopplats till verksamheterna bidragsgivning, andra främjande åtgärder och förvaltning.

Bidragsgivningen omfattar arbete med bedömning, beslut, utbetalning, uppföljning av bidrag samt support och administration av bidragen. Andra främjande åtgärder avser generella och riktade informationsinsatser och vissa regeringsuppdrag. Förvaltning avser tid som inte direkt kan kopplas till de två övriga verksamheterna. Utfallet för förvaltningen fördelas procentuellt mellan bidrag och främjande.

Uppföljningsarbete redovisas i de fall det är möjligt under tidkoder kopplade till bidragsgivningen för ett specifikt anslag. När arbetet inte kan kopplas mot ett specifikt anslag på grund av att uppföljningen är konstområdesövergripande redovisas tiden under förvaltning, och ingår därmed i den procentuella fördelningen mellan bidrag och främjande.

Förhållandet mellan bidragsgivning och andra främjande åtgärder 2024, är något förändrat jämfört med föregående år. Främjande åtgärder motsvarar 55 procent mot 52 procent 2023. De uppdrag Kulturrådet har hanterat samt andra egen-initierade insatser som myndigheten beslutar om, kan innebära att verksamhetsgrenen andra främjande åtgärder kan ta en högre andel av Kulturrådets intäkter och kostnader.

### 4.3. Transfereringar

Siffrorna i resultatredovisningen kan skilja sig från siffrorna i den finansiella redovisningen. I resultatredovisningen avser bidragsbeloppen de beslut som fattats under året, medan lämnade bidrag i bokföringen avser in- och utbetalningar som skett under motsvarande period. De beslut som togs på bemyndigande 2023 ingår därför i lämnade bidrag 2024 som presenteras i tabell 6. Motsvarande utställda bemyndiganden 2024 kommer att ge utfall 2025.

Under 2024 betalade Kulturrådet ut drygt 2,6 miljarder kronor i bidrag, vilket är en minskning med 3 procent jämfört med 2023. Minskningen har skett inom lämnade bidrag till statlig och kommunal verksamhet. De tillfälliga medlen för läsfrämjandelyftet för folkbibliotekarier, som avslutades 2023, samt neddragning av anslaget för Skapande skola påverkade lämnade bidrag till dessa aktörer.

Tabell 6. Lämnade bidrag 2022–2024, tusen kronor

| Lämnade bidrag                                     | 2024      | 2023      | 2022      |
|--|-----------|-----------|-----------|
| Lämnade bidrag till statlig verksamhet             | 2 777     | 3 430     | 5 188     |
| Lämnade bidrag till regioner                       | 1 471 499 | 1 430 011 | 1 446 361 |
| Lämnade bidrag till kommunal verksamhet            | 409 278   | 498 786   | 697 868   |
| Lämnade bidrag till internationella organisationer | 26 523    | 20 177    | 19 020    |
| Lämnade bidrag till organisationer och företag     | 708 959   | 740 741   | 1 810 114 |
| Lämnade bidrag till enskilda personer              | 493       | 5 545     | 5 620     |
| Summa verksamhetens kostnader                      | 2 619 529 | 2 698 690 | 3 984 172 |

## 5. Bidragsgivning i sammanfattning

Här presenteras översiktligt ärendebalansen för myndighetens ärenden och den samlade bidragsgivningen för 2024.

### 5.1. Ärendebalans

Av tabell 7 framgår var i bidragsprocessen Kulturrådets öppna bidragsärenden befann sig den 31 december 2024. Vid den tidpunkten hade Kulturrådet 9 278 öppna ärenden.

Kulturrådets ansökningsperioder är i stort sett desamma från år till år, vilket gör att tabellen är jämförbar över tid. Under 2022 hanterade Kulturrådet drygt 900 krisstödsärenden och 2 000 ärenden rörande återstartsstöd. Under 2023 och 2024 har Kulturrådet inte hanterat några kris- och återstartsstöd varför antal öppna ärenden minskat sedan 2022.

Tabell 7. Kulturrådets ärendebalans 2022–2024, antal öppna ärenden 31 december 2024

| Ärendestatus  | 2024         | 2023          | 2022          |
|---|--------------|---------------|---------------|
| Registrerat, avvaktar granskning                      | 642          | 545           | 560           |
| Avvaktar komplettering ansökan                        | 41           | 48            | 50            |
| Avvaktar beslut                                       | 277          | 399           | 532           |
| Avvaktar utbetalning                                  | 611          | 729           | 697           |
| Avvaktar revidering, rekvisition, granskning med mera | 46           | 55            | 119           |
| Avvaktar redovisning                                  | 5 130        | 5 807         | 7 515         |
| Redovisat, avvaktar granskning                        | 2 100        | 2 787         | 4 045         |
| Avvaktar komplettering redovisning                    | 105          | 91            | 195           |
| Redovisning granskad                                  | 37           | 5             | 43            |
| Avvaktar återbetalning                                | 48           | 67            | 60            |
| Hos Kammarkollegiet (för återkrav)                    | 24           | 23            | 5             |
| Avslutat (men inte arkiverat)                         | 166          | 211           | 1 835         |
| Begäran om ändring av beslut                          | 51           | 89            | 115           |
| <b>Totalt antal ärenden</b>                           | <b>9 278</b> | <b>10 856</b> | <b>15 771</b> |

I ärendebalansen ingår ärenden där Kulturrådet kunde besluta om bidrag genom bemyndigande, vilket betyder att beslut fattade under 2024 gäller bidrag för 2025. De flesta av dessa ärenden har ärendestatus *avvaktar utbetalning*.

Att antalet ärenden hos Kammarkollegiet har ökat mellan 2022 och 2023 beror på att Kulturrådet under 2023 har påbörjat granskning av kris- och återstartsstöden, det arbetet har fortsatt även under 2024.

### 5.2. Bidragsgivning 2024

Under 2024 beslutade Kulturrådet om 9 513 bidragsansökningar, vilket är cirka 5 procent färre än förra året (10 057) men fortfarande fler än vad Kulturrådet

brukade hantera före pandemin (8 400 ansökningar år 2019). Totalt har Kulturrådet beviljat drygt 2,6 miljarder kronor i bidrag 2024, se tabell 8.

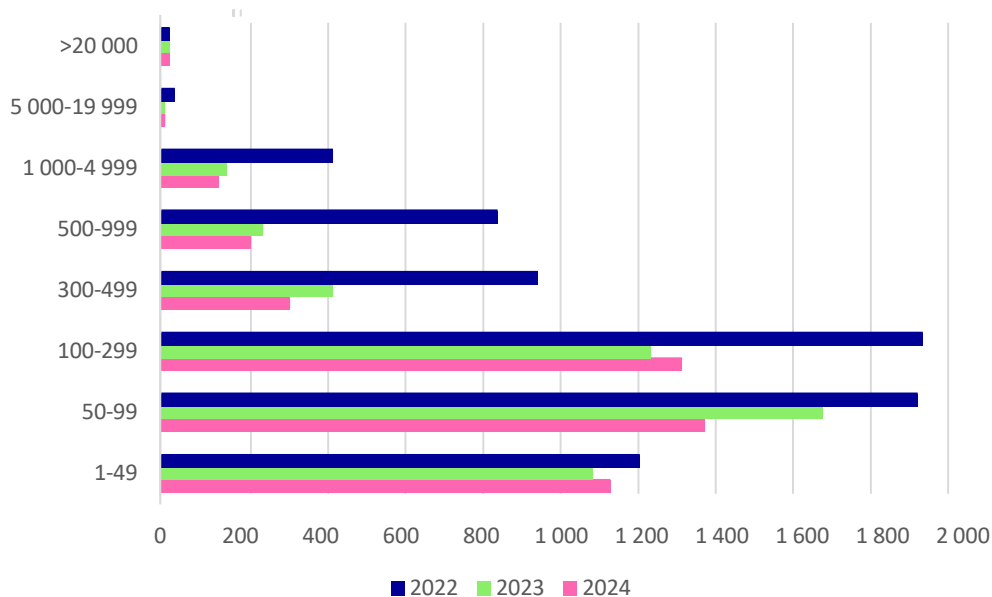
För 2024 beviljades 47 procent (2023: 48 procent) av ansökningarna om bidrag, med i genomsnitt 51 procent (2023: 61 procent) av det totala sökta beloppet. Kulturrådets bidragsgivning per konstområde och bidragsform redovisas i tabell 8. Vissa bidragstyper som i tabell 8 är sorterade under Konstområdesövergripande är i andra sammanställningar i årsredovisningen fördelade över flera olika konstområden.

De flesta som beviljas bidrag får inte hela det belopp de sökt och faktorer som påverkar beviljandegraden är:

- tillgängliga medel i förhållande till dels söktrycket, dels användning av bidraget
- referensgruppernas prioritering av mångfald av konstnärliga uttryck och god geografisk spridning, framför få aktörer med hög medfinansiering från Kulturrådet
- referensgruppernas ställningstagande till vad som bedöms vara det minsta skäligena bidragsbeloppet inom en ansökningsomgång för att de sökande ska kunna bedriva verksamhet eller projekt.

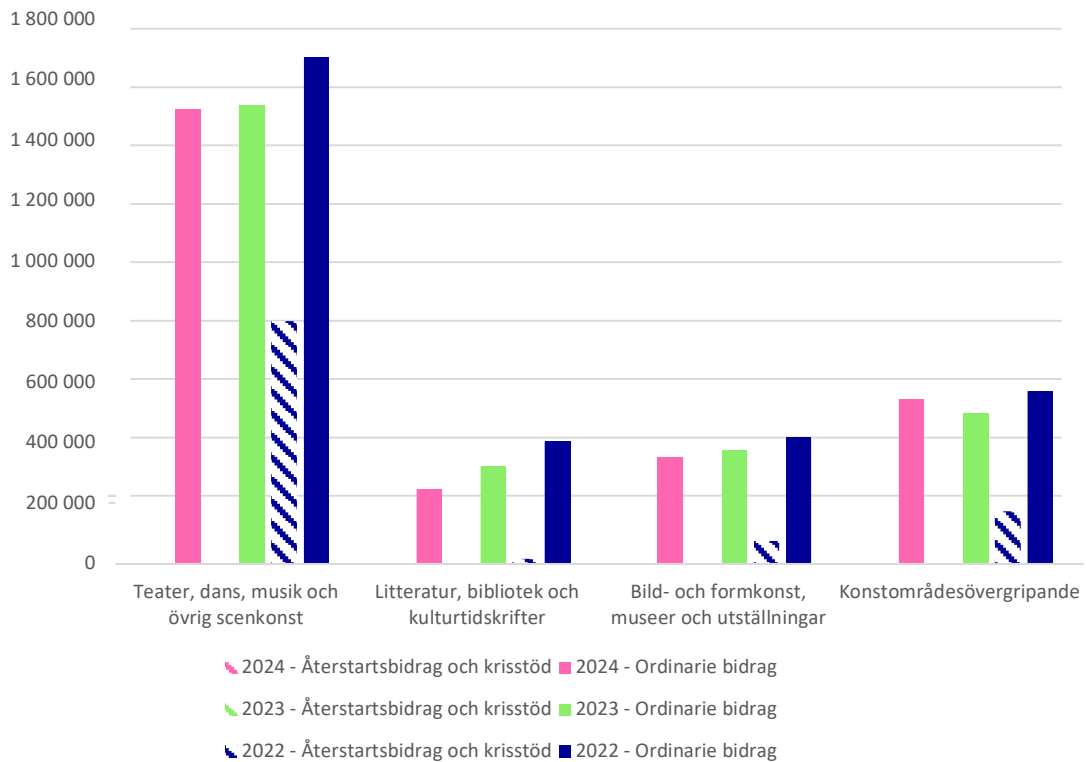
I figur 3 visas hur Kulturrådets beviljade bidrag har fördelats inom olika beloppsintervall. Den stora spridningen i bidragsstorlek speglar de olika bidragens ändamål och de sökandes olika bedömda behov och förutsättningar. Drygt hälften (55 procent) av de beviljade beloppen i ansökningarna 2024 uppgick till högst 99 999 kronor, och 24 bifall gällde belopp som översteg 20 miljoner kronor. Ärenden som beviljats över 20 miljoner kronor avser bidrag till regional kulturverksamhet och scenkonstalliansernas verksamhet.

Figur 3. Kulturrådet beviljade bidrag per bidragsstorlek 2022-2024, antal och tusen kronor



I figur 4 redovisas beviljade bidrag per konstområde. För bidragstyper som spänner över flera områden har varje ansökan kategoriserats, och därför skiljer sig beviljade bidrag i figur 4 från tabell 14. Av figuren framgår att största delen av Kulturrådets bidrag årligen fördelas till konstområdet teater, dans, musik och övrig scenkonst. Sedan 2022 har inga bidrag för krisstöd och återstartsbidrag fördelats.

Figur 4. Kulturrådets fördelade bidrag per konstområde 2022-2024, tusen kronor



## Kulturrådets årsredovisning 2024

Tabell 8. Kulturrådets bidragsbeslut 2024, per kulturområde, tusen kronor och procent

| Teater, dans, musik och övrig scenkonst  | Antal ansökningar | Totalt sökt stöd, tkr | Antal beviljade ansökningar | Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag | Beviljat belopp, tkr | Andel (%) ansökningar som beviljats | Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats | Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats stöd |
|--|-------------------|-----------------------|-----------------------------|---|----------------------|-------------------------------------|---|--|
| Daglig träning för utövare inom scenkonstområdet   | 17                | 6 310                 | 13                          | 6 115                                   | 3 465                | 76 %                                | 55 %  | 57 %   |
| Fria scenkonst och musik – projektbidrag   | 2 649             | 450 123               | 515                         | 68 098                                  | 52 329               | 19 %                                | 12 %  | 77 %   |
| -varav dans  | 216               | 53 686                | 28                          | 7 178                                   | 4 540                | 13 %                                | 8 %   | 63 %   |
| -varav teater  | 269               | 85 127                | 27                          | 9 259                                   | 7 700                | 10 %                                | 9 %   | 83 %   |
| -varav musik   | 2 164             | 311 310               | 460                         | 51 662                                  | 40 089               | 21 %                                | 13 %  | 78 %   |
| Fria scenkonst och musik – verksamhetsbidrag   | 531               | 290 305               | 298                         | 190 053                                 | 116 395              | 56 %                                | 40 %  | 61 %   |
| -varav dans  | 117               | 119 533               | 56                          | 81 369                                  | 48 200               | 48 %                                | 40 %  | 59 %   |
| -varav teater  | 107               | 123 119               | 48                          | 78 343                                  | 52 850               | 45 %                                | 43 %  | 67 %   |
| -varav musik   | 307               | 47 654                | 194                         | 30 340                                  | 15 345               | 63 %                                | 32 %  | 51 %   |
| Musikarrangörer – verksamhetsbidrag  | 332               | 122 024               | 198                         | 76 673                                  | 45 292               | 60 %                                | 37 %  | 59 %   |
| Regional danskonsulentverksamhet i Region Stockholm                                      | 1                 | 1 000                 | 1                           | 1 000                                   | 384                  | 100 %                               | 38 %  | 38 %   |
| Regional musikverksamhet i Region Stockholm  | 1                 | 7 825                 | 1                           | 7 825                                   | 7 352                | 100 %                               | 94 %  | 94 %   |
| Regional scenkonstverksamhet i Region Stockholm  | 4                 | 96 623                | 4                           | 96 623                                  | 88 662               | 100 %                               | 92 %  | 92 %   |
| Scenkonstallianserna   | 3                 | 92 260                | 3                           | 92 260                                  | 92 260               | 100 %                               | 100 %   | 100 %  |
| Vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse inom scenkonstområdet (anges i regleringsbrev) | 9                 | 39 869                | 8                           | 37 369                                  | 29 114               | 89 %                                | 73 %  | 78 %   |
| <b>Summa</b>   | <b>3 547</b>      | <b>1 106 340</b>      | <b>1 041</b>                | <b>576 015</b>                          | <b>435 253</b>       | <b>29 %</b>                         | <b>52 %</b>                                   | <b>76 %</b>  |

Kulturrådets årsredovisning 2024

| Litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter      | Antal ansökningar | Totalt sökt stöd, tkr | Antal beviljade ansökningar | Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag | Beviljat belopp, tkr | Andel (%) ansökningar som beviljats | Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats | Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats stöd |
|--|-------------------|-----------------------|-----------------------------|---|----------------------|-------------------------------------|---|--|
| Astrid Lindgren Memorial Award (pristagarsumma)  | 1                 | 5 000                 | 1                           | 5 000                                   | 5 000                | 100 %                               | 100 %   | 100 %  |
| Bokstart   | 85                | 35 568                | 77                          | 31 920                                  | 18 322               | 91 %                                | 90 %  | 57 %   |
| -varav projektbidrag                             | 65                | 34 568                | 57                          | 30 920                                  | 17 322               | 88 %                                | 89 %  | 56 %   |
| -varav språknätverk                              | 20                | 1 000                 | 20                          | 1 000                                   | 1 000                | 100 %                               | 100 %   | 100 %  |
| Inköpsstöd till folk- och skolbibliotek          | 259               | 32 608                | 257                         | 32 608                                  | 32 608               | 99 %                                | 100 %   | 100 %  |
| Kulturtidskrifter                                | 135               | 61 502                | 97                          | 49 220                                  | 27 895               | 72 %                                | 45 %  | 57 %   |
| -varav produktionsstöd                           | 126               | 56 771                | 93                          | 45 060                                  | 25 095               | 74 %                                | 44 %  | 56 %   |
| -varav spridningsstöd                            | 9                 | 4 730                 | 4                           | 4 160                                   | 2 800                | 44 %                                | 59 %  | 67 %   |
| Litteraturprojekt i utlandet                     | 106               | 7 318                 | 73                          | 3 976                                   | 2 864                | 69 %                                | 39 %  | 72 %   |
| Litteraturstöd                                   | 2 118             | 42 689                | 804                         | 42 689                                  | 42 689               | 38 %                                | 100 %   | 100 %  |
| -varav barn- och ungdomslitteratur               | 728               | 10 039                | 249                         | 10 039                                  | 10 039               | 34 %                                | 100 %   | 100 %  |
| -varav bildverk och serier                       | 162               | 5 433                 | 84                          | 5 433                                   | 5 433                | 52 %                                | 100 %   | 100 %  |
| -varav facklitteratur                            | 536               | 12 011                | 187                         | 12 011                                  | 12 011               | 35 %                                | 100 %   | 100 %  |
| -varav skönlitteratur                            | 692               | 15 207                | 284                         | 15 207                                  | 15 207               | 41 %                                | 100 %   | 100 %  |
| Läsfrämjandelyft                                 | 2                 | 302                   | 2                           | 302                                     | 302                  | 100 %                               | 100 %   | 100 %  |
| Läs- och litteraturfrämjande insatser            | 257               | 77 069                | 123                         | 31 234                                  | 18 350               | 48 %                                | 24 %  | 59 %   |
| Mer läsning – främja litteratur och läsning      | 211               | 87 822                | 150                         | 64 091                                  | 44 276               | 71 %                                | 50 %  | 69 %   |
| Regional biblioteksverksamhet i Region Stockholm | 1                 | 3 850                 | 1                           | 3 850                                   | 3 775                | 100 %                               | 98 %  | 98 %   |

## Kulturrådets årsredovisning 2024

| Litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter  | Antal ansökningar | Totalt sökt stöd, tkr | Antal beviljade ansökningar | Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag | Beviljat belopp, tkr | Andel (%) ansökningar som beviljats | Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats | Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats stöd |
|--|-------------------|-----------------------|-----------------------------|---|----------------------|-------------------------------------|---|--|
| Resor och internationellt utbyte för översättare av svensk litteratur och dramatik | 193               | 2 199                 | 97                          | 661                                     | 641                  | 50 %                                | 29 %  | 97 %   |
| Stärkta bibliotek  | 3                 | 2 149                 | 3                           | 2 149                                   | 1 300                | 100 %                               | 60 %  | 60 %   |
| Stöd till planerad utgivning av nationella minoritetens litteratur                 | 33                | 4 031                 | 29                          | 3 181                                   | 2 872                | 88 %                                | 71 %  | 90 %   |
| Stöd till planerad utgivning av litteratur   | 55                | 7 952                 | 15                          | 2 302                                   | 1 283                | 27 %                                | 16 %  | 56 %   |
| Översättningsstöd  | 411               | 18 214                | 310                         | 12 959                                  | 7 215                | 75 %                                | 40 %  | 56 %   |
| -varav översättning av svensk dramatik   | 2                 | 57                    | 1                           | 30                                      | 15                   | 50 %                                | 26 %  | 49 %   |
| -varav internationellt översättningsstöd   | 340               | 14 178                | 258                         | 9 983                                   | 5 781                | 76 %                                | 41 %  | 58 %   |
| -varav nordiskt översättningsstöd  | 69                | 3 978                 | 51                          | 2 946                                   | 1 420                | 74 %                                | 36 %  | 48 %   |
| Bidrag för besök på Göteborgs bokmässan  | 113               | 116                   | 20                          | 87                                      | 87                   | 18 %                                | 75 %  | 100 %  |
| Summa  | 3 983             | 388 389               | 2 059                       | 286 228                                 | 209 478              | 52 %                                | 54 %  | 73 %   |

Kulturrådets årsredovisning 2024

| Bild- och formkonst, museer och utställningar                                      | Antal ansökningar | Totalt sökt stöd, tkr | Antal beviljade ansökningar | Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag | Beviljat belopp, tkr | Andel (%) ansökningar som beviljats | Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats | Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats stöd |
|--|-------------------|-----------------------|-----------------------------|---|----------------------|-------------------------------------|---|--|
| Bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag                              | 4                 | 3 480                 | 2                           | 3 000                                   | 2 085                | 50 %                                | 60 %  | 70 %   |
| Bildkonst, form och konsthantverk – projektbidrag                                  | 191               | 50 735                | 65                          | 16 012                                  | 9 300                | 34 %                                | 18 %  | 58 %   |
| Främjandeorganisationer inom bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag | 4                 | 17 694                | 3                           | 17 494                                  | 13 462               | 75 %                                | 76 %  | 77 %   |
| Konstnärliga produktionsplatser  | 42                | 12 469                | 16                          | 5 463                                   | 1 852                | 38 %                                | 15 %  | 34 %   |
| Regional museiverksamhet i Region Stockholm  | 3                 | 8 367                 | 3                           | 8 367                                   | 7 334                | 100 %                               | 88 %  | 88 %   |
| Summa  | 244               | 92 745                | 89                          | 50 336                                  | 34 033               | 36 %                                | 37 %  | 68 %   |

Kulturrådets årsredovisning 2024

| Konstområdesövergripande                                | Antal ansökningar | Totalt sökt stöd, tkr | Antal beviljade ansökningar | Sökt belopp tkr, av dem som fått bidrag | Beviljat belopp, tkr | Andel (%) ansökningar som beviljats | Andel (%) av totalt sökt belopp som beviljats | Beviljad andel (%) av sökt belopp för dem som beviljats stöd |
|---|-------------------|-----------------------|-----------------------------|---|----------------------|-------------------------------------|---|--|
| Bidragsärende   | 9                 | 7 596                 | 8                           | 7 500                                   | 7 500                | 89 %                                | 99 %  | 100 %  |
| Centrala amatörkulturorganisationer – verksamhetsbidrag | 30                | 24 578                | 21                          | 20 776                                  | 9 670                | 70 %                                | 39 %  | 47 %   |
| Centrumbildningar – verksamhetsbidrag                   | 18                | 52 665                | 16                          | 51 809                                  | 29 812               | 89 %                                | 57 %  | 58 %   |
| Fristadsprogram – projektbidrag                         | 14                | 3 791                 | 9                           | 2 854                                   | 1 906                | 64 %                                | 50 %  | 67 %   |
| Program konstnärlig frihet                              | 12                | 52 056                | 12                          | 52 056                                  | 48 635               | 100 %                               | 93 %  | 93 %   |
| Projektbidrag till kulturlivets internationalisering    | 134               | 26 088                | 33                          | 5 843                                   | 2 145                | 25 %                                | 8 %   | 37 %   |
| Regional kulturverksamhet                               | 157               | 2 499 553             | 73                          | 2 466 505                               | 1 526 751            | 46 %                                | 61 %  | 62 %   |
| -varav utvecklingsbidrag                                | 137               | 62 653                | 53                          | 29 605                                  | 22 203               | 39 %                                | 35 %  | 75 %   |
| -varav verksamhetsbidrag                                | 20                | 2 436 900             | 20                          | 2 436 900                               | 1 504 548            | 100 %                               | 62 %  | 62 %   |
| Medfinansiering inom Kreativa Europa – projektbidrag    | 36                | 15 122                | 30                          | 12 519                                  | 4 450                | 83 %                                | 29 %  | 36 %   |
| Musik- och kulturskolor                                 | 588               | 318 103               | 575                         | 314 220                                 | 123 417              | 98 %                                | 39 %  | 39 %   |
| -varav kapacitetsstärkande insatser                     | 247               | 26 447                | 245                         | 26 290                                  | 26 290               | 99 %                                | 99 %  | 100 %  |
| -varav utvecklingsbidrag till kulturskolor              | 329               | 285 611               | 325                         | 284 612                                 | 95 127               | 99 %                                | 33 %  | 33 %   |
| -varav undervisning med nationell spetskompetens        | 12                | 6 044                 | 5                           | 3 317                                   | 2 000                | 42 %                                | 33 %  | 60 %   |
| Nationella minoritetens kultur                          | 159               | 44 770                | 69                          | 24 405                                  | 15 608               | 43 %                                | 35 %  | 64 %   |
| -varav projektbidrag                                    | 136               | 23 535                | 54                          | 7 345                                   | 3 908                | 40 %                                | 17 %  | 53 %   |
| -varav verksamhetsbidrag                                | 23                | 21 235                | 15                          | 17 060                                  | 11 700               | 65 %                                | 55 %  | 69 %   |
| Skapande skola  | 478               | 333 006               | 437                         | 316 079                                 | 171 715              | 91 %                                | 52 %  | 54 %   |
| Stärkt kultur i skolan                                  | 92                | 191 894               | 18                          | 19 168                                  | 13 262               | 20 %                                | 7 %   | 69 %   |
| Utsända kulturråd – projektbidrag                       | 12                | 1 265                 | 11                          | 1 265                                   | 1 215                | 92 %                                | 96 %  | 96 %   |
| <b>Summa</b>  | <b>1 739</b>      | <b>3 570 487</b>      | <b>1 312</b>                | <b>3 294 997</b>                        | <b>1 956 087</b>     | <b>75 %</b>                         | <b>55 %</b>                                   | <b>59 %</b>  |
| <b>Totalsumma</b>                                       | <b>9 513</b>      | <b>5 157 961</b>      | <b>4 501</b>                | <b>4 207 577</b>                        | <b>2 634 851</b>     | <b>47 %</b>                         | <b>51 %</b>                                   | <b>63 %</b>  |

### 5.3. Inre effektivitet och kvalitet

Sammantaget bedömer Kulturrådet att kvaliteten i handläggningen har varit god. Beredning sker i flera steg och involverar ofta minst två handläggare innan ärendena avgörs. I den ordinarie bidragsgivningen förekommer det väldigt sällan fel i myndighetens beslut. När det gäller bedömningen av den konstnärliga kvaliteten bidrar Kulturrådets arbets- och referensgruppers arbete till att hålla en god kvalitet i handläggningen av ärenden.

Kulturrådet bedömer att myndigheten har en kvalitativ och rättssäker handlägningsprocess men att den fortsatt behöver effektiviseras, främst genom ett förbättrat systemstöd. Cirka 95 procent av de ansökningar som myndigheten får in kommer digitalt via Kulturrådets onlinetjänst.

Kulturrådet bedömer även att myndighetens processer för att hantera och kontrollera jäv är rättssäkra och transparenta, och att följsamheten till lagar och förordningar är god. Kulturrådet har inte fattat några ogiltiga beslut med anledning av missade jävssituationer, och Kulturrådet har inte blivit kritiserade av de myndigheter och instanser som är satta att granska oss.

Kulturrådet har en utåtriktad service och myndigheten har under året fortsatt med riktad information via digitala plattformar för att öka kännedomen om myndighetens bidrag och underlätta kontakten med bidragssökande.

Kulturrådet har de tre senaste åren följt upp webbesökarnas upplevelse av Kulturrådets webbplats genom en enkät. Eftersom myndighetens samarbetspartner ändrade utbudet av tjänster blev 2024 ett mellanår då Kulturrådet inte genomförde någon användarenkät.

## 6. Analys och bedömning av måluppfyllelse

*Kulturrådet ska följa upp och redovisa hur myndighetens verksamhet bidragit till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen.*

Utgångspunkten för Kulturrådets uppdrag är, enligt förordning (2012:515) med instruktion för Statens kulturråd och de nationella kulturpolitiska målen som beslutas av riksdagen, att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling. För att uppnå de tre målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och utveckling av sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) kallar de tre kulturpolitiska målen för självständighetsmålet, deltagandemålet och samhällsmålet, för att synliggöra deras bärande intention och förenkla utvärdering av politiken. För att tydliggöra vad som kan analyseras och utvärderas i relation till målen, har olika delområden inom respektive mål identifierats. Kulturrådet har valt att använda samma begrepp i den egna målbedömningen.

Kulturrådet gör en kvalitativ bedömning av måluppfyllelsen, men använder också de kvantitativa indikatorer som vi har kopplat till målen i bedömningen. Arbetet med att ta fram indikatorer är ett utvecklingsområde på Kulturrådet. I dagsläget har Kulturrådet indikatorer för två av de nationella kulturpolitiska målen.

Tabell 9. Kulturrådets indikatorer

| Indikator   | Förklaring   | Avsnitt |
|---|--|---------|
| <b>Självständighetsmålet</b>                                  |  |         |
| Efterlevnad av medverkans- och utställningsersättningsavtalet | Kulturrådet följer regionala aktörers efterlevnad av medverkans- och utställningsersättningsavtalet (MU-avtalet). Myndigheten informerar även om avtalet i regionala dialoger. En ökad efterlevnad av avtalet bidrar till konstnärers ersättningar och därmed till självständighetsmålet.  | 16      |
| Beslut fattade med armlängds avstånd                          | Kulturrådet säkerställer att det konstnärliga innehåll som skapas av de verksamheter som får bidrag från myndigheten ska vara fritt från politisk styrning. Detta gör vi genom att fatta bidragsbeslut, antingen med utgångspunkt i beslutsunderlag som tas fram av sakkunniga i referensgrupper, eller genom att sakkunniga i arbetsgrupper fattar beslut om bidrag. Kulturrådet följer upp att samtliga bidragsbeslut som utgår från en bedömning av en verksamhets konstnärliga innehåll, fattas med stöd av referens- eller arbetsgrupper. | 3.2     |
| Fördelning av statliga bidrag till kulturområdet !            | De statliga insatserna ska stödja konstnärligt och kulturellt angelägen verksamhet som inte skulle kunna komma till på marknadsmässiga villkor. Kulturrådet följer upp myndighetens bidragsgivning för att säkra att alla konstområden inom myndighetens uppdrag får del av den.   | 7–15    |

| Indikator                            | Förklaring   | Avsnitt |
|--------------------------------------|--|---------|
| Deltagandemålet                      |  |         |
| Jämställd kultur                     | Jämställdhet handlar om att män och kvinnor har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Målet för Sveriges jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt, både att forma sina egna liv och att forma samhället. Kulturrådet följer hur myndighetens bidrag till kultursektorn fördelas mellan könen.  | 25      |
| Barns och ungas tillgång till kultur | Barnkonventionen slår fast att alla barn har rätt att ta del av och delta i det konstnärliga och kulturella livet av eget intresse och på egna villkor. I årsredovisningen redogör Kulturrådet för hur myndighetens bidragsgivning främjar detta, dels genom att följa upp hur mycket medel som har fördelats till verksamheter som är särskilt riktade till barn och unga, dels genom att följa upp planerat deltagande i sådana verksamheter, där det är möjligt. För de verksamheter som beviljas bidrag från Kulturrådet och har flera målgrupper, redovisar vi hur stor andel av verksamheten som är riktad till barn och unga. | 27      |

Utöver dessa indikatorer visar Kulturrådet även preliminära uppgifter om den geografiska spridningen av myndighetens medel, baserade på bidragsansökningar i årsredovisningen. Dessa uppgifter används i årsredovisningen som underlag för analys av måluppfyllelse när det gäller deltagandemålet. Kulturrådet vill dock understryka att de uppgifterna kan justeras över tid, och att det är först när myndigheten har fått in redovisningar av bidrag som vi ser det faktiska utfallet. Sådana uppgifter publicerar Kulturrådet i andra rapporter än årsredovisningen, exempelvis i myndighetens uppföljningsrapporter av kultur-samverkansmodellen, som finns tillgängliga på Kulturrådets webbplats.

Kulturrådet har också i uppdrag att årligen redovisa det regionala utfallet av myndighetens verksamhet. En djupare analys av Kulturrådets bidragsgivning i ett regionalt perspektiv lämnas således i den kommande rapporten *Statliga kulturutgifter i regionerna 2023–2024*, som publiceras i juni 2025. Den geografiska fördelningen av statliga medel till kultur är en indikator på hur förutsättningar för kulturutbud ser ut i olika län. Frågan vad som påverkar förutsättningarna för kulturverksamhet i landet beror naturligtvis också på andra faktorer än enbart statliga bidrag till kultur.

Under 2024 gjordes en besparing på 1 procent på Kulturrådets anslag, som en del av den generella besparing i statsförvaltningen som riksdagen och regeringen fattade beslut om. Det i kombination med en hög inflation påverkade Kulturrådets ekonomiska förutsättningar för bidragsgivning negativt. Givet att Kulturrådets anslagsnivåer är ett ingångsvärde för verksamheten, utgör de inte underlag för bedömning av Kulturrådets resultat. Samtidigt ska poängteras att kulturlivets ekonomiska förutsättningar påverkas negativt när Kulturrådets anslag minskar.

Kulturrådet bedömer att myndigheten har bidragit till en utveckling av kulturlivet i de nationella kulturpolitiska målens riktning, och att verksamhetens resultat är gott givet de ekonomiska ramar myndigheten har att förhålla sig till. Genom fördelning av statligt stöd till kultur, uppföljning och andra främjande insatser, har Kulturrådet gett förutsättningar för kulturverksamheter att bedriva och utveckla sin verksamhet, och för invånare runt om i landet att ta del av ett kulturutbud präglad av mångfald och kvalitet, vilket annars inte hade varit möjligt i samma utsträckning.

Bedömningen grundar sig på redovisningar och bedömningar i Kulturrådets resultatredovisning (se avsnitt 7–34). Nedan utvecklas myndighetens analys och bedömning för vart och ett av de tre kulturpolitiska målen.

### 6.1. Självständighetsmålet

Självständighetsmålet handlar om att kulturen ska ha förutsättningar att utvecklas, vara fri från politisk och ekonomisk styrning och att kulturens aktörer ska kunna uttrycka sig fritt utan oro för repressalier.

Kulturrådet bedömer att myndigheten har bidragit till en utveckling i självständighetsmålet riktning, genom myndighetens samlade bidragsgivning till konst- och kulturverksamhet.

#### 6.1.1. Konstens och kulturens frihet och kvalitet

Självständighetsmålet innebär bland annat att politiker inte ska styra det konstnärliga innehåll som skapas av konstnärer och kulturverksamheter. Politiska organ beslutar om mål, förordningar och nivåer på anslagen till kulturområdet, men det ska finnas en armlängds avstånd mellan politiska beslut och det konstnärliga innehåll som utvecklas med statligt stöd. Kulturrådet, som är en fristående myndighet, säkerställer detta avstånd genom att beslut om bidragsfördelning fattas baserat på sakkunniga referensgruppers bedömningar. Ledamöterna i referensgrupperna är aktiva konstnärer och sakkunniga inom sina respektive områden och bedömer ansökningarna utifrån konstnärlig kvalitet och relevans. Inom litteraturområdet har Kulturrådet dessutom arbetsgrupper med mandat att fatta beslut om bidragsgivningen. Genom att låta externa experter göra dessa bedömningar, säkerställs både kvalitet, konstnärlig förnyelse och en strikt åtskillnad mellan politiska beslut och konstnärliga val.

Referens- och arbetsgrupperna har att förhålla sig till riktlinjer som, där det är relevant<sup>5</sup>, tydliggör att det är den konstnärliga kvaliteten som ska vara styrande för deras beslutsfattande. Under 2024 har Kulturrådet arbetat för att stärka den konstnärliga friheten i bidragsgivningen genom att motverka risken för beslutsbias i myndighetens referens- och arbetsgrupper. Arbetet har fokuserat på att utveckla referens- och arbetsgruppernas självreflekterande arbetssätt. Genom att öka gruppernas medvetenhet om hur omedvetna preferenser kan påverka deras bedömningar minskar risken för beslutsbias. Underlag för kompetensutvecklingen har tagits fram under 2024, och arbetet med implementering har påbörjats och kommer att fortlöpa under 2025.

Andra insatser för att stärka den konstnärliga friheten i bidragsgivningen handlar om att förenkla processen att söka bidrag från Kulturrådet. Under 2024 har Kulturrådet arbetat med ett projekt som syftar till att minska det administrativa arbetet kopplat till ansökningar, och genomfört flera dialoger och informationsmöten med det fria kulturlivet för att tydliggöra hur man söker bidrag från myndigheten. Enklare och tydligare ansökningsförfaranden förbättrar

---

<sup>5</sup> Kulturrådet fördelar även bidrag till aktörer som inte själva bedriver konstnärlig verksamhet, till exempel centrumbildningar, och för dessa bidrag finns andra kriterier.

förutsättningarna för aktörer att vara konstnärligt aktiva och stärker därmed också den konstnärliga friheten i bidragsgivningen.

#### 6.1.2. Främjande av konstnärlig frihet internationellt

Vidare har Kulturrådet och Sida tecknat ett avtal för *Program för konstnärlig frihet*, som sträcker sig från augusti 2024 till december 2027. Avtalet skapar goda förutsättningar för att stärka den konstnärliga friheten internationellt, och främja synergier mellan kultur- och biståndspolitiska insatser. Programmet finansierar centrala aktörer som stärker den konstnärliga friheten globalt eller regionalt i världen.

*Program för konstnärlig frihet* skapar också mervärde för Kulturrådets roll som nationell kontaktpunkt för Unescos 2005-konvention samt för utvecklingen av fristäder för förföljda konstnärer.

Regeringen betonar att kulturen spelar en central roll i det demokratiska samtalet och att stöd till internationella kulturaktörer är avgörande för att stärka den globala demokratiska utvecklingen. Det nya avtalet med Sida ger Kulturrådet möjlighet att intensifiera sitt arbete med att främja kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering internationellt. I ljuset av den utveckling som sker internationellt vad gäller ökningen av hot och censur som riktas mot konstnärer, är det tydligt att det finns ett fortsatt stort behov av insatser som stödjer konstnärlig frihet. Samtidigt försvåras det internationella kultursamarbetet av demokratins tillbakagång i världen, geopolitiska spänningar och striktare regelverk för resor.

#### 6.1.3. Kulturens arenor för det gemensamma samtalet

En annan aspekt av självständighetsmålet är att kulturen bidrar med arenor som främjar det demokratiska samtalet. Kulturrådet arbetar på olika sätt med att skapa förutsättningar för sådana arenor, exempelvis genom stöd till kulturinstitutioner inom ramen för kultursamverkansmodellen, lokalhållande organisationer inom det fria kulturlivet och stöd till folkbibliotek.

Folkbiblioteken utgör en central del i den infrastruktur som möjliggör att alla kan delta i kulturlivet. Kulturrådets bidragsgivning inom satsningen *Stärkta bibliotek* har lett till att tillgängligheten till folkbibliotek i hela landet har ökat och att folkbiblioteken också har ökat sitt utbud.

Kulturrådet har under 2024 fortsatt att bidra till att stärka folkbibliotekens kompetensutveckling inom läsfrämjande och litteraturförmedling, med fokus på barns och ungas läsning, inom ramen för regeringsuppdraget *Läsfrämjandelyft för folkbibliotek 2021–2023*. Den läsfrämjande verksamhet som bedrivs vid folkbiblioteken med stöd av Kulturrådet, är viktig för det demokratiska samtalet.

Kulturrådet ger också bidrag till både regionala kulturinstitutioner och det fria kulturlivets organisationer, som även de utgör arenor för möten och samtal runt om i landet. Exempelvis bidrar de regionala museerna till kunskapsbaserade samtal, utifrån sina uppdrag, och anordnar ofta seminarier med mera i sina lokaler. Även de enskilda arkiven är viktiga i det sammanhanget och får stöd genom kultursamverkansmodellen.

När det gäller det fria kulturlivet kan Kulturrådets stöd till lokalhållande organisationer tillsammans med det stöd som Kulturrådet ger till riksorganisationer, lyftas fram.

Kulturrådets monter och arrangemang av seminarier på Bokmässan i Göteborg bidrar även det till att stärka kulturens arenor för det demokratiska samtalet. Under året arrangerade myndigheten totalt 15 seminarier. Nordiskt ministermöte med fokus på ungas läsning, nationella minoriteter och urfolket samerna samt bibliotekssamverkan och läslistor till skolan, var några av de områden som seminarierna fokuserade på.

Det kulturpolitiska konventet Folk och Kultur är ytterligare ett exempel på en arena för det gemensamma samtalet som Kulturrådet årligen ger stöd till och medverkar vid.

#### 6.1.4. Ekonomiska förutsättningar och villkor

Självständighetsmålet handlar också om att det ska finnas ekonomiska förutsättningar för konstnärer och konst- och kulturverksamheter att utveckla och tillgängliggöra kultur. Kulturrådets bidragsgivning möjliggör skapandet av konst och kultur som inte enbart är beroende av, och behöver anpassa sig till, en marknad. Bidragen skapar även förutsättningar för fler kulturutövare att vara konstnärligt verksamma, än vad som annars vore möjligt.

Kulturrådet har fördelat bidrag till samtliga de konst- och kulturområden som utpekats i myndighetens förordning med instruktion och regleringsbrev för budgetåret 2024. Jämfört med föregående år fördelade Kulturrådet, under 2024, något mindre i direkta bidrag till kulturverksamheter, dels på grund av att tidsbegränsade satsningar upphörde, dels den generella besparingen på 1 procent i statsförvaltningen (1,1 miljarder kronor 2024 jämfört med 1,2 miljarder kronor 2023). Kulturrådet fördelade också knappt 15 miljoner kronor mer i verksamhetsbidrag till regionerna i kultursamverkansmodellen 2024, än under 2023, men knappt 9 miljoner kronor mindre i regionala utvecklingsbidrag. Samtidigt som Kulturrådet totalt fördelade mindre medel i bidrag under 2024, var kulturlivets kostnader för personal och hyra höga på grund av inflationen. Det har inte funnits några extra medel att fördela som har kompenserat för prisökningarna. Kulturrådets bidragsgivning har skapat förutsättningar för konst och kultur av hög kvalitet, men det ekonomiska läget har försvårat etableringen av nya aktörer och, i förlängningen, konstnärlig utveckling.

Att främja kulturens utveckling är samtidigt ett av Kulturrådets grunduppdrag som myndigheten arbetar strategiskt med. En viktig del i det arbetet handlar om att ge bidrag som möjliggör internationellt utbyte och samverkan. Konstnärlig utveckling stärks av kontakter och samarbeten mellan kulturlivet i Sverige och aktörer från övriga världen. Kulturrådets olika bidrag till internationellt utbyte medverkar till att uppfylla självständighetsmålet. Även här ser myndigheten dock att det ekonomiska läget, inklusive den svaga kurs som den svenska kronan har stått i under 2024, har gjort resor dyrare och försvårat för svenska kulturverksamheter att verka internationellt. Den utvecklingen har också förstärkts av ökade omvärldspolitiska spänningar och krig.

Kulturrådet kan konstatera att utmaningar som inflation, en försvagad krona och striktare reseregler påverkar internationellt kultursamarbete. För att möta de här utmaningarna behöver Kulturrådet utveckla sitt strategiska arbete och skapa synergier mellan främjande insatser och bidrag inom olika konstområden.

Kulturrådet har under året även genomfört andra insatser som främjar kulturens ekonomiska villkor. Ett exempel är rapporten *Tillgången till musikscener* som Kulturrådet lämnade till regeringen i september. Genom den rapporten har kunskapen om hur ekonomiska förutsättningar påverkar tillgången till musikscener spridits till beslutsfattare. Rapporten innehåller också förslag på hur dessa förutsättningar kan stärkas.

Ett annat exempel är Kulturrådets uppföljning och information om medverkans- och utställningsersättningsavtalet (MU-avtalet). Kulturrådet följer upp i vilken grad institutioner som omfattas av kultursamverkansmodellen tillämpar avtalet. Jämfört med föregående undersökningar visar resultaten av årets uppföljning att nästan alla svarande regionala aktörer har tillämpat MU-avtalet helt eller delvis under de senaste fem åren. Det är en ökning jämfört med 2017 och 2018. Andelen som anser sig ha tillräcklig information om MU-avtalet har också ökat något mellan 2022 och 2024. Samtidigt vittnar flera regioner och läns museer om att det under året har blivit allt svårare att efterleva MU-avtalet.<sup>6</sup> En förklaring till det är de kostnadsökningar som uppräkningsen av tarifferna kopplade till MU-avtalet har inneburit.

## 6.2. Deltagandemålet

Deltagandemålet handlar om att kulturen ska vara tillgänglig och inkluderande för alla, oavsett bakgrund, ålder, kön, funktionsförmåga eller geografiskt läge. Det innebär också att alla ska ha rätt till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.

### 6.2.1. Möjlighet till bildning, kulturupplevelser och eget skapande

Kulturrådets bidragsgivning främjar allas möjlighet till bildning, kulturupplevelser och eget skapande. Vi har under 2024 genomfört flera läsfrämjande insatser och har även lanserat ett nytt läsfrämjandebidrag: *Mer läsning*. Bidraget är en del av regeringens satsning på läsfrämjande insatser på folkbiblioteken, där barn och unga är särskilt prioriterade.

Inom ramen för bidraget *Mer läsning*, genomförs en särskild utvecklingsinsats, *Mer läsning Unga*, som är ett projekt av nationellt strategiskt intresse. Projektet har initierats av Kulturrådet, med stöd av Läsrådet, utifrån identifierade utvecklingsbehov. *Mer läsning Unga* syftar till att skapa förutsättningar för folkbiblioteken att utforska arbetssätt och utveckla metoder för läsfrämjande arbete som stärker läsmotivation och intresse för litteratur hos unga och unga vuxna 13–25 år, i områden med socioekonomiska utmaningar.

---

<sup>6</sup> Kulturrådet, 2025. På flera ben, en uppföljning av bild- och formområdet inom kultursamverkansmodellen.

Hälften av alla ansökningar inom bidraget Mer läsning, innehöll intresseanmälningar från folkbibliotek om att ingå i pilotsatsningen Mer läsning Unga. Intresset var över förväntan stort och tyder på ett stort behov i kommunerna av att utveckla läsfrämjande insatser som når unga i områden med socioekonomiska utmaningar.

Möjligheten till bildning och kulturupplevelser har även stärkts på andra sätt under året. Kulturrådets samlade bidragsgivning och dialog med kommuner och regioner möjliggör att alla i landet kan få ta del av kulturupplevelser som i sin tur kan bidra till nya perspektiv och bildningsprocesser. Kulturrådet arbetar för att kunskapen och förståelsen för statens, regionernas och kommunernas respektive roller och kompetenser i förhållande till varandra, stärks. En sådan systemförståelse är nyckeln till att offentliga aktörer ska kunna rikta sina resurser på ett sätt som ger synergier, och gemensamt bidra till kulturens utveckling och tillgänglighet.

Bidragen Skapande skola och utvecklingsmedel till kulturskolan, tillsammans med Kulturskolecentrums övriga verksamhet, är viktiga för specifikt barns och ungas deltagande i kulturlivet. Bidragen främjar barns och ungas bildning, kulturupplevelser och egna skapande, och utvecklas nedan (se avsnitt 10).

#### 6.2.2. Allas möjlighet att delta oavsett bakgrund

Genom Kulturrådets kärnuppdrag arbetar myndigheten på olika sätt för att motverka diskriminering i bidragsgivningen och att konstnärlig kvalitet ska vara styrande för besluten om vilka ansökningar som beviljas bidrag. Under 2024 deltog samtliga ordförande och ledamöter i Kulturrådets referens- och arbetsgrupper, i en utbildning i självreflekterande arbetssätt och hur diskriminering och beslutsbias fungerar.

Vidare har Kulturrådet, under 2024, påbörjat en treårig satsning på kompetensutveckling om rättighetsperspektiv för alla medarbetare, chefer och myndighetens styrelse. Arbetet utgår från statens ansvar att säkerställa efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna, samt från diskrimineringslagen och de rättighetsuppdrag Kulturrådet har från regeringen. Under året har vi utbildat oss inom områdena nationella minoriteter och urfolks rättigheter och kultur, samt funktionshinderspolitiken och personer med funktionsnedsättnings delaktighet på kulturområdet.

När det gäller könsfördelningen i bidragsgivningen, som är en indikator för deltagandemålet, kan inledningsvis poängteras att kön inte är ett kriterium som beaktas vid bedömning av ansökningar. I stället arbetar Kulturrådet systematiskt för att referens- och arbetsgrupperna inte ska låta sina bedömningar styras av exempelvis bias i relation till ett visst kön. Kulturrådet kan ändå konstatera att kvinnor under flera år har varit överrepresenterade som bidragsmottagare för flera av myndighetens bidrag (se avsnitt 25). De resultaten speglar en generell struktur på arbetsmarknaden – kvinnor är exempelvis överrepresenterade inom biblioteksområdet och läsfrämjande arbete, medan män är överrepresenterade på vissa positioner inom musikbranschen. Kulturrådet fortsätter både att följa utvecklingen när det gäller könsfördelning och att motverka diskriminering i bidragsgivningen.

### 6.2.3. Kultur i hela landet

Kulturrådet bedömer att fler människor i Sverige kan ta del av kultur, oberoende av bostadsort och bakgrund, än vad som hade varit fallet utan myndighetens bidragsgivning. Kulturrådets bidrag till konst och kultur stärker infrastrukturen för kultur på kommunal, regional och nationell nivå, så att kultur tillgängliggörs för invånare i hela landet. Myndigheten åstadkommer detta genom att ta hänsyn till bedömningsgrunder som spridning av kultur i hela landet samt kultur för barn och unga, i myndighetens bidragsgivning.

Kulturrådet gör årligen rapporter över hur myndighetens samlade bidragsgivning fördelar sig mellan regionerna. Här ingår både bidrag inom kultursamverkansmodellen, bidragen till kommuner och till det fria kulturlivet. Den senaste rapporten visar att de tre storstadsregionerna, år 2023, fick knappt hälften av de bidrag som Kulturrådet fördelar och kan härleda till specifika regioner<sup>7</sup>. Kulturrådet redogör även för en preliminär geografisk fördelning av bidragen 2024, i årsredovisningen (se figur 5) som bekräftar bilden av att storstadsregionerna får mer medel än andra regioner. Utfallet av den regionala fördelningen i Kulturrådets bidragsgivning till den fria sektorn – det vill säga fördelning av bidrag som inte tillhör kultursamverkansmodellen – beror i hög grad på att det finns få eller saknas sökande från många regioner. En majoritet av de sökande finns i storstadsregionerna.

Det är också i storstadsregionerna som majoriteten av landets invånare bor och där bor också merparten av konstnärerna. Om fördelningen av bidrag räknas som antal kronor per invånare, av Kulturrådets totala bidragsgivning, får storstadsregionerna betydligt lägre belopp än Gotland och Västerbotten, som har högst belopp per invånare<sup>8</sup>.

Kultursamverkansmodellen (anslag 1:6 anslagspost 1 *Bidrag till regional kulturverksamhet*, som även inkluderar stödet till region Stockholm) har en stor påverkan på hur den totala geografiska spridningen ser ut eftersom majoriteten av Kulturrådets bidrag fördelas via modellen. Hur fördelningen av bidrag till regional kulturverksamhet ser ut beror bland annat på den historiska verksamhetsstruktur som finns i regionerna. Staten har strävat efter att det ska finnas ett kulturutbud i hela landet, och bidragit till kulturinstitutioner även i de fall befolkningsunderlaget varit litet.

Även om en betydande del av Kulturrådets bidrag fördelas till aktörer inom storstadslänen, finns en offentligt finansierad infrastruktur för kultur i hela landet som inte skulle existera utan den statliga finansieringen. Kulturrådet verkar för att den infrastrukturen bibehålls och ges möjlighet att utvecklas. Det är viktigt att det finns ekonomiska förutsättningar att arbeta med den uppgiften i ljuset av det kulturpolitiska målet om allas möjlighet att delta i kulturlivet.

Kulturrådet har konstaterat att kostnadsökningar, till exempel ökade lokalkostnader och ersättningsnivåer, medför utmaningar både för regionala kulturverksamheter och för arrangörer inom det fria kulturlivet. Det här riskerar att

---

<sup>7</sup> Kulturrådet (2024) Kulturrådets bidragsgivning i regionerna 2023.

<sup>8</sup> Ibid.

påverka tillgången till kultur i landet negativt, och är en utveckling som Kulturrådet behöver bevaka.

#### 6.2.4. Barns och ungas rätt till kultur

Kulturrådets bidrag som särskilt syftar till att möjliggöra barns och ungas rätt till konst och kultur uppgick 2024 till cirka 420 miljoner kronor, vilket är en ökning jämfört med 2023. Även inom Kulturrådets bidrag till det fria kulturlivet och inom kultursamverkansmodellen, fördelas medel till verksamhet för barn och unga. Se mer i avsnitt 27.

Ansökningarna till bidraget Skapande skola har god spridning över landet och har under året inkommit från samtliga län. Enligt uppgifter i ansökningar som beviljats bidrag, är planerat antal deltagande elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och sameskolan 862 829, vilket innebär att cirka 69 procent av målgruppen planeras delta i något Skapande skola-projekt. Det utgör en viss ökning mot föregående år då 67 procent planerades delta. Kulturrådet kan konstatera att den tillitsbaserade bidragshandlingen, de strategiska kommunikationsinsatserna, myndighetens samverkans- och dialogformer samt bidraget Stärkt kultur i skolan, sammantaget ger synergieffekter som leder till att fler barn och unga får ta del av konst och kultur i skolan.

Kulturskolecentrums verksamhet bidrar till barns egna skapande, både genom de utvecklingsbidrag som Kulturrådet fördelar och genom den kunskap om kulturskolan som Kulturrådet tar fram. 2024 fördelade Kulturrådet 95 miljoner kronor till kommunerna för utveckling av kulturskoleverksamheterna. 2023 fördelades även då 95 miljoner kronor. Kulturskolecentrum verkar även för att unga ska ha möjlighet att vidareutveckla sina skapande förmågor genom utbildning på gymnasienivå, förberedande utbildningar, folkhögskola eller universitet och lyfter en holistisk syn på utbildningsnätet.

Under hösten 2024 öppnade utlysningen för Kulturrådets nya bidrag, Mer läsning (se avsnitt 8.2), som stödjer bibliotekens fortsatta arbete för att fler barn och unga ska få möjlighet att upptäcka läsningen och litteraturen.

Kulturrådet har under året fortsatt att ingå i det myndighetsövergripande arbetet med att förbereda för införandet av ett fritidskort under hösten 2025. Fritidskortet är en folkhälsopolitisk reform som ska ge barn och unga i åldern 8–16 år ökade möjligheter att hitta en meningsfull fritidsverksamhet inom idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Enligt regeringens departementsskrivelse *Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra* (Ds 2024:16) föreslås landets musik- och kulturskolor erbjudas möjlighet att ingå som utförare inom kulturområdet.

### 6.3. Samhällsmålet

Samhällsmålet handlar om att konstnärliga och kulturella uttryck ska få genomslag i samhällsutvecklingen även inom andra samhällsområden än kulturområdet. Kulturrådet bedömer att myndigheten under året har bidragit till en utveckling i målets riktning.

### 6.3.1. Kulturens genomslag i andra politikområden

Under året har Kulturrådet på flera sätt framgångsrikt verkat för kulturens genomslag i andra politikområden. Stora delar av Kulturrådets verksamhet som riktas till kommuner, fokuserar på aktiviteter som bedrivs i, eller i samverkan med, skolan. Exempel på det är myndighetens verksamhet kopplad till bidraget Skapande skola och Kulturskolecentrum, som på olika sätt berör utbildningspolitiken. Under 2024 tog Kulturrådet också fram nya riktlinjer för bidraget Stärkt kultur i skolan, som syftar till att skapa och stärka förutsättningarna för konkreta och strategiska insatser för hållbara strukturer mellan kultur och skola, samt överbygga olika strukturella hinder som leder till ojämlik tillgång till kultur för elever.

Kulturrådet har även fört en dialog med Skolverket för att främja synergier mellan kulturpolitiken och utbildningspolitiken. Det har handlat om allt ifrån Skapande skola, till att stärka det läsfrämjande arbetet inom ramen för Läsrådet och samverkan i framtagandet av litteraturlistor. Därutöver har Kulturrådet genomfört kunskapshöjande insatser på regional och kommunal nivå, för att öka systemförståelsen och främja kunskapsdelningen mellan kultur och skola.

Genom Bokstart bidrar Kulturrådet till att böcker, läsning och andra språkstimulerande aktiviteter tar plats inom olika verksamheter som barn och föräldrar kommer i kontakt med. Exempel på sådana verksamheter är folkbibliotek, barnhälsovård, förskola, öppen förskola och familjecentraler som är en samverkansform som kan innehålla allt från öppen förskola, barnavårdscentraler, socialtjänst och annan familjestödande verksamhet. Genom samverkan mellan aktörer som företräder de olika verksamheterna får familjerna tillgång till böcker, rådgivning, kunskap och inspiration.

Kulturrådet verkar också för att kulturpolitiska frågor ska få genomslag i biståndspolitiken. Under 2024 har Kulturrådet och Sida tecknat avtal om en ny programperiod 2024 – 2027, för program för konstnärlig frihet. Avtalet skapar långsiktighet i det påbörjade samarbetet mellan myndigheterna för att främja den konstnärliga friheten globalt, och skapar synergier mellan kultur- och biståndspolitiken.

Vidare har Kulturrådet inlett en dialog med Svenska institutet om deras uppdrag kring kulturella och kreativa branscher och designområdet. I dialogen ingår också Konstnärsnämnden. Dialogen förväntas bidra till ett samarbete kring design och konsthantverk. Myndigheten har även deltagit i Svenska institutets workshoppar och nationella råd för Sveriges nya varumärkesstrategi. Kulturrådets medverkan och dialog med Svenska institutet är kopplad till Sveriges strategi för utrikeshandel och global konkurrenskraft.

Under Handels- och Sverigefrämjardagarna presenterade Kulturrådet flera verksamheter med bäring på de kulturella och kreativa branscherna samt Sveriges kulturexport. Här ingick Astrid Lindgren Memorial Award och Swedish Literature Exchange, och det gavs möjlighet för ambassadpersonalen att ha korta möten med representanter från samtliga konstområden. Handels- och Sverigefrämjardagarna är ett återkommande arrangemang för de svenska utlandsmyndigheterna, som organiseras av Utrikesdepartementet tillsammans med Kulturdepartementet, Svenska institutet och Business Sweden.

Kulturrådet har även, inom ramen för myndighetens kulturpolitiska uppdrag, bidragit till den regionala utvecklingspolitiken, genom myndighetens regionala dialoger, bidragsfördelningen inom kultursamverkansmodellen och andra bidragstyper.

Slutligen har Kulturrådet deltagit i två av EU-kommissionens Open Method of Coordinations (OMC) grupper under året, som samlar representanter för alla medlemsländer. Arbetet i grupperna syftar till att utveckla gemensamma strategier och rekommendationer. Den första gruppen diskuterar frågor kring hur kultur bidrar till hälsa samt rekommendationer för hur sådana initiativ kan utvecklas. Den andra gruppen diskuterar hur man kan involvera de kulturella och kreativa sektorerna att aktivt delta i den gröna omställningen för att bidra till en hållbar framtid.

### 6.3.2. Ett levande kulturarv

Ett levande kulturarv är en viktig del av kulturpolitiken och samhällsmålet. Kulturarv avser alla materiella och immateriella uttryck (spår, lämningar, föremål, konstruktioner, miljöer, strukturer, traditioner, namnskick, kunskaper etcetera) för mänsklig påverkan. När det gäller samhällsmålet har kulturarvets och kulturmiljöns betydelse för att skapa goda livsmiljöer särskilt lyfts fram<sup>9</sup>. Bevarande av kulturarv och kulturmiljöer kan bidra till goda livsmiljöer och upplevelser, samt skapa förutsättningar för utveckling av nya idéer och verksamheter<sup>10</sup>.

Kulturrådet arbetar både med att stödja det immateriella kulturarvet (till exempel uppsättningen av verk inom musik- och teaterområdet) och det materiella kulturarvet (till exempel museers fysiska samlingar). Både det immateriella och materiella kulturarvet är bärande delar i kulturpolitiken och bidrar i förlängningen till goda livsmiljöer.

När det gäller ett levande materiellt kulturarv kan Kulturrådet konstatera att en betydande del av de medel som fördelas inom ramen för kultursamverkansmodellen går till regionala museer, och att besöken på museer har återhämtat sig efter pandemin, enligt Myndigheten för kulturanalys museistatistik. Samtidigt ser Kulturrådet också en risk för att kultursamverkansmodellens stabila grund, där finansieringen av de regionala museerna och annan kulturverksamhet ingår, långsiktigt försvagas.

Kulturrådets senaste uppföljningsrapport, om verksamheterna inom kultursamverkansmodellen, redovisades till regeringen under 2024 och innehåller uppgifter för budgetåret 2023. Under 2023 utmanades verksamheterna inom kultursamverkansmodellen av en hög inflation som urholkade bidragen. Framöver, när inflationen minskar, kan utmaningen för de regionala kulturverksamheterna i stället handla om sänkta statliga bidrag till kultursamverkansmodellen. Om staten inte prioriterar anslaget, som under lång tid samfinansierat verksamheter tillsammans med regioner och kommuner,

---

<sup>9</sup> Prop. 2009/10:3. Tid för kultur.

<sup>10</sup> Ibid.

riskerar det att minska tillgången till institutioner som bidrar till kunskap och som tillgängliggör kulturarv i landet.

Under året har Kulturrådet även bidragit till kunskapen om kulturarvet, genom att föra en dialog med de regionala museerna, och stödja Riksantikvarieämbetets uppföljning av deras arbete med kulturmiljö. Uppföljningen bidrar till att öka kunskapen om museernas förutsättningar att arbeta med kulturmiljöfrågor, och kan användas som underlag för att utveckla myndigheters och regioners arbete med frågan.

## Redovisning enligt instruktion

I detta avsnitt redovisas de återrapporteringskrav som finns i myndighetens instruktion. Regional kulturverksamhet anges som ett av konst- och kulturområdena för vilket myndigheten ska följa upp och redovisa den statliga bidragsgivningen och övrig främjande verksamhet. Den regionala kulturverksamheten, kultursamverkansmodellen, redovisas i stället i avsnitt 14 där redovisning av kultursamverkansmodellens bidragsgivning återges, i enlighet med återrapporteringskravet som finns i Kulturrådets regleringsbrev. De regionala verksamheterna i Region Stockholm, som befinner sig utanför kultursamverkansmodellen, redovisas per konst- och kulturområdet i detta avsnitt. Med det sagt utgör de regionala kulturverksamheterna en viktig infrastruktur för tillgänglighet och utveckling inom samtliga konstområden. Det fria kulturlivet som beskrivs i det som följer, samspelar med de regionala verksamheterna i hela landet.

*Kulturrådet ska följa upp och redovisa den statliga bidragsgivningen och övrig främjande verksamhet, per konst- och kulturområde.*

Kulturrådets bidragsgivning till det fria kulturlivet och litteraturen skapar förutsättningar för ett brett och varierat utbud av konst, kultur och litteratur som är tillgängligt för allmänheten. Bidragsgivningen stödjer därmed målet om delaktighet. Kulturrådet fördelar både långsiktiga verksamhetsbidrag för löpande verksamhet och kortsiktiga projektbidrag för utvecklingsarbete. Fördelningen av båda typer av bidrag har genomförts enligt plan för 2024. Betydelsen av bidragen för kulturlivet och tillgången till kultur i landet, samt Kulturrådets arbete under 2024 för att säkerställa att bidragen är ändamålsenliga, beskrivs nedan.

För flera konstområden är verksamhetsbidragen avgörande för kontinuerlig produktion av kultur av hög kvalitet. Deras fleråriga karaktär kan dock hämma den förnyelse som yngre ensembler och nya uttryck tillför. Projektbidragen möjliggör experimenterande och utveckling, och behoven av verksamhets- respektive projektbidrag varierar mellan konstområdena. Kulturrådet möter dessa behov genom att förbättra bidragsformer, processer och strukturer, och fortsätter under 2024 att undersöka hur bidragsgivningen kan utvecklas vidare för att säkerställa att kultur av hög kvalitet fortsätter skapas, produceras, visas och spridas över hela landet.

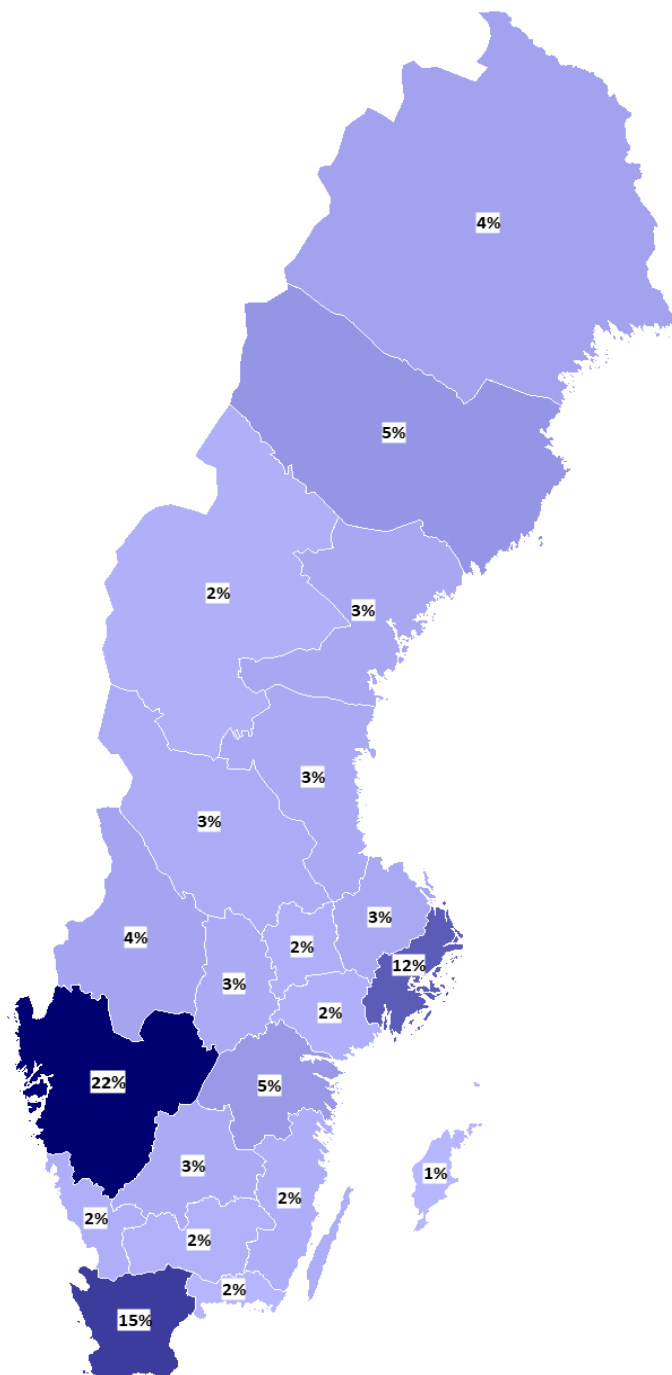
Konstnärers och andra kulturskapares förutsättningar är en central del i genomförandet av kulturpolitiken eftersom de påverkar både kvaliteten och mångfalden av utbudet. Kulturrådet verkar på olika sätt för att förbättra kulturskaparnas villkor. Det handlar bland annat om ersättningsnivåer, kompetensutveckling, möjlighet till samarbete och samverkan och tillgång till lokaler och utrustning.

Stödet till litteraturutgivning bidrar till en bredd och mångfald av böcker av hög kvalitet, vilket i sin tur är en grund för läskunnighet bland både vuxna och barn.

Verksamhetsbidragen till civilsamhället och främjandeorganisationer ökar förutsättningarna för att kultur kan finnas i hela landet. Bidragen stärker även kulturskapares oberoende genom att erbjuda sysselsättning och individuell kompetensutveckling.

Kulturrådet beviljade sammanlagt drygt 2,6 miljarder kronor i bidrag 2024, varav cirka 2,2 miljarder kronor (85 procent) preliminärt har kunnat härledas till enskilda regioner (se figur 5).

Figur 5. Andel av preliminärt härledda beviljade bidrag 2024, per region



Kulturrådets bidrag nådde verksamheter i samtliga landets 21 län. Av de preliminärt härledda beloppen avsåg 12 procent verksamhet i Stockholm, 22 procent verksamhet i Västra Götaland och 15 procent verksamhet i Skåne. Merparten av kulturaktörer, arbetsgivare och invånare finns i storstadsregionerna.

Kulturverksamheter med säte i storstadsregionerna bedriver även turnerande verksamhet som inte fångas upp av denna sammanställning.

De preliminärt härledda beloppen 2024, visar endast marginella skillnader för Stockholm (13 procent) och Västra Götaland (21 procent) jämfört med 2023. Kulturrådets slutliga geografiska fördelning för 2024 redovisas senast den 30 juni 2025.

Den geografiska spridningen av Kulturrådets bidrag speglar till stor del fördelningen till regional kulturverksamhet. Att Stockholm har en relativt låg andel av Kulturrådets bidrag speglar inte de statliga insatserna i sin helhet. Flertalet nationella kulturinstitutioner är förlagda i Stockholm och får statliga bidrag på andra sätt än genom Kulturrådets bidragsgivning.

## 7. Teater, dans, musik och annan scenkonst

Kulturrådets bidragsfördelning inom området teater, dans, musik och annan scenkonst, syftar till att främja mångfald, kvalitet, förnyelse och annan kulturpolitiskt värdefull utveckling inom det fria kulturlivet<sup>11</sup>, samt bidra till en utveckling som går i de nationella kulturpolitiska målens riktning. Beslut om verksamhetsbidrag till den fria scenkonsten, musikarrangörer och fria musikgrupper fattas på bemyndigande, och ger därmed goda förutsättningar till aktörerna att i god tid planera sina verksamheter inför nästkommande år.

### 7.1. Verksamhetsbidrag till scenkonsten

Verksamhetsbidrag riktar sig till konstnärliga grupper och gästspelsscener inom bland annat cirkus, dans, musikteater, opera och teater. Kulturrådets fördelning av verksamhetsbidrag bidrar till att verksamheter ska få förutsättningar att arbeta långsiktigt. Kulturrådet bedömer att detta stärker förutsättningarna både för förnyelse och utveckling, vilket också är en del av de kulturpolitiska målen. Verksamhetsbidragen bidrar även med en viss organisatorisk stabilitet som bland annat möjliggör att verksamheterna får förbättrade förutsättningar att anställa eller ge uppdrag till konstnärer och konstnärsgrupper samt att verka på ändamålsenliga scener.

Kulturrådet kan konstatera att det finns skilda förutsättningar och utmaningar mellan olika uttryck och på olika platser i landet. För vissa uttryck, som dans och cirkus, finns det särskilda utmaningar kopplade till att hitta ändamålsenliga scener. Kulturrådets bidrag går till stor del till verksamheter som erbjuder produktions- och visningsplatser runt om i landet inom dessa områden.

Även inom de andra scenkonstuttrycken går bidragen i hög grad till verksamheter som stärker infrastrukturen genom att de, förutom att producera, också driver en egen scen. Scenerna nyttjas i många fall även av andra konstnärliga verksamheter som inte har en egen scen.

Nära hälften av de teater-, musikteater- och operaaktörer som beviljats verksamhetsbidrag har barn och unga som huvudsaklig målgrupp. En majoritet av dessa aktörer har egen scen men genomför även en omfattande turnéverksamhet runt om i Sverige. Inom cirkusområdet har tre kompanier numera verksamhetsbidrag, och Kulturrådet ser att antalet aktörer ökar och att utvecklingen också bidrar med konstnärlig förnyelse.

### 7.2. Projektbidragen till scenkonst

Projektbidrag till scenkonst ger förutsättningar för produktion av nya verk, att internationella samarbeten och turnéer kan genomföras, och möjliggör scenkonstprojekt som utvecklar teater, musikteater, opera, dans och cirkus nationellt. Projektbidraget bidrar till förnyelse och utveckling, och stärker förutsättningarna att uppnå de kulturpolitiska målen.

Ett särskilt bidrag, bidraget till Daglig träning, möjliggör för fristående, professionella utövare inom dans och cirkus att medverka i föreställningar då

---

<sup>11</sup> Förordning (2012:516) om statsbidrag till det fria kulturlivet inom teater-, dans- och musikområdet.

träningsstudios och mötesplatser är en strukturell förutsättning för att utöva konstformen. Centrumbildningarna och andra aktörer tillhandahåller de strukturer för daglig träning som behövs, och dessa finns till största delen i storstadsområden. Daglig träning finansieras endast av statligt stöd och deltagaravgifter.

Genom bidragsgivningen till olika projekt läggs grunden för ökad tillgång till scenkonst i alla dess former, för en publik i hela landet. Det bidrar också till återväxt inom fältet, till exempel genom att nya grupper beviljas bidrag. Kulturrådet ser också att samarbeten mellan olika aktörer blir mer och mer vanligt, till exempel samarbeten med en regional eller statlig institution. Projektbidraget har gett svenska ensembler möjlighet att turnera utomlands, något som har gett arbetstillfällen och förlängt spelperioder för redan skapade verk.

Kulturrådet kan konstatera att konkurrensen om bidrag hårdnar, samtidigt som mångfalden av konstnärliga uttryck som söker bidrag ökar.

### **7.3. Främjande inom scenkonst**

Främjande inom konstområdena har dels skett genom olika informationsinsatser vid konstnärliga högskolor, dels genom deltagande i bransch- och utbudsdagar inom scenkonst och dels genom samtal och dialog med fria scenkonstgrupper samt, i flera regioner och kommuner, med tjänstemän inom scenkonst. Samlande aktörer inom scenkonst (teater, dans, cirkus) deltog i två branschsamtal om kulturlivets utmaningar, behov och tänkbara lösningsförslag.

Insatserna har främst syftat till att öka kunskaperna om förutsättningarna att vara verksam inom scenkonstfältet. Teman har bland annat varit scenkonst för barn och unga, möjliga insatser för att utöka utbudet av produktion samt turné av dans i norra Sverige.

Flera främjandeinsatser har genomförts i syfte att stärka ett internationellt utbyte inom scenkonst. Kulturrådet har tillsammans med Riksteatern och parter i nätverket Nordics Combined, stöttat utvecklingen av den nordiska cirkusplattformen CirkusExpo, samt bidragit till nordisk närvaro på cirkusmässan CINARS i Kanada. Främjande insatser av det här slaget utvecklar kunskapen om konstområdets behov och utmaningar både nationellt och i Norden. Samarbete och samverkan över landsgränser syftar också till att ge aktörerna en utökad arbetsmarknad. De visuella konstformerna dans och cirkus har lättare att få till ett internationellt utbyte, jämfört med talad teater där språket kan vara ett hinder för att nå en internationell publik.

### **7.4. Bidrag till musik främjar tillgång och utveckling**

Inom den löpande bidragsgivningen till musik och scenkonst, beviljar Kulturrådet bidrag till internationella gästspel, vilket innebär att aktörer och akter från andra länder presenteras för en svensk publik. Bland de projektbidrag till musikområdet som fördelades under hösten 2024 hade 37 av 214 beviljade projekt en internationell spridning, medan 49 projekt med regional eller nationell spridning innefattar utbyte eller samarbete mellan konstnärer eller kulturverksamheter i Sverige och andra länder. Bland de senare gäller cirka 30 projekt internationella gästspel, främst från europeiska länder, i synnerhet från nordiska länder, men

även från andra länder som Japan, Syrien och USA. En betydande andel, 40 procent, av de musikprojekt som fick bidrag i den senaste omgången har ett internationellt perspektiv.

Det internationella perspektivet är integrerat och omfattar både möjligheten för svenska aktörer att presentera konst och kultur utomlands samt för utländska aktörer att göra gästspel i Sverige. Inom musikområdet har Kulturrådet beslutat om verksamhetsbidrag till musikarrangörer och musikgrupper för konsertverksamhet under 2025. Besluten fattades på bemyndigande i början av oktober, vilket ger bättre förutsättningar för aktörerna att planera sina verksamheter. Verksamhetsbidragen ökar tillgången till ett varierat musikutbud av hög kvalitet i hela landet, och ger också bättre förutsättningar för yrkesverksamma musiker att verka både nationellt och internationellt.

Även projektbidrag som beviljats till konsertverksamhet och samarbeten ökar tillgången till ett varierat musikutbud nationellt, men ger också mer specifikt bättre förutsättningar för längre turnéer, medverkan på festivaler, internationellt utbyte, infrastrukturstärkande projekt med mera. Projektbidragen ökar också tillgången till ett varierat utbud av nyinspelad musik och nykomponerad musik av hög kvalitet.

### **7.5. Pilotprojekt i bidragsgivningen till musik**

En stor del av Kulturrådets verksamhet inom musikområdet under våren kretsade kring ett utvecklingsarbete som syftade till en sammanslagning av de tre projektbidragen konsert- och samarbetsprojekt, musikutgivning och samverkan med kompositör. Kulturrådet aviserade tidigt på året att denna förändring skulle ske. Arbetet involverade många funktioner inom myndigheten, och flera kommunikationsinsatser har skett i olika kanaler under processens gång. Kulturrådet har exempelvis genomfört ett branschmöte med samlade organisationer, ett öppet webinarium med samlad information och frågestund, samt en film där den nya ansökningsblanketten presenterades.

Syftet med sammanslagningen av bidragen är i huvudsak att förbättra och förenkla för sökande aktörer, dels genom mindre detaljstyrning i bidragsriktlinjerna, dels genom att erbjuda möjligheten att slå ihop olika men sammanhängande aktiviteter i en samlad ansökan (till exempel utgivning och efterföljande releaseturné). Färre bidragsformer underlättar också för nya sökande att navigera bland Kulturrådets bidrag. Förändringen är tänkt att möta musiklivets behov mer samlat än tidigare, och gör det enklare för musikaktörerna att nyttja synergieffekter. En bättre överblick av bidragsgivningen leder också till ökad träffsäkerhet i bedömning och beslut, och minskar risken för dubbelfinansiering.

Det nya, bredare bidraget *Projekt inom musikområdet*, utlystes under hösten. Antalet ansökningar i den nya bidragsformen var knappt 1 000, vilket är i nivå med det sammanlagda antalet inom tidigare projektbidragsformer, då det var tre ansökningsomgångar parallellt. I ungefär 30 procent av de inkomna ansökningarna har aktörerna angett att de söker bidrag för minst två olika aktiviteter i samma ansökan, vilket innebär att relativt många har valt att utnyttja denna utökade möjlighet för hur man kan söka projektbidrag.

Utvärdering av bidragsförändringen har skett löpande, både internt och externt. Externa utvärderingar inkluderar exempelvis enkäter till samtliga sökande, och fördjupade dialoger med en särskilt tillsatt referensgrupp bestående av intresserade sökande. Kulturrådet har sammanställt en intern rapport med erfarenheter från bidragsförändringen, som omfattar både externa och interna perspektiv och rekommendationer.

En ytterligare förändring som genomfördes i slutet av 2024, var att Kulturrådets styrelse avvecklade de tre referensgrupperna som var kopplade till de tidigare projektbidragsformerna, för att i stället inrätta en ny referensgrupp för projektbidrag inom musik.

### **7.6. Kartläggning av tillgången till musikscener**

Under året har Kulturrådet även arbetat med regeringsuppdraget att kartlägga tillgången till musikscener, och undersöka musikområdets förutsättningar att få tillgång till och nyttja ändamålsenliga lokaler. Genomförandet utgjordes av framför allt två delar: dels en nationell kartläggning av musikscener genom att inventera befintliga register, dels genom fokusgrupper, intervjuer och möten med olika relevanta aktörer såsom arrangörer, riksorganisationer, tjänstepersoner på olika nivåer, lokalhållare, fastighetsbolag, offentliga konserthus med mera.

Rapporten innehåller fem övergripande förslag på hur tillgången till musikscener kan förbättras genom statliga insatser. Förslagen svarar mot deltagandemålet inom den nationella kulturpolitiken generellt, och har potential att förbättra förutsättningarna för både arrangörer, lokalhållare och musiker att kunna bedriva en hållbar verksamhet långsiktigt.

Rapporten har väckt ett stort medialt intresse inom både branschen, offentlig sektor och hos allmänheten. Kulturrådet har på inbjudan föredragit rapporten på olika ställen i landet.

### **7.7. Andra främjande insatser inom musikområdet**

Utöver de många möten och informationsinsatser som skett inom ramen för utvecklingen av projektbidragen inom musikområdet samt regeringsuppdraget kring tillgången till musikscener, har främjande insatser även skett på till exempel de samlade regionala arrangörsträffarna i Västerås och Jönköping, som arrangerats av MAIS (Musikarrangörer i samverkan) tillsammans med berörda regioner.

Kulturrådet har också fortsatt sina digitala stormöten med större bidragsmottagande arrangörer under året, och haft samlade branschsamtal med MAIS, Svensk Live och Musiksverige. Kulturrådet har haft möten med Stim kring utvecklingen av deras främjande insatser inom musiklivet, i syfte att utbyta kunskap och ha en dialog kring hur bransch och kulturpolitik bäst kan samverka och komplettera varandra, där det finns en gemensam målbild. Myndigheten har även deltagit vid Kungliga Musikhögskolans studentkårs arbetsmarknadsdag, en digital ansökningsworkshop arrangerad av Norrlandsoperan och United Souls panelsamtal om kulturpolitik och den svenska hiphopscenen. Främjande insatser av detta slag är angeläget för att öka kännedomen om Kulturrådets verksamhet bland relevanta målgrupper och aktörer.

## Kulturrådets årsredovisning 2024

Tabell 10. Kulturrådets bidragsbeslut 2022-2024 inom kulturområde teater, dans, musik och övrig scenkonst, tusen kronor

| Teater, dans, musik och övrig scenkonst             | 2024              |                             |                      | 2023              |                             |                      | 2022              |                             |                      |
|---|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|
|   | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr |
| Daglig träning för utövare inom scenkonstområdet    | 17                | 13                          | 3 465                | 13                | 11                          | 3 530                | 15                | 12                          | 5 000                |
| Musikutgivning (fonogram)                           |                   |                             |                      | 935               | 204                         | 12 485               | 877               | 238                         | 14 200               |
| Fria scenkonst och musik – projektbidrag            | 2 649             | 515                         | 52 329               | 701               | 87                          | 20 251               | 1 130             | 315                         | 61 948               |
| -varav dans   | 216               | 28                          | 4 540                | 341               | 47                          | 7 645                | 320               | 123                         | 27 510               |
| -varav teater                                       | 269               | 27                          | 7 700                |                   |                             |                      | 409               | 91                          | 7 954                |
| -varav musik*                                       | 2 164             | 460                         | 40 089               | 360               | 40                          | 12 606               | 401               | 101                         | 26 484               |
| Fria scenkonst och musik – verksamhetsbidrag        | 531               | 298                         | 116 395              | 541               | 298                         | 117 700              | 571               | 392                         | 130 597              |
| -varav dans**                                       | 117               | 56                          | 48 200               | 128               | 56                          | 48 700               | 147               | 100                         | 53 160               |
| -varav teater**                                     | 107               | 48                          | 52 850               | 103               | 50                          | 53 500               | 144               | 104                         | 61 577               |
| -varav musik  | 307               | 194                         | 15 345               | 310               | 192                         | 15 500               | 280               | 188                         | 15 860               |
| Konsert- och samarbetsprojekt inom musikområdet     |                   |                             |                      | 736               | 233                         | 22 463               | 281               | 112                         | 16 359               |
| Samarbetsprojekt inom musikområdet                  |                   |                             |                      |                   |                             |                      | 144               | 41                          | 6 610                |
| Musikarrangörer – projektbidrag                     |                   |                             |                      |                   |                             |                      | 170               | 54                          | 5 300                |
| Musikarrangörer – verksamhetsbidrag***              | 332               | 198                         | 45 292               | 398               | 207                         | 45 750               | 639               | 424                         | 84 025               |
| Regional danskonsulentverksamhet i Region Stockholm | 1                 | 1                           | 384                  | 1                 | 1                           | 380                  | 1                 | 1                           | 380                  |
| Regional musikverksamhet i Region Stockholm         | 1                 | 1                           | 7 352                | 1                 | 1                           | 7 286                | 1                 | 1                           | 7 286                |
| Regional scenkonstverksamhet i Region Stockholm     | 4                 | 4                           | 88 662               | 4                 | 4                           | 87 870               | 4                 | 4                           | 87 524               |
| Samverkan med komponister                           |                   |                             |                      | 289               | 56                          | 6 497                | 256               | 61                          | 7 214                |

Kulturrådets årsredovisning 2024

| Teater, dans, musik och övrig scenkonst  | 2024              |                             |                      | 2023              |                             |                      | 2022              |                             |                      |
|--|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|
|  | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr |
| Scenkonstallianserna   | 3                 | 3                           | 92 260               | 3                 | 3                           | 92 260               | 3                 | 3                           | 122 260              |
| Vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse inom scenkonstområdet (anges i regleringsbrev) | 9                 | 8                           | 29 114               | 8                 | 8                           | 24 700               | 8                 | 8                           | 28 600               |
| Summa  | 3 547             | 1 041                       | 435 253              | 3 630             | 1 113                       | 441 172              | 4 100             | 1 666                       | 577 303              |

\*Projektbidraget inom musikområdet innefattar både de tidigare bidragstyperna, musikutgivning, samverkan med komponister och konsert- och samarbetsprojekt inom musikområdet som utlystes under våren 2024 och det nya bidraget projektbidrag inom musikområdet som utlystes under hösten 2024.

\*\*Inkluderar tillfällig förstärkning av verksamhetsbidrag 2022.

\*\*\* Kulturrådets bemyndiganderam utökades 2022, vilket innebär att Kulturrådet sedan dess kan fördela verksamhetsbidrag till musikarrangörer på bemyndigande. Uppgifterna för år 2022 innefattar därmed två beslut och avser verksamhet för både 2022 och 2023. Uppgifterna för år 2023 avser verksamhet för 2024.



## 8. Litteratur, kulturtidskrifter, läsfrämjande och bibliotek

*I detta avsnitt redovisas bland annat nedanstående återrapporteringskrav: Statens kulturråd ska i samband med att de lämnar in sin årsredovisning till regeringen även lämna en redogörelse för vad statsbidragen har använts till, och om möjligt, en bedömning av statsbidragets resultat i förhållande till ändamålet med bidraget. (Förordning (2018:66) om statsbidrag till folkbibliotek)*

Kulturrådet arbetar för att förverkliga de nationella målen för litteratur- och läsfrämjande genom myndighetens uppdrag att initiera, samordna och följa upp läsfrämjande insatser av nationellt strategiskt intresse. Sedan 2021 är Läsrådet, med ledamöter utsedda av regeringen, ett rådgivande organ inom Kulturrådet med uppdrag att vara drivande och samordna det läsfrämjande arbetet i Sverige med fokus på insatser för barn och unga. Det läsfrämjande arbetet sker också genom samverkan med andra myndigheter samt genom att Kulturrådet sprider kunskap om läsfrämjande metoder, följer forskning och identifierar utvecklingsbehov inom området. Det läs- och litteraturfrämjande arbetet genomförs inom flera olika enheter på myndigheten och är kopplat till flera olika uppdrag.

Kulturrådet arbetar för att öka utbudet av och tillgängligheten till folkbiblioteksverksamhet i hela landet samt bidra till att tillgången till litteratur på folk- och skolbiblioteken förbättras i syfte att främja intresset för läsning och litteratur<sup>12</sup>. Genom Kulturrådets bidragsgivning främjar myndigheten mångfald, kvalitet och fördjupning i utgivningen av litteratur och kulturtidskrifter samt främjar spridning och läsning av litteratur och kulturtidskrifter<sup>13</sup>.

Kulturrådets bidragsgivning, tillsammans med kompetenshöjande och kontaktskapande insatser, har främjat internationell spridning och utbyte inom litteraturområdet. Insatser inom Swedish Literature Exchange och Astrid Lindgren Memorial Award, har ökat samarbetet med Japan och andra asiatiska länder samt ökat kännedomen om Astrid Lindgren Memorial Award i Asien.

Kulturrådet har fördelat litteraturstöd till utgivare i Sverige med syftet att främja mångfald, kvalitet och fördjupning i utgivningen. Detta har gjorts genom att fördela efterhandsstöd till litteratur samt stöd till planerad utgivning av litteratur.

Efterhandsstödet prioriterar inte översatt litteratur, men vid bedömning av översättningar läggs särskild vikt vid att översättningen ska vara av god kvalitet och i första hand utgå från originalspråket.

Stödet till planerad utgivning prioriterar översättningar från mindre företrädda språkområden. Under 2024 beviljades 15 ansökningar stöd till planerad utgivning av litteratur. Ett flertal av de beviljade ansökningarna avsåg översättningar, bland annat från ukrainska, somaliska, bulgariska och spanska. Fördelningen av bidrag under 2024 har möjliggjort utgivningsprojekt som avser översättningar från

---

<sup>12</sup> Förordning (2018:66) om statsbidrag till folkbibliotek.

<sup>13</sup> Förordning (2010:1058) om statsbidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande insatser.

mindre representerade språkområden. Därmed har fördelningen av medel under 2024 uppfyllt bidragets ändamål att främja mångfald i utgivning av litteratur.

### 8.1. Litteraturstöd

Kulturrådet har under året fördelat litteraturstöd till professionella utgivare i Sverige. Förlag som beviljas litteraturstöd får även distributionsstöd, vilket innebär att de litteraturstödda titlarna distribueras till 286 huvudbibliotek över hela landet. Litteraturstödet bidrar till att främja mångfald, kvalitet och fördjupning i utgivningen av litteratur. Detta görs genom att fördela efterhandsstöd till litteratur samt stöd till planerad utgivning av litteratur. Stödet ger även förlag möjlighet att ge ut litteratur på mindre företrädda språk och introducera nya författarskap för en svensk publik.

Under 2023 har Kulturrådet analyserat litteraturstödet ändamålsenlighet givet den dramatiska digitalisering som skett inom det litterära fältet i Sverige. Rapporten innehåller flera förslag på justeringar av utformningen för att bättre möta dagens behov av ett teknikneutralt stöd. Utredningen är ett av flera steg i myndighetens arbete för ett ändamålsenligt litteraturstöd. Våren 2024 togs ett första steg genom att justera riktlinjerna för litteraturstödet och tydliggöra att förlag som söker bidrag för titlar där upphovspersonerna själva har bekostat utgivningen inte prioriteras. Arbetet med översynen av litteraturstödet kommer att fortsätta under 2025.

Med bakgrund av minskade medel att fördela under 2024 genomfördes sparåtgärder i syfte att säkerställa bidragets fortsatta spridning, effektivisera hanteringen av ansökningar samt bidra till ökad ändamålsenlighet. Det innebar att distributionsstödet sänktes från 75 procent av förlagsnettopriset<sup>14</sup> till 50 procent av förlagsnettopriset.

### 8.2. Mer läsning - främja litteratur och läsning

Under året har Kulturrådet lanserat ett nytt läsfrämjandebidrag, *Mer läsning*. Bidraget är en del av regeringens satsning på läsfrämjande insatser på folkbiblioteken där barn och unga är särskilt prioriterade. Syftet med Mer läsning är bland annat att skapa och stärka förutsättningarna för konkreta och strategiska insatser för litteratur- och läsfrämjande insatser. Det ska även öka tillgängligheten till litteratur och läsning. Kulturrådets samlade arbete med läsfrämjande och biblioteksstärkande insatser ligger till grund för detta initiativ.

Inom ramen för Mer läsning-bidraget, genomför Kulturrådet en särskild utvecklingsinsats, *Mer läsning Unga* som är ett projekt av nationellt strategiskt intresse. Projektet har initierats av Kulturrådet, med stöd av Läsrådet, utifrån identifierade utvecklingsbehov. Mer läsning Unga syftar till att skapa förutsättningar för folkbiblioteken att utforska arbetssätt och utveckla metoder för läsfrämjande arbete som stärker läsförmåga och läsmotivation för och tillsammans med ungdomar och unga vuxna, 13–25 år, i områden med socioekonomiska utmaningar. Unga ska i hög grad vara delaktiga i planering och genomförande. Arbetet ska ske i samverkan med relevanta lokala aktörer.

---

<sup>14</sup> Förlagsnettopris används vid beräkning av distributionsstödet. Det är det pris som förläget säljer boken för, före eventuella rabatter.

Erfarenheter från Bokstart, Läsfrämjandelyft för folkbibliotek och Kreativa platser kommer att tas till vara i arbetet med utvecklingsinsatsningen.

Inom uppdraget att främja utgivning och spridning av litteratur på de nationella minoritetsspråken samt genomföra läsfrämjande insatser med ett särskilt fokus på barn och unga, har myndigheten arbetat med att integrera insatser i befintliga uppdrag, som exempelvis Bokstarts föräldramaterial och ordinarie bidragsgivning till nationella minoriteters litteratur. Kulturrådet har även förstärkt bidraget till läs- och litteraturfrämjande inom ordinarie utlysning, och genomfört samråd med unga minoriteter och riksorganisationer.

Kulturrådet eftersträvar att olika insatser ska samspela och ge synergier som stärker såväl Kulturrådets arbete inom läs- och litteraturfrämjande som det läs- och litteraturfrämjande arbetet i Sverige i stort. I genomförandet av myndighetens uppdrag samverkar Kulturrådet brett med andra myndigheter, regioner, kommuner, civilsamhälle, näringsliv och andra aktörer.

### **8.3. Ökning av bidrag till läs- och litteraturfrämjande insatser**

Under 2024 har bidraget till läs- och litteraturfrämjande insatser delats upp i två bidrag, för att i högre grad anpassa bidraget till den sökande målgruppen. Det nya bidraget *Mera läsning*, blev sökbart hösten 2024 för offentliga aktörer för litteratur och läsfrämjande insatser med särskilt fokus på barn och unga. Erfarenheter från projekt som *Stärkta bibliotek* och *Läsfrämjandelyftet*, ligger till grund för utformningen av det nya bidraget. Bidraget för läs- och litteraturfrämjande insatser kan numera endast sökas av fristående aktörer som inte har offentlig huvudman. Förändringen av bidraget har kommunicerats till samtliga målgrupper. Under den första fördelningen av läs- och litteraturfrämjande insatser 2024, tillfördes särskilda medel avsedda för projekt som rörde nationella minoriteter, vilket kommunicerades via webbsidan.

Författarbesök, festivaler i olika litterära genrer, poesiworkshoppar för unga samt bokcirklar är aktiviteter som har genomförts i glesbygd och storstadsregioner.

Kulturrådet bedömer att bidragsgivningen inom området har bidragit till att främja läsning av litteratur av hög kvalitet och spridning av läsning till hela landet.

### **8.4. Bokmässan i Göteborg - goda möjligheter att nå ut**

Kulturrådet deltog även i år med monter och ett omfattande program på Bokmässan i Göteborg. Kulturrådet bedömer att deltagandet ger goda möjligheter för myndigheten att nå ut med information om myndighetens uppdrag inom litteratur, bibliotek och läsfrämjande. Kulturrådet lägger stor vikt vid samarbete med myndigheter och andra aktörer vid planering av myndighetens program på mässan. Tillsammans med Astrid Lindgren Memorial Award arrangerade myndigheten totalt 15 seminarier. Bibliotekssamverkan, nordiskt ministermöte med fokus på ungas läsning, nationella minoriteter och urfolket samerna samt läslistor till skolan, var några av de områden som seminarierna fokuserade på. Utöver Kulturrådets fördjupande seminarier arrangerade myndigheten 26 olika programpunkter i Kulturrådets monter, där vi lyfte våra olika uppdrag samt olika läsfrämjandesatsningar som blir möjliga genom Kulturrådets

bidragsgivning och främjandeuppdrag. Kulturrådet arrangerade dessutom ett storseminarium, med anledning av Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet, om läsfrämjande utifrån ett nordiskt perspektiv. Förutom Sveriges kultur- och skolministrar deltog även ministrar från Finland och Norge. Bokmässan är en viktig plattform genom vilken Kulturrådet når flera relevanta målgrupper.

### **8.5. Statligt stöd till folkbiblioteken**

Kulturrådets arbete bidrar på olika sätt till att stärka folkbiblioteken, som utgör en central del av den infrastruktur som möjliggör att alla kan delta i kulturlivet. För att främja barns och ungas intresse för läsning genom ökad tillgång till litteratur har Kulturrådet under året fördelat inköpsstöd till folk- och skolbibliotek. Kommuner kan ansöka om statsbidrag för inköp av litteratur till deras folk- och skolbibliotek. I kommunens ansökan kan även friskolors skolbibliotek inkluderas, på samma villkor som de kommunala folk- och skolbiblioteken. Majoriteten av kommunerna fördelar bidraget till både folk- och skolbibliotek, medan ett mindre antal kommuner riktar medlen endast till folkbiblioteken.

Stärkta bibliotek har bidragit till att folkbiblioteken ökat utbudet och tillgängligheten till folkbibliotek i hela landet. Slutredovisningen av Stärkta bibliotek har lämnats till Kulturdepartementet under 2024. Resultaten visar att medel från Stärkta bibliotek och Inköpsstöd till folk- och skolbibliotek har haft en betydande positiv inverkan på biblioteksverksamheterna i Sverige. Sammantaget har Kulturrådet i sitt undersökande och uppföljande arbete under 2024, kommit fram till att de utvecklingsbehov som folkbiblioteksverksamheten ger uttryck för gällande verksamheten, kan sammanfattas som ekonomiskt stöd, kunskapsstöd, samverkansstöd, systemstöd och kvalitetsstöd. Myndigheten ser ett behov av permanent statligt stöd riktat till folkbibliotek, för verksamhetsutveckling utifrån bibliotekslagens och bibliotekens prioriterade målgrupper.

### **8.6. Stärkt infrastruktur för folkbibliotekens kompetensutveckling**

Kulturrådet har under 2024 fortsatt bidragit till att stärka folkbibliotekens kompetensutveckling inom läsfrämjande och litteraturförmedling, med fokus på barns och ungas läsning, inom ramen för regeringsuppdraget Läsfrämjandelyft för folkbibliotek 2021–2023. Arbetet har skett i samverkan med myndigheter, regioner och kommuner, med fokus på kollegialt lärande på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Kulturrådet har bidragit till utveckling av folkbibliotekens lärplattform Digiteket.se, genom samarbete med Kungliga biblioteket (KB). Samarbetet fortsätter under 2025 med KB och Myndigheten för tillgängliga medier (MTM). Med stöd från Kulturrådet har insatser inom Läsfrämjandelyft för folkbibliotek genomförts under året i regioner och kommuner, samt redovisats till Kulturrådet. En andra kurs i strategisk utveckling av det läsfrämjande arbetet för bibliotekschefer, har startats i samarbete med Bibliotekshögskolan, Högskolan i Borås. Kursen pågår till och med våren 2025. I samband med kursen har Kulturrådet låtit Bibliotekshögskolan utföra följeforskning, som en del av uppföljningen av läsfrämjandelyftets mål.

### 8.7. Barn och ungdomskatalogen

2024 fyllde Barn- och ungdomsbokskatalogen 25 år. Katalogen lanserades i samband med höstlovet. Vid månadsskiftet september–oktober hade över 39 000 exemplar beställs, jämfört med 30 000 exemplar vid samma tidpunkt förra året. Den höga beställningssiffran visar på ett tydligt intresse, och att skolor och bibliotek vill ha katalogen tillgänglig inför Läslovet. Många skolor och bibliotek använder aktivt de över 200 boktipsen och annan läsinspiration i sitt arbete kring Läslovet. Boktipsen är framtagna av en extern expertgrupp bestående av bibliotekarier, lärare och läsfrämjare. Grundtanken med Barn- och ungdomsbokskatalogen är att stärka barnbokens ställning i landet.

Ett intensivt marknadsföringsarbete via annonser i tidningar, sociala medier och nyhetsbrev ledde till att det vid årsskiftet 2024/2025 hade beställts cirka 223 000 exemplar. Upplagan är på 250 000 exemplar. Kulturrådets bedömning är att myndigheten därmed nått den breda målgrupp av barn och unga samt vidareförmedlare som katalogen riktar sig till.

### 8.8. Läslistor

Kulturrådet har tillsammans med Skolverket tagit fram läslistor för hela skolväsendet, som ska kunna användas som stöd och resurs till landets förskollärare och lärare. Läsrådet har på olika sätt bidragit med erfarenhet och kunskap under framtagandet av läslistor, samt med ett seminarium under Bokmässan i Göteborg. En fristående referensgrupp med sakkunniga inom litteraturdidaktik och litteraturvetenskap har satts samman för att ge myndigheterna stöd i framtagandet av läslistor. Under arbetets gång har enkätinsamlingar som är riktade till landets lärare, förskollärare och skolbibliotek genomförts, för att fånga upp vilken skönlitteratur som målgrupperna ser som viktiga för förskolans och skolans undervisning.

Kulturrådet har också bidragit med erfarenheter utifrån arbetet inom Astrid Lindgren Memorial Award, arbetsgruppen för Barn- och ungdomslitteratur, Bokstart, Barn- och ungdomsbokskatalogen, samt tidigare satsningar som Bokgåvor till förskolan och Alla tiders klassiker. Ett tjugotal dialoger med läsfrämjande organisationer, myndigheter, bransch, och sakkunniga har genomförts som stöd i arbetet med läslistor.

Under året har Kulturrådet genomfört flera kommunikationsaktiviteter i syfte att uppmärksamma läslistorerna, bland annat under årets Bokmessa i Göteborg. Kommunikationsmaterial i form av kortare filmer och formgivna trycksaker har tagits fram, och kommunikationen gentemot målgruppen har påbörjats.

### 8.9. Stärkt myndighetssamverkan inom biblioteksområdet

För Kulturrådets olika bidrag som riktas till bibliotek finns samverkan med och mellan myndigheter som har uppdrag kring bibliotek. För biblioteksområdet är Kungliga biblioteket och Myndigheten för tillgängliga medier centrala.

Under 2023 stärktes kontakten mellan Kungliga biblioteket (KB), Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) och Kulturrådet, genom uppdraget Folkbibliotekens framtida behov samt genom KB:s uppdrag Stärkt samverkan. KB ska ta fram förslag på former för stärkt samverkan inom det allmänna biblioteksväsendet

samt bidra till den långsiktiga utvecklingen för vissa nationella digitala bibliotekstjänster för prioriterade målgrupper. Det handlar om att öka tillgången till landets samlade biblioteksresurser, i enlighet med bibliotekslagen.

Kulturrådet har under hösten tagit fram ett förnyat samarbetsavtal med KB och MTM avseende den digitala kunskapsplattformen Digiteket, som är en viktig kanal för spridning av erfarenhet och kunskap, och som nu också stärks genom större fokus på angelägen forskning inom området.

Utöver stärkt samverkan med myndigheter har Kulturrådet kontinuerlig och löpande dialog med regionala biblioteksverksamheter. Det sker genom Kulturrådets olika uppdrag och genom kultursamverkansmodellens olika ytor och arenor för dialog och samverkan.

Insatser pågår för att stärka trenivåsamverkan mellan kommun, region och stat – det vill säga Kulturrådet. Under 2024 genomförs ett rundabordssamtal i Västra Götaland med kommunerna i regionen, regional kulturutveckling – regional biblioteksverksamhet och myndigheterna Kulturrådet, MTM och KB.

#### **8.10. Läsfrämjande insatser med stöd av Läsrådet under 2024**

Läsrådet är ett rådgivande organ inom Kulturrådet. Läsrådet ska vara en drivande och samordnande aktör samt ansvara för att samla in och sprida kunskap. Läsrådet ska också lämna förslag på en läsambassadör. Läsrådet verkar för att främja barns och ungas läsning.<sup>15</sup> Läsrådet har sammanträtt fyra gånger under 2024. Utöver ordinarie sammanträden har vissa ledamöter deltagit på seminarier för att ge synpunkter på kunskapsmaterial, och för att tillsammans med Kulturrådet arbeta fram förslag på läsambassadör samt för att planera 2024 års läsfrämjandeträff som genomfördes i december 2024.

Under 2023 gjorde Kulturrådet, med stöd av Läsrådet, en kartläggning av nuläget för barns och ungas läsning.<sup>16</sup> Under 2024 har Kulturrådet följt upp sin tidigare analys och, med stöd av Läsrådet, arbetat särskilt för att ta fram och sprida kunskap om läsfrämjande för och med unga i områden med socioekonomiska utmaningar. Kulturrådet har under 2024 publicerat två rapporter, *Stärk läsning för unga*<sup>17</sup> och *Att främja läsning för unga*.<sup>18</sup> Rapporterna omfattar forskning, rapportering från stat, region och kommun samt beprövad erfarenhet om metoder från olika aktörer på fältet. I rapporter och webinarium har Kulturrådet spridit den kunskap som tagits fram. De kunskapsmaterial som publicerats ligger också till grund för utformningen av bidraget *Mer läsning* som startar under hösten 2024 och pågår till 2026, se avsnitt 8.2.

Under senhösten 2024 påbörjar Kulturrådet, i samarbete med Myndigheten för tillgängliga medier och med stöd av Läsrådet, ett kunskapsutvecklande arbete om läsfrämjande för barn och unga med funktionsnedsättning. Det är ytterligare

---

<sup>15</sup> Förordning 2012:515 med instruktion för Statens kulturråd.

<sup>16</sup> Kulturrådet (2023) Nuläge om barns och ungas läsning. Stockholm: Kulturrådet

<sup>17</sup> Kulturrådet (2024) Stärk läsning för unga. Om att läsfrämja för och med unga i områden med socioekonomiska utmaningar. Ett kunskapsunderlag med stöd av Läsrådet. Stockholm: Kulturrådet

<sup>18</sup> Schultz Nybacka, P. & Nordin, N. (2024) Att främja läsning för unga. Vad säger forskning om läsfrämjande för och med unga i områden med socioekonomiska utmaningar. Kulturrådets läsfrämjande skrifter #5 Stockholm: Kulturrådet

en grupp av barn och unga som är i särskilt behov av mer riktade läsfrämjande insatser, vilket lyfts i myndighetens nulägesanalys från 2023. Fokus i arbetet är metoder för tillgänglig läsning, tillgängliga medier och systematiskt tillgänglighetsarbete. Det kunskapsutvecklande arbetet planeras pågå 2024–2026.

### **8.11. Sveriges läsambassadör visar vägen**

Kulturrådet tillsammans med Läsrådet väljer vartannat år en läsambassadör med särskilt fokus på barn och unga. Läsambassadören är ett ansikte utåt för det läsfrämjande arbetet, och håller frågan om läsningens betydelse vid liv.

Sveriges läsambassadör Nioosha Shams, har varit Kulturrådets ansikte utåt gällande läsfrämjande för unga under åren 2022–2024. Läsambassadören har varit en god förebild för läsandet och hållit läsningens betydelse för demokrati och delaktighet levande i debatten. Hon har genom sitt arbete inspirerat unga att läsa och skriva, och verkat för att alla, oavsett bakgrund, ska ges lika möjligheter att hitta till litteraturen och bli läsare. Läsambassadören har arbetat tillsammans med unga. Hon har under hela sin läsambassadörsperiod varit verksam tillsammans med det ungdomsråd som hon bildat. Hon har också tagit hjälp av andra ungdomsreferensgrupper vid behov.

Läsambassadörens arbete under året har väl uppfyllt de kriterier som satts upp för arbetet och lett till ökad uppmärksamhet och ökad kunskap, främst kring frågor om flerspråkighet, delaktighet och barns och ungas rättigheter. Flera nordiska och baltiska länder har under året särskilt intresserat sig för arbetet med läsambassadörer, och önskar ta del av erfarenheter och kunskap från Kulturrådet, för att eventuellt införa en liknande insats.

I september 2024 valdes Agnes Török till läsambassadör för 2024–2026. Hen kommer att rikta in sig på livelitteratur, ungas mående och läsning bortom storstäderna.

### **8.12. Hela landet läser**

Som avslutning på året har Kulturrådet tillsammans med Läsrådet genomfört en digital läsfrämjandeträff på temat hela landet läser. Under träffen diskuterades frågor som berörde lika rättigheter till och olika förutsättningar för läsning, med fokus på läsfrämjande i mindre orter och glesbygd och med uppmärksamhet även på Sveriges nationella minoriteter. Träffen lockade drygt 1 200 deltagare från hela landet. Intresset för träffarna har ökat för varje år. Myndigheten fortsätter att bredda deltagandet geografiskt för att nå fler, även utanför bibliotekssektorn och skolan.

Kulturrådets årsredovisning 2024

Tabell 11. Kulturrådets bidragsbeslut 2022-2024 inom kulturområde litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter, tusen kronor

| Litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter  | 2024              |                             |                      | 2023              |                             |                      | 2022              |                             |                      |
|--|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|
|  | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr |
| Astrid Lindgren Memorial Award (pristagarsumma)                                    | 1                 | 1                           | 5 000                | 1                 | 1                           | 5 000                | 1                 | 1                           | 5 000                |
| Bokstart   | 85                | 77                          | 18 322               | 71                | 63                          | 17 500               | 48                | 44                          | 15 691               |
| -varav utvecklingsbidrag   | 65                | 57                          | 17 322               | 51                | 43                          | 16 500               | 37                | 34                          | 15 193               |
| -varav språknätverk  | 20                | 20                          | 1 000                | 20                | 20                          | 1 000                | 11                | 10                          | 498                  |
| Inköpsstöd till folk- och skolbibliotek  | 259               | 257                         | 32 608               | 264               | 263                         | 35 200               | 267               | 266                         | 35 360               |
| Kulturtidskrifter  | 135               | 97                          | 27 895               | 134               | 96                          | 29 779               | 127               | 90                          | 29 337               |
| -varav produktionsstöd   | 126               | 93                          | 25 095               | 125               | 93                          | 26 899               | 114               | 87                          | 26 537               |
| -varav spridningsstöd  | 9                 | 4                           | 2 800                | 9                 | 3                           | 2 880                | 13                | 3                           | 2 800                |
| Litteraturprojekt i utlandet   | 106               | 73                          | 2 864                | 91                | 66                          | 2 710                | 67                | 54                          | 2 101                |
| Litteraturstöd   | 2 118             | 804                         | 42 689               | 2 087             | 846                         | 53 432               | 2 109             | 852                         | 52 545               |
| -varav barn- och ungdomslitteratur   | 728               | 249                         | 10 039               | 697               | 206                         | 9 982                | 708               | 240                         | 11 573               |
| -varav bildverk och serier   | 162               | 84                          | 5 433                | 181               | 93                          | 6 772                | 192               | 104                         | 7 136                |
| -varav facklitteratur  | 536               | 187                         | 12 011               | 516               | 213                         | 16 145               | 522               | 200                         | 14 810               |
| -varav skönlitteratur  | 692               | 284                         | 15 207               | 693               | 334                         | 20 534               | 687               | 308                         | 19 027               |
| Läsfrämjandelyft   | 2                 | 2                           | 302                  | 275               | 272                         | 22 950               | 276               | 275                         | 22 919               |
| Läs- och litteraturfrämjande insatser  | 257               | 123                         | 18 350               | 361               | 201                         | 24 524               | 232               | 147                         | 23 184               |
| Mer läsning – främja litteratur och läsning  | 211               | 150                         | 44 276               |                   |                             |                      |                   |                             |                      |
| Regional biblioteksverksamhet i Region Stockholm                                   | 1                 | 1                           | 3 775                | 1                 | 1                           | 3 741                | 1                 | 1                           | 3 741                |
| Resor och internationellt utbyte för översättare av svensk litteratur och dramatik | 193               | 97                          | 641                  | 241               | 117                         | 639                  | 134               | 68                          | 613                  |
| Stärkta bibliotek  | 3                 | 3                           | 1 300                | 231               | 213                         | 73 000               | 244               | 241                         | 151 500              |
| Stöd till planerad utgivning av litteratur   | 33                | 29                          | 2 872                | 61                | 16                          | 1 890                | 68                | 12                          | 1 415                |
| Stöd till planerad utgivning av nationella minoriteters litteratur                 | 55                | 15                          | 1 283                | 37                | 30                          | 2 769                | 33                | 22                          | 1 889                |

Kulturrådets årsredovisning 2024

| Litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter | 2024              |                             |                      | 2023              |                             |                      | 2022              |                             |                      |
|---|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|
|   | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr |
| Översättningsstöd                           | 411               | 310                         | 7 215                | 395               | 291                         | 7 265                | 430               | 348                         | 7 918                |
| -varav översättning av svensk dramatik      | 2                 | 1                           | 15                   | 1                 | 1                           | 38                   | 2                 | 2                           | 29                   |
| -varav internationellt översättningsstöd    | 340               | 258                         | 5 781                | 329               | 245                         | 5 776                | 375               | 298                         | 6 485                |
| -varav nordiskt översättningsstöd           | 69                | 51                          | 1 420                | 65                | 45                          | 1 450                | 53                | 48                          | 1 405                |
| Bidrag för besök på Göteborgs bokmässan     | 113               | 20                          | 87                   | 117               | 20                          | 90                   | 113               | 26                          | 269                  |
| Summa                                       | 3 983             | 2 059                       | 209 478              | 4 367             | 2 496                       | 280 490              | 4 150             | 2 447                       | 353 482              |

### 8.13. Swedish Literature Exchange

Inom ramen för Kulturrådets uppdrag att öka internationellt utbyte och samarbete inom kulturområdet, ingår att främja internationell spridning av svensk litteratur och dramatik, samt internationellt utbyte på området<sup>19</sup>. Uppdraget genomförs genom insatser riktade till alla delar av värdekedjan inom det internationella litteraturutbytet. Det är en förutsättning då alla delar samverkar för att svenska verk ska kunna upplevas av fler än de som förstår svenska.

För att arbeta ändamålsenligt och resurseffektivt har myndigheten, i dialog med sektorn, identifierat fokusområden, både vad gäller genre och geografiska områden som är i särskilt behov av ökad internationell synlighet. Dessa fokusområden kan variera mellan olika år för att effektivt använda begränsade resurser.

Parallellt med den löpande verksamheten har Kulturrådet under 2024 särskilt fokuserat på att stärka synligheten för svensk barn- och ungdomslitteratur. Eftersom vi vet att kollegialt utbyte är en nödvändig förutsättning för spridning av översatt litteratur, valde Kulturrådet att prioritera insatser som stimulerar detta. Sammanlagt medverkade 33 utländska förläggare från lika många förlag i 18 länder, 16 svenska förläggare från sju förlag, samt 13 agenter från nio agenturer, i alla myndighetens olika besöksprogram i Sverige och i utlandet. Vidare har 123 översättare medverkat i och tagit del av Kulturrådets insatser för barn- och ungdomslitteraturen.

Myndigheten tog tillsammans med litteraturagenturerna fram en ny översiktspublikation, *More Swedish Books for Young Readers*, som distribuerades digitalt och under Kulturrådets besöksprogram i Stockholm, samt på bokmässorna i Bologna, Göteborg och Frankfurt.

Under året anordnade Swedish Literature Exchange två besöksprogram i Stockholm och ett på Bokmässan i Göteborg, för totalt 33 internationella barnboksförläggare. Programmen syftade till att ge fördjupad kunskap om svensk barn- och ungdomslitteratur och stärka kontaktytorna inom värdekedjan för att öka förutsättningarna att fler svenska böcker översätts och publiceras i andra länder. Programmen genomfördes med goda resultat, och uppföljningsenkäterna bekräftade att syftet uppnåtts.

Inom ramen för barnlitteratursatsningen har särskilda insatser för översättare genomförts. Till Bokmässan i Göteborg kom totalt 34 översättare, med hjälp av bidrag från Kulturrådet, för att förkovra sig i svensk litteratur. Sju av dessa deltog i samma besöksprogram som förläggarna och fick därigenom en extra inblick i barn- och ungdomslitteraturen. I samarbete med svenskundervisningsteamet på Svenska institutet, anordnade Kulturrådet den andra upplagan av kursen Framtidens översättare, som syftar till att på sikt få fram nya litterära översättare. Årets kurs, med tio deltagare från fem länder, fokuserade till stor del på översättning av barn- och ungdomslitteratur.

---

<sup>19</sup> Förordning (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet.

Under hösten anordnades två webinarier om den svenska barnlitteraturhistorien och om utmaningar kring översättning av barn- och ungdomslitteratur, där 91 översättare deltog. I augusti anordnades även ett seminarium i Stockholm för åtta japanska översättare, där stort fokus låg på översättning av barn- och ungdomslitteratur. Deltagarna uppgav att innehållet i programmen starkt bidragit till ökad kunskap om och intresse för att översätta svensk barn- och ungdomslitteratur, vilket ger goda förutsättningar för fortsatt internationell spridning.

I samarbete med Svenska institutet i Paris genomförde Swedish Literature Exchange och Astrid Lindgren Memorial Award ett evenemang för att öka synligheten för den svenska barnromanen i Frankrike. Under en tid har tendensen varit att man publicerat svenska bilderböcker snarare än romaner för barn och ungdomar. Syftet med programmet var att synliggöra Astrid Lindgren Memorial Award i Frankrike, öka intresset för och kunskapen om svensk barnlitteratur, skapa möjligheter till utbyte mellan svenska och franska förläggare, samt genomföra ett översättarseminarium kring barnlitteratur. Deltagarna fick träffa nya kollegor och fick ny kunskap om varandras litteratur, vilket ökar möjligheterna till litteraturutbyte mellan länderna.

Ett ytterligare fokus har varit att bredda uppfattningen om svensk litteratur i Tyskland, även under 2024. Bilden har under lång tid varit att svensk litteratur är synonymt med spänningslitteratur och idyllisk barnlitteratur, något som hindrar en bredare spridning av svensk samtida litteratur på den tyskspråkiga marknaden. Kulturrådet har under året fortsatt den satsning som påbörjades 2023, med evenemang i Berlin och Hamburg, i syfte att synliggöra bredden i den svenska litteraturen genom att anordna evenemang riktade mot förläggare och översättare och, i förekommande fall, den läsande allmänheten. Under året deltog myndigheten vid bokmässan i Leipzig, samt genomförde ett evenemang i München för tyska förläggare och översättare i samarbete med Svenska institutet, som samtidigt anordnade sin svensklärarkonferens. Detta gav ytterligare kunskap om svensk samtida litteratur, stärkta kontakter mellan deltagarna och ökade möjligheter för en mer varierad utgivning av svensk litteratur i Tyskland. På bokmässan i Frankfurt anordnade Kulturrådet en svensk samlingsmonter, där tio svenska förlag och agenturer medverkade för att synliggöra sina böcker för en internationell publik, med tyngdpunkt på tyska utgivare.

#### 8.13.1. Bidrag till internationell spridning av svensk litteratur

I tillägg till ovanstående insatser bidrog Kulturrådet, genom myndighetens internationella främjandebidrag, till 21 evenemang kring barn- och ungdomslitteratur i 14 länder, samt ett antal ytterligare evenemang kring andra genrer, däribland barn- och ungdomslitteratur. Kulturrådet beviljade även stöd till 128 översättningar av barn- och ungdomsböcker till 35 språk.

Sammantaget har Kulturrådet under året, genom 313 beviljade ansökningar, bidragit till att 247 böcker av 175 författare översatts till 43 språk i 55 länder. En ökning jämfört med året innan, eftersom antalet ansökningar var något högre. Den geografiska spridningen har också ökat något, likaså antalet ansökningar för skönlitteratur och sakprosa. Det är rimligt att anta att ökningen är ett resultat av förra årets insatser på området. Dessutom har myndigheten möjliggjort att 87

författare medverkat i 61 litteraturevenemang i 29 länder, vilket är en ökning av antalet författare med 34 procent, antalet evenemang med 9 procent och antalet länder med 26 procent, jämfört med året innan. Tack vare bidrag till översättarverksamhet har 83 översättare beviljats bidrag till 97 yrkesrelaterade projekt på 23 språk, vilket är en minskning med 13 procent jämfört med 2023, något som kan förklaras av att det anordnades färre stora översättarträffar än året innan. En stor del av bidraget går till resor för att delta i seminarier och workshoppar.

Sammanfattningsvis har Kulturrådets insatser i hög grad bidragit till bred internationell spridning av svensk litteratur, framför allt för barn- och ungdomslitteratur som var årets fokusgenre.

#### **8.14. Astrid Lindgren Memorial Award**

Tillkännagivandet av 2024 års pristagare av Astrid Lindgren Memorial Award, den australiska läsfrämjarorganisationen Indigenous Literacy Foundation (ILF), skedde parallellt vid en presskonferens i Stockholm och på barnboksmässan i Bologna. Det uppmärksammades brett både i svensk och internationell media. ILF arbetar i nära samarbete med Australiens urfolk, för att ta fram böcker och inspirera till läsning på de språk som målgruppen efterfrågar. Inte sedan 2015 har en organisation fått priset.

För att öka relevansen för Astrid Lindgren Memorial Award i världen, har Kulturrådet aktualiserat det internationella intresset för priset under hela året, delvis med hjälp av en ny utställning från Svenska institutet (ett så kallat toolkit). Utställningen har använts av svenska ambassaderna i Italien, Lettland, Malaysia, Thailand, Förenade Arabemiraten och Ungern. I Malaysia gjordes en stor satsning för att lyfta Sveriges arbete med att främja barns och ungas läsning, genom en utställning som visades i fem månader på tre olika platser. I Italien visades utställningen på en internationell konferens för barns och ungas läsning, med 650 deltagare. Genom temadagar och deltagande i seminarier och konferenser i anslutning till utställningarna, har vi kunnat synliggöra priset och samtidigt lyfta barns tillgång till bra berättelser även på ett internationellt plan.

Även i Sverige och Norden har priset uppmärksammats på olika sätt. I mars återvände 2023 års pristagare Laurie Halse Anderson för att hålla författarsamtal på Littfest i Umeå, samt på Centrum för barnkulturs konferens i Stockholm och på det öppna mötet i Unesco Litteraturstaden Göteborg. Laurie Halse Anderson deltog också på World Expression Forum (WEXFO) och Norsk Litteraturfestival i Lillehammer. Tre pristagare var på plats på bokmässan i Göteborg: årets pristagare Indigenous Literacy Foundation, den koreanska bilderbokskonstnären Baek Heena (pristagare 2020), samt läsfrämjarorganisationen Tamer Institute for Community Education, (pristagare 2009). De deltog alla tre i flera välbesökta seminarier.

I slutet av året medverkade Astrid Lindgren Memorial Award tillsammans med Swedish Literature Exchange, i ett program som Svenska Institutet Paris och Sveriges delegation vid OECD och Unesco anordnade för franska och svenska barnboksförläggare samt inbjudna gäster. Priset har också presenterats på Utrikesdepartementets Handels- och Sverigefrämjardagar samt under ett seminarium för utländska ambassader i Sverige, som Kulturrådet arrangerade i

samarbete med Svenska Filminstitutet, Svenska institutet och Konstnärsnämnden.

Tabell 12. Antal nominerade kandidater till Astrid Lindgren Memorial Award samt antal länder och regioner som kandidaterna representerar, 2022-2024

|                       | 2024<br>(inför 2025 års pris) | 2023<br>(inför 2024 års pris) | 2022<br>(inför 2023 års pris) |
|-----------------------|-------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Nominerade kandidater | 265                           | 245                           | 250                           |
| Representerade länder | 72                            | 68                            | 64                            |

Kulturrådets ambition är att öka den internationella kännedomen om Astrid Lindgren Memorial Award, och att få in nomineringar från fler länder. Sammantaget har insatser under 2024, för att öka antalet länder med nomineringsinstanser, gett positiva resultat. Både antal nominerade kandidater och antalet representerade länder och regioner, har ökat jämfört med tidigare år. Av de 265 nominerade kandidaterna är 81 nya på listan, vilket indikerar förnyelse inom fältet. Sammantaget tyder denna positiva utveckling på större kännedom om och bredare räckvidd för priset.

Med ett utökat internationellt program, där ambassaderna använder sig av utställningen (toolkit) om priset och aktiviteter kring både årets och tidigare pristagare, bedömer Kulturrådet att myndigheten har bidragit till att stärka prisets ställning som världens största barn- och ungdomslitteraturpris. Samtidigt har Kulturrådet uppmärksammat barns och ungas rätt till bra berättelser.

## 9. Bild och form samt museer och utställning

Genom Kulturrådets bidragsgivning stärker myndigheten de professionella aktörer som arrangerar utställningar och annan utåtriktad verksamhet, vilket i sin tur leder till att infrastrukturen för konstområdet stärks och fler får tillgång till samtida bildkonst, form och konsthantverk av professionell art.

### 9.1. En starkare infrastruktur för bildkonst, form och konsthantverk

Kulturrådet har fördelat fyra konstområdesspecifika bidrag till bildkonst, form och konsthantverk, bland annat två verksamhetsbidrag, ett projektbidrag och ett bidrag till konstnärliga produktionsplatser. Verksamhetsbidrag till bildkonst, form och konsthantverk beslutades på bemyndigande i november 2023 för år 2024. För år 2025 användes inget bemyndigande, vilket innebär att det under 2024 inte har beslutats om verksamhetsbidrag till bildkonst, form och konsthantverk. Verksamhetsbidrag som fördelas via bemyndigande leder till att aktörerna får möjlighet till enklare planering av sina verksamheter för nästkommande år. Verksamhetsbidragen ger överlag aktörerna goda förutsättningar att skapa stabila verksamheter som bidrar till att stärka områdets svaga infrastruktur.

Under 2024 har Kulturrådet prioriterat projekt, utställningsaktörer och produktionsplatser som har bidragit till konstnärlig utveckling av området eller verkar i delar av landet där infrastrukturen för området är särskilt svag, eller ansökningar som bidragit till att stärka mångfalden av konstnärliga uttryck. Genom Kulturrådets bidragsgivning stärker myndigheten de professionella aktörer som arrangerar utställningar och annan utåtriktad verksamhet, vilket i sin tur leder till att infrastrukturen för konstområdet stärks och fler får tillgång till samtida bildkonst, form och konsthantverk av professionell art.

Bidragsgivningen inom bildkonst, form och konsthantverk har de senaste åren befunnit sig under hårt tryck. Jämfört med år 2019 har antalet sökande till de olika bidragen inom området ökat med mellan 80 och 175 procent. Det visar på områdets stora och ökande behov av stöd. Orsakerna till det svåra ekonomiska läget är efterverkningar från pandemin, inflation och ökade produktions- och hyreskostnader samt åtstramningar inom kommuner och regioner vilka är de två andra finansierarna för utställarna. Den stora ökningen av antalet sökande visar också på att området befinner sig, trots de stora ekonomiska behoven, i stark utveckling.

### 9.2. Stärkta villkor för konstnärer

En del av det beviljade beloppet för projektbidrag och verksamhetsbidrag reserveras som ersättning till utställande konstnärer enligt MU-avtalet. Det reserverade beloppet bestäms utifrån hur mycket ersättning som angetts i en ansökans budget och hur mycket bidrag som har beviljats. Det reserverade beloppet bidrar till att stärka konstnärernas villkor och är en viktig del i förutsättningarna för att verka som professionell konstnär. Den 1 januari började ett nytt MU-avtal att gälla, se avsnitt 16. Det nya avtalet innehåller uppräknade tariffer av utställningsersättning vilket avtalsenligt ska ske var tredje år.

Konstområdets stora behov av stöd, tillsammans med uppräknigen av MU-avtalets tariffer, har försatt många utställningsarrangörer i ett mycket svårt ekonomiskt läge och det är för många en stor utmaning att fortsätta bedriva sina verksamheter. Kulturrådet har inom bidragsgivningen inte kunnat kompensera varken för behovet av ökat stöd eller uppräknigen av MU-avtalets tariffer.

Förutom det ökade söktrycket har dessutom många aktörer under 2023 och 2024 sökt väsentligt högre belopp än tidigare, dels på grund av fortsatt stora behov, dels på grund av att Kulturrådet under en längre tid uppmanat bidragssökande att sätta hållbara budgetar i de ansökningar där inte ideellt arbete är en förutsättning för verksamhetens fortlevnad. För att en verksamhet eller ett projekt ska vara hållbar och genomförbar även i ett längre perspektiv, ska ersättningen för utfört arbete vara rimlig, både för verksamhetsledare och medverkande konstnärer.

Kulturrådet bedömer att ett flertal av de projekt och arrangörer som beviljats bidrag under året, har en omfattande och kvalitativ verksamhet för barn och unga. Inom projektbidraget angav 83 procent av de som beviljades stöd att projekten involverade barn och unga. Motsvarande andel 2023 var 58 procent. Ökningen av projekt som involverar barn och unga kan dels bero på att det är olika aktörer som söker och beviljas projektbidrag, dels på ökat medvetande om vikten av barn och ungas delaktighet.

### **9.3. Övriga främjande insatser inom bild- och formområdet**

Kulturrådet har under året deltagit i ett flertal nationellt främjande insatser i form av kunskapsdelning och kompetensutveckling för olika parter inom konstområdet. Kulturrådet ordnade för första gången fem rundabordssamtal med mottagare av verksamhetsbidrag, i syfte att diskutera vad Kulturrådet kan bidra med för att stärka konstområdet vid sidan av bidragsgivningen. Samtalen var uppskattade och speglade områdets stora behov av att tillsammans diskutera förutsättningar och behov, samt dela med sig av erfarenheter, både med varandra och med Kulturrådet.

Kulturrådet deltog också på Samtidskonstdagarna som organiseras av Konstrådet. I år arrangerades dagarna i Värnamo och Jönköping, i samarbete med Jönköpings kommun, Vandalorum museum för konst och design, Värnamo kommun och Region Jönköpings län. Kulturrådet informerade om bidragen inom bildkonst, form och konsthantverk samt om MU-avtalet.

Andra sammanhang där Kulturrådet deltagit och informerat om sina bidrag inom konstområdet är: Valand Högskolan för konst och design; Stockholms universitets curatorsutbildning; Region Västra Götalands informationsdagar om bidrag, de så kallade Pengadagarna; ett utbildningstillfälle om MU-avtalet för Region Halland. Kulturrådets handläggare har också anordnat möten med regionala handläggare för de tre storstadsregionernas bild- och formutvecklare samt berörda kommuner.

Inom bildkonst, form och konsthantverk har Kulturrådet genomfört främjande insatser genom olika former av kunskapsdelning, med syfte att främja konstområdenas internationalisering. Under de olika slags dialoger och informationsträffar med aktörer som nämnts ovan, har bild- och formområdets förutsättningar för att verka internationellt, lyfts och diskuterats. Under ett

nätverksmöte med Swedish Artist Residency Network (SWAN) har Kulturrådet deltagit i samtal om internationellt utbyte och samverkan, tillsammans med region Jönköping och Konstnärsnämnden/laspis. SWAN är ett nationellt nätverk med 130 medlemmar för residens i Sverige, inom bland annat samtidskonst, scenkonst, konsthantverk, musik och litteratur. Många av residenser tar emot internationella konstnärer.

I tabell 13 redovisas även Kulturrådets bidrag till regional museiverksamhet i Stockholms län, som är utanför kultursamverkansmodellen. Den övriga regionala kulturverksamheten som ingår i kultursamverkansmodellen redovisas i avsnitt 14.

Kulturrådets årsredovisning 2024

Tabell 13. Kulturrådets bidragsbeslut 2022-2024 inom bild- och formkonst, museer och utställningar, tusen kronor

| Bild- och formkonst, museer och utställningar                                      | 2024              |                             |                      | 2023              |                             |                      | 2022              |                             |                      |
|--|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|
|  | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr |
| Bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag*                             | 4                 | 2                           | 2 085                | 86                | 55                          | 22 585               | 156               | 104                         | 46 594               |
| Bildkonst, form och konsthantverk – projektbidrag                                  | 191               | 65                          | 9 300                | 326               | 71                          | 9 700                | 258               | 93                          | 16 792               |
| Främjandeorganisationer inom bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag | 4                 | 3                           | 13 462               | 9                 | 5                           | 15 500               | 14                | 5                           | 18 000               |
| Konstnärliga produktionsplatser  | 42                | 16                          | 1 852                | 40                | 16                          | 1 890                | 32                | 17                          | 2 500                |
| Regional museiverksamhet i Region Stockholm  | 3                 | 3                           | 7 334                | 3                 | 3                           | 7 288                | 3                 | 3                           | 6 046                |
| <b>Summa</b>   | <b>244</b>        | <b>89</b>                   | <b>34 033</b>        | <b>464</b>        | <b>150</b>                  | <b>56 963</b>        | <b>463</b>        | <b>222</b>                  | <b>89 932</b>        |

\*Inkluderar de tidigare bidragstyperna konsthantverkskooperativ samt utställningsarrangörer inom bild och form.

## 10. Andra kulturella ändamål

I tabell 14 redovisar Kulturrådet bidragstyper som spänner över flera konstområden samt bidrag som inte kan härledas till ett av de konstområden som nämns i myndighetens instruktion.

En del av Kulturrådets bidragsgivning riktar sig särskilt till centrumbildningar, riksorganisationer och förbund som stärker lokala föreningars verksamhet. Detta inkluderar bland annat bidrag till nationella arrangörsförbund inom musikområdet, Riksförbundet Sveriges Konstföreningar och olika organisationer som samlar lokala och nationella amatörculturföreningar där människor utövar olika konst- och kulturuttryck. Ett fokus för Kulturrådets bidragsgivning till dessa organisationer har varit att stärka delaktigheten och spridningen av kultur runt om i landet.

### 10.1. Kultur och skola

Stora delar av Kulturrådets kommunala uppdrag fokuserar på aktiviteter i skolan, såsom Skapande skola, eller har nära samarbeten med skolan, såsom kulturskolan, och berör därmed utbildningspolitiken. Det är viktigt att synliggöra utbildningspolitikens och kulturpolitikens ömsesidiga beroenden och möjligheter till synergier, så att de kan samverka effektivt. För att uppnå detta genomför Kulturrådet insatser på statlig nivå genom myndighetssamverkan och dialog. Dessutom genomför Kulturrådet kunskapsinsatser på regional och kommunal nivå för att öka systemförståelsen och främja kunskapsdelningen mellan kultur och skola.

Kulturrådet har även inlett ett arbete med att utveckla bidragsgivningen till kommunerna. Målet är att göra bidragsgivningen mer enhetlig, så att kommunerna, oavsett vilken förvaltning som ansöker, förstår hur de ska ansöka, vem de ska kontakta och vilka regler som gäller. Kulturrådet bedömer att det utvecklingsarbetet kommer att sträcka sig över flera år och bidra till en utveckling i de kulturpolitiska målens riktning.

Kulturrådets årsredovisning 2024

Tabell 14. Kulturrådets bidragsbeslut 2022–2024 inom konsområdesövergripande, tusen kronor

| Konstområdesövergripande   | 2024              |                             |                      | 2023              |                             |                      | 2022              |                             |                      |
|--|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|
|  | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr |
| Bidragsärende  | 9                 | 8                           | 7 500                | 12                | 11                          | 14 181               | 10                | 10                          | 14 216               |
| Centrala amatörkulturorganisationer – verksamhetsbidrag                | 30                | 21                          | 9 670                | 21                | 20                          | 11 441               | 25                | 24                          | 13 391               |
| Centrumbildningar – verksamhetsbidrag                                  | 18                | 16                          | 29 812               | 16                | 14                          | 30 880               | 13                | 13                          | 31 681               |
| Fristadsprogram – projektbidrag  | 14                | 9                           | 1 906                | 15                | 10                          | 1 842                | 13                | 11                          | 2 243                |
| Internationell och interkulturell kulturverksamhet – verksamhetsbidrag |                   |                             |                      | 28                | 11                          | 9 751                | 24                | 10                          | 10 204               |
| Internationella nätverk  |                   |                             |                      | 22                | 12                          | 1 095                | 18                | 12                          | 1 515                |
| Internationell verksamhet som påverkat av pandemin – projektbidrag     |                   |                             |                      |                   |                             |                      | 163               | 59                          | 11 593               |
| Krisstöd   |                   |                             |                      |                   |                             |                      | 943               | 588                         | 358 206              |
| -varav för inställda och uppskjutna evenemang                          |                   |                             |                      |                   |                             |                      | 3                 | 2                           | 193 500              |
| -varav för särskilda behov   |                   |                             |                      |                   |                             |                      | 7                 | 7                           | 3 670 241            |
| -varav tillfälligt verksamhetsbidrag                                   |                   |                             |                      |                   |                             |                      | 933               | 579                         | 354 342              |
| Regional kulturverksamhet  | 157               | 73                          | 1 526 751            | 237               | 98                          | 1 520 985            | 229               | 133                         | 1 542 879            |
| -varav tillfällig förstärkning   |                   |                             |                      |                   |                             |                      | 27                | 26                          | 40 712               |
| -varav utvecklingsbidrag   | 137               | 53                          | 22 203               | 217               | 78                          | 31 036               | 182               | 87                          | 36 830               |
| -varav verksamhetsbidrag   | 20                | 20                          | 1 504 548            | 20                | 20                          | 1 489 949            | 20                | 20                          | 1 465 337            |
| Lokalhållande organisationer, verksamhetsbidrag                        |                   |                             |                      | 2                 | 2                           | 1 365                | 10                | 8                           | 26 582               |

Kulturrådets årsredovisning 2024

| Konstområdesövergripande                             | 2024              |                             |                      | 2023              |                             |                      | 2022              |                             |                      |
|--|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|
|  | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr |
| Medfinansiering inom Kreativa Europa – projektbidrag | 36                | 30                          | 4 450                | 23                | 21                          | 5 000                | 11                | 11                          | 3 994                |
| Musik- och kulturskolor                              | 588               | 575                         | 123 417              | 326               | 303                         | 96 999               | 346               | 333                         | 197 000              |
| -varav kapacitetsstärkande insatser                  | 247               | 245                         | 26 290               |                   |                             |                      |                   |                             |                      |
| -varav utvecklingsbidrag till kulturskolor           | 329               | 325                         | 95 127               | 316               | 297                         | 94 999               | 339               | 329                         | 195 000              |
| -varav undervisning med nationell spetskompetens     | 12                | 5                           | 2 000                | 10                | 6                           | 2 000                | 7                 | 4                           | 2 000                |
| Nationella minoriteters kultur                       | 159               | 69                          | 15 608               | 140               | 76                          | 17 100               | 122               | 75                          | 17 947               |
| -varav projektbidrag                                 | 136               | 54                          | 3 908                | 121               | 64                          | 5 750                | 96                | 59                          | 6 347                |
| -varav verksamhetsbidrag                             | 23                | 15                          | 11 700               | 19                | 12                          | 11 350               | 26                | 16                          | 11 600               |
| Program för konstnärlig frihet                       | 12                | 12                          | 48 635               | 7                 | 7                           | 2 393                |                   |                             |                      |
| Projektbidrag till kulturlivets internationalisering | 134               | 33                          | 2 145                | 228               | 30                          | 2 000                |                   |                             |                      |
| Skapande skola                                       | 478               | 437                         | 171 715              | 446               | 423                         | 196 903              | 394               | 373                         | 195 601              |
| Stärkt kultur i skolan                               | 92                | 18                          | 13 262               | 53                | 21                          | 15 166               | 64                | 22                          | 15 000               |
| Skådebanan – verksamhetsbidrag                       |                   |                             |                      | 9                 | 8                           | 2 052                | 11                | 9                           | 2 696                |
| Utsända kulturråd – projektbidrag                    | 12                | 11                          | 1 215                | 10                | 9                           | 1 300                | 16                | 16                          | 1 331                |
| Återstartsbidrag till kulturen                       |                   |                             |                      | 1                 | 1                           | 625                  | 2 010             | 1 212                       | 671 907              |
| Summa  | 1 739             | 1 312                       | 1 956 087            | 1 596             | 1 077                       | 1 931 079            | 4 422             | 2 919                       | 3 117 986            |

## 10.2. Skapande skola

Statsbidrag för kultur i skolan (Skapande skola) har under året fördelats till insatser som pågår under läsåret 2024/2025. Nära 172 miljoner kronor har fördelats på 437 ansökningar. Elever i anpassad grundskola samt huvudmän i gleasa eller mycket gleasa landsbygdskommuner har fortsatt särskilt prioriterats i fördelningen.

Antalet ansökningar och det planerade antalet deltagande elever har stadigt ökat de senaste åren, vilket Kulturrådet bedömer är ett resultat av det utvecklingsarbete som bedrivits. I ansökningsomgången 2024 ser vi dessutom att fler enskilda huvudmän söker bidraget för första gången.

Kulturrådet ser också att prioriteringen av elever i anpassad grundskola och elever i vissa särskilda utbildningsformer ger resultat, då fler söker bidrag för skraddarsydd konst- och kulturprojekt som möjliggör deltagande utifrån elevernas förutsättningar och behov.

Ansökningarna har god spridning över landet och har inkommit från samtliga län. Enligt uppgifter från beviljade ansökningar är det planerade antalet deltagande elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och sameskolan 862 829. Det innebär att cirka 73 procent (73 procent 2023) av eleverna hos de sökande huvudmännen planeras delta i något Skapande skola-projekt. Sett till hela målgruppen uppskattas 69 procent delta i ett Skapande skola-projekt (67 procent 2023). Kulturrådet kan konstatera att den tillitsbaserade bidrags- hanteringen, de strategiska kommunikationsinsatserna, myndighetens samverkans- och dialogformer samt bidraget Stärkt kultur i skolan sammantaget ger synergieffekter som leder till att fler barn och unga får ta del av konst och kultur i skolan.

Ett av de största identifierade hindren för likvärdig tillgång till konst och kultur för elever i skolan är bristen på strukturer för samordning. Under året har Kulturrådet deltagit i dialogmöten med samordnare för Skapande skola i kommuner över hela landet. Dessa möten stärker samordningen kring gemensamma sakfrågor och är en viktig arena för att främja likvärdig tillgång till konst och kultur för barn och unga, både att ta del av, delta i och själva utöva.

Tabell 15. Bidrag till Skapande skola i förskoleklass och grundskola 2022–2024, antal och belopp, tusen kronor

|   | 2024    | 2023    | 2022    |
|---|---------|---------|---------|
| Beviljade ansökningar (antal)   | 437     | 423     | 373     |
| Beviljade med kommunal huvudman (antal)                                   | 268     | 266     | 258     |
| Beviljade med statlig huvudman (antal)                                    | 3       | 2       | 2       |
| Beviljade med enskild huvudman (antal)                                    | 166     | 154     | 113     |
| Beviljat belopp (tkr)   | 171 715 | 196 903 | 195 601 |
| Elever som planeras ta del av aktiviteterna, samtliga ansökningar (antal) | 862 829 | 845 336 | 776 534 |

### 10.2.1. Stärkt kultur i skolan

Anslagsposten för Skapande skola får enligt regleringsbrevet även användas för statsbidrag till andra verksamheter som syftar till att stärka kultur i skolan, vilket görs genom bidraget Stärkt kultur i skolan. Under året beslutades om reviderade riktlinjer för att förtydliga bidragets syfte. Bidraget har funnits i ett par år och finansieras genom de medel som återbetalas inom Skapande skola. Bidragets syfte är att, genom utvecklingsprojekt, skapa och stärka förutsättningarna för konkreta och strategiska insatser för hållbara strukturer mellan kultur och skola, samt överbygga olika strukturella hinder som leder till ojämlik tillgång till kultur för elever. Sammantaget bedömer Kulturrådet att det arbete som genomförts under året särskilt bidrar till att stärka barn och ungas möjlighet att delta i kulturlivet.

Bidrag kan sökas för utvecklingsinsatser som stärker strukturer, bygger infrastrukturer och främjar samverkan mellan kultur och skola. Prioritet ges till utvecklingsprojekt som har potential till nationell spridning av hållbara strukturer, samt modeller och metoder som stärker alla barns lika tillgång och möjlighet till kulturupplevelser i skolan.

### 10.3. Kulturskolecentrum

*Mål för de statliga insatserna till kulturskolan är att främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar.*

*Statens kulturråd ska i samband med att myndigheten lämnar in sin årsredovisning till regeringen även lämna en redogörelse för vad statsbidragen har använts till och, om möjligt, en bedömning av statsbidragets resultat i förhållande till syftet med bidragen (Förordning (2019:470) om statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet).*

Kulturskolecentrum stödjer landets kommuner i att utveckla de kommunala musik- och kulturskolorna enligt strategin som regeringen beslutade om 2018, *En kommunal kulturskola för framtiden – en strategi för de statliga insatserna*. Detta görs både genom utvecklingsbidraget till musik- och kulturskolor och genom att fungera som ett kunskapscenter som bidrar till utveckling och förnyelse.

Under 2024 fördelade Kulturrådet drygt 95 miljoner kronor i statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet. Kulturrådet beviljade 80 miljoner kronor till satsningar i enskilda kommuner och 15 miljoner kronor för satsningar i samverkan. Precis som 2023 översteg det totala ansökta beloppet vida de tillgängliga medlen.

Tabell 16. Bidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet 2022–2024, antal och belopp, tusen kronor

|                          | 2024    | 2023    | 2022    |
|--------------------------|---------|---------|---------|
| Antal sökande kommuner   | 260     | 245     | 263     |
| Antal beviljade kommuner | 259     | 242     | 258     |
| Sökt belopp (tkr)        | 284 903 | 287 647 | 355 735 |
| Beviljat belopp (tkr)    | 95 127  | 94 999  | 195 000 |

Kulturrådet har tidigare utvecklat bidraget för att möjliggöra samverkanssatsningar. Det bidrar till att fler kommuner kan utveckla sin kulturskoleverksamhet, oavsett resurser i den egna kommunen, och därmed öka tillgången till kultur i hela landet. Kulturrådet beviljade samtliga ansökningar till samverkanssatsningar. Under 2024 ansökte 61 kommuner om medel för 68 utvecklingsatsningar i samverkan med andra kommuner.

Kulturrådet har under året följt upp hur de beviljade medlen använts under 2022–2024. Sammanställningen presenteras i rapporten *Vad går bidraget till?* som publiceras i januari 2025. Rapporten baseras på redovisningar från 2022/2023 då utvecklingsbidraget uppgick till 200 miljoner kronor samt 2023/2024 då utvecklingsbidraget uppgick till 100 miljoner kronor. Sammanställningen visar att det, med få undantag, skett minskningar inom nästan alla områden, allt ifrån färre ämnen och minskad fördjupad undervisning, till färre anställningar, mindre variation i undervisningsformerna och minskad omfattning av samverkan med andra parter.

Tre kommuner har under året tagit beslut om att starta kulturskola i sina kommuner. Kommunerna lyfter i dialog med Kulturskolecentrum, att det ökade synliggörandet av kulturskolans verksamhet på nationell nivå samt möjligheten att få stöd i att utveckla verksamhet har varit bidragande orsaker till dessa beslut. I och med besluten kommer samtliga kommuner i landet, förutom en, att driva kulturskola i slutet av 2024.

Kulturskolecentrum har under året arbetat för att stödja kulturskolorna i deras verksamhetsutveckling. Under 2023 och våren 2024 har centret fokuserat på den öppna kulturskoleverksamheten som varken kräver anmälan eller avgifter, genom kartläggning, kunskapswebbinarier och nätverk för att dela metoder. Arbetet har bidragit till att kommunerna har kunnat utveckla den öppna verksamheten. Under hösten har ett nytt fokusområde startats, avseende kulturskolans metoder för att möta barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden. Arbetet har även sammanfallit med uppdraget om att införa ett fritidskort där en prioriterad målgrupp är barn och unga som lever i socioekonomiskt utsatta hushåll och där kulturskolan föreslås bli en godkänd aktör för användandet av fritidskortet. Sammantaget bidrar arbetet till kunskap, synliggörande och erfarenhetsutbyte avseende kulturskolans roll och arbete i dessa områden, vilket på sikt kan bidra till ökad delaktighet i kulturlivet.

I början av året arrangerade Kulturrådet ett forskningsseminarium där forskare, kulturskolechefer och pedagoger, med utgångspunkt i en ny forskningsantologi, samtalade om kulturskolans bildningsbakgrund, utveckling och framtid. Under hösten publicerades en rapport med exempel på satsningar som har utvecklats genom utvecklingsbidraget, och som nu igår i kulturskolornas ordinarie utbud. Statistik för 2023 har publicerats på webbsidan och i en rapport som distribueras till samtliga kommuner.

Under hösten tillsatte Kulturskolecentrum en ny sakkunniggrupp med kompetenser dels från både den kommunala sektorn med ansvar för kulturskolan, dels från konstnärliga utövare med stor kunskap om att möta barn och unga med olika bakgrund och funktionaliteter som kulturskolan vill nå i högre grad. Kulturskolecentrum fortsätter även att samla de regionala samordnarna för

kulturskolor i landet, tillsammans med Kulturskolerådet och Sveriges kommuner och regioner. Nätverket erbjuder kunskapsdelning samt dialog och verktyg för att lyfta strategiska frågor som enskilda kulturskolor inte har resurser att prioritera.

Under året har Kulturrådet stärkt den interna samverkan mellan Kulturskolecentrum och myndighetens läsfrämjande uppdrag. Detta har resulterat i en mer sammanhållen kommunikation med kommuner och regioner samt samverkan i gemensamma utvecklingsfrågor.

## 11. Medfinansiering av regioner, kommuner och andra aktörer

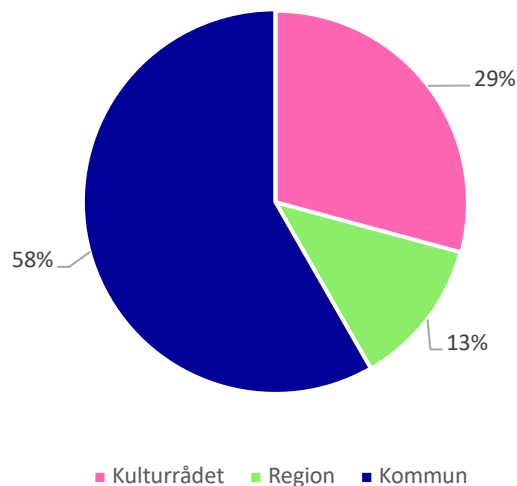
*Kulturrådet ska följa upp och redovisa hur den statliga bidragsgivningen kompletteras genom medfinansiering av regioner, kommuner och andra aktörer.*

Kulturrådets statliga finansiering kompletteras i de flesta fall med finansiering från regioner, kommuner eller andra aktörer. Medfinansiering kan antingen vara ett kriterium eller en prioriteringsgrund för att få bidrag från Kulturrådet.

Redovisningen av hur Kulturrådets bidragsgivning kompletteras med medfinansiering utgår från den information som lämnas i ansökningarna. De flesta som beviljas statligt bidrag får dock inte hela det sökta beloppet, vilket gör att många aktörer ändrar sina ekonomiska åtaganden utifrån förutsättningarna. Med andra ord får Kulturrådet en tillförlitlig finansieringsbild först i efterhand, när myndigheten följer upp bidragsmottagarnas genomförda aktiviteter och ekonomiska redogörelser.

Annan finansiering är ett formellt krav för att få statligt stöd enligt fem<sup>20</sup> av de förordningar som styr Kulturrådets bidragsfördelning. Under 2024 beslutade Kulturrådet om cirka 516 miljoner kronor i bidrag till mottagare inom dessa samtliga bidragstyper. Fördelade bidrag inom kultursamverkansmodellen ingår inte i sammanställningen.

Figur 6. Förväntad fördelning mellan bidrag från Kulturrådet, regioner och kommuner bland beviljade ansökningar där medfinansiering är ett formellt krav (exklusive kultursamverkansmodellen) 2024, procent



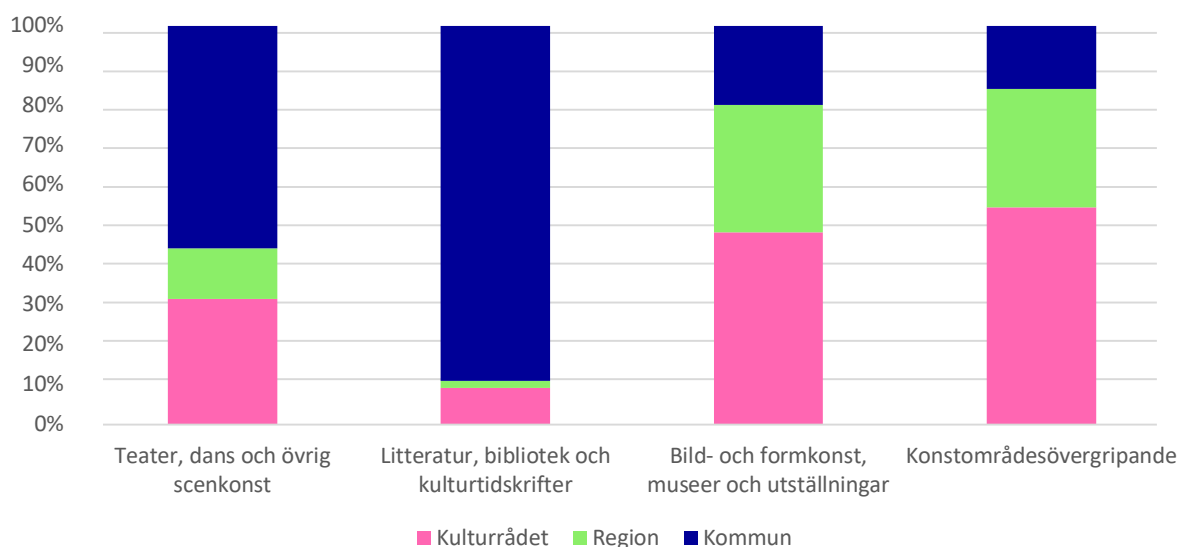
Figur 6 visar Kulturrådets finansiering i förhållande till regional och kommunal finansiering vad gäller bidrag där medfinansiering är ett krav. Det är viktigt att betona att fördelningen bygger på de uppgifter som bidragsmottagarna angett i

<sup>20</sup> Förordning (2020:337) om statsbidrag till aktörer inom bildkonst, form och konsthantverk, förordning (2012:516) om statsbidrag till det fria kulturlivet inom teater-, dans- och musikområdet, förordning (2012:517) om statsbidrag till kulturella ändamål, förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet, förordning (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet.

ansökan, och baseras på förväntad medfinansiering och inte på faktiskt utfall. Av det totala beloppet på cirka 1,8 miljarder kronor som preliminärt fördelades av Kulturrådet, regioner och kommuner, uppgick Kulturrådets andel till 29 procent.

Sveriges kommuner och regioners ekonomirapport<sup>21</sup> från oktober 2024 visar att kommunsektorn har ett negativt resultat för 2024, med ett underskott på 8 miljarder kronor, medan regionernas resultat visar ett underskott på 12 miljarder kronor. Trots utmaningarna finns det tecken på en långsam ekonomisk återhämtning med förbättrade resultat för både kommuner och regioner från 2025. Kulturrådet följer utvecklingen och hur den påverkar den offentliga finansieringen av kultur.

Figur 7. Förväntad fördelning mellan bidrag per konstområde från Kulturrådet, regioner och kommuner bland beviljade ansökningar där medfinansiering är ett formellt krav (exklusive kultursamverkansmodellen) 2024, procent



Figur 7 visar att Kulturrådets medfinansiering varierade stort mellan olika konstområden. Kulturrådet stod för mer än hälften av den offentliga finansieringen inom de konstområdesövergripande bidragen. Inom områdena litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter stod däremot kommunerna för merparten av bidragsmottagarnas finansiering. Även inom området teater, dans, musik och övrig scenkonst kom den största delen av finansieringen från kommuner, men där mottog Kulturhuset Stadsteatern i Stockholm ensamt 68 procent av de redovisade kommunala medlen.

<sup>21</sup> Sveriges kommuner och regioner, Ekonomirapporten, oktober 2024 – om kommunernas och regionernas ekonomi.

## 12. Nationella minoriteters kultur

*Kulturrådet ska i årsredovisningen redovisa hur myndigheten verkat för det samiska folkets och övriga nationella minoriteters kultur i såväl kultursamverkansmodellen som övrig bidragsgivning och verksamhet. Redovisningen ska göras utifrån de nationella kulturpolitiska målen och de minoritetspolitiska målens delområden språk och kulturell identitet samt inflytande och delaktighet.*

Kulturrådet fördelar riktade bidrag till nationella minoriteters organisationer och aktörer, som ett komplement till myndighetens bidrag inom respektive konstområde, i syfte att stärka, utveckla och synliggöra de nationella minoriteternas kultur och kulturarv. Kulturrådet bedömer att myndigheten genom bidragsfördelning inom området bidrar till allas lika rättigheter att delta i kulturlivet och till att uppfylla det nationella kulturpolitiska målet att främja ett levande kulturarv genom att stödja de nationella minoritetsspråkens bevarande, användning och utveckling. De minoritetspolitiska målen tas särskilt till vara i de riktade verksamhets- och projektbidragen samt stödet till planerad utgivning av nationella minoriteters litteratur.

Under 2024 har merparten av bidraget förmedlats i form av verksamhetsbidrag. Fler aktörer söker verksamhetsbidrag för att stärka och professionalisera sin verksamhet. Förutsägbarhet och stabilitet för dessa aktörer har varit prioriterat. Samtidigt som detta är en positiv utveckling, är behovet att fortsatt stärka infrastrukturen stort, och på sikt riskerar det att urholka den flexibilitet som projektbidraget ger.

Tabell 17. Bidragsgivning till urfolket samers och nationella minoriteters kultur och litteratur 2022-2024, tusen kronor

|  | 2024          | 2023          | 2022          |
|--|---------------|---------------|---------------|
| <b>Nationella minoriteter/projektbidrag (tkr)</b>      | <b>4 260</b>  | <b>5 750</b>  | <b>6 347</b>  |
| Antal ansökningar                                      | 139           | 121           | 96            |
| Antal beviljade ansökningar                            | 57            | 64            | 59            |
| <b>Nationella minoriteter/verksamhetsbidrag (tkr)*</b> | <b>11 700</b> | <b>11 350</b> | <b>11 600</b> |
| Antal ansökningar                                      | 23            | 19            | 26            |
| Antal beviljade ansökningar                            | 15            | 12            | 16            |
| <b>Nationella minoriteter/litteratur (tkr)</b>         | <b>2 872</b>  | <b>2 769</b>  | <b>1 889</b>  |
| Antal ansökningar                                      | 33            | 37            | 33            |
| Antal beviljade ansökningar                            | 29            | 30            | 22            |
| <b>TOTALT (tkr)</b>                                    | <b>18 832</b> | <b>19 869</b> | <b>19 836</b> |

\*Inkluderar tillfällig förstärkning av verksamhetsbidrag 2022.

Kulturrådet ser en fortsatt en utveckling där samiska organisationer i större utsträckning vänder sig till Kulturrådet för verksamhets- och projektbidrag, eftersom finansieringen i den samiska stödstrukturen är svag. Kulturrådet har stöttat upp det glappet, men utrymmet för att kunna göra det minskar. Långsiktiga och hållbara förändringar bör komma till, annars är risken stor att förutsättningarna för det samiska självbestämmandet över det samiska kulturlivet minskar.

Kulturrådets insatser bidrar även till att uppnå målet med regeringens strategi för romsk inkludering. Antalet ansökningar inom den romska minoriteten är fortsatt stabilt, men många projekt har svårt att hitta samverkansparter och saknar

medfinansiering, vilket är orsaken till flertalet avslag. Det har även uttryckts att Kulturrådets ansökningssystem är svårhanterligt och att många behöver mycket stöd och hjälp. Romska företrädare lyfter den oro och rädsla som finns inom minoriteten, inte minst bland unga romer, att visa att man är rom ute i samhället och i sitt kulturskapande. Även den judiska minoriteten har uttryckt en ökad rädsla att skylta med sin identitet, speciellt i publika situationer. Det finns judiska projekt som beviljats medel men pausats på grund av detta. Att stärka de romska språken och den romska identiteten bör fortsatt prioriteras, och säkerhetsaspekten för den judiska minoriteten bör tas i beaktande.

Kulturrådet bedömer att vårt arbete under året bidragit till att stärka de nationella minoriteterna och urfolket samernas möjlighet att delta i kulturlivet. Samtidigt ser vi att våra bidrag inte kan möta de behov som finns inom området, till exempel för att stärka den kulturella infrastrukturen som krävs för att en mångfald av kulturuttryck ska kunna överleva och utvecklas. Vi ser även att bristen på långsiktigt hållbar finansiering stärker de nationella minoriteterna och urfolket samernas beroende av offentliga stöd vilket begränsar egenmakt och konstnärlig frihet. Det ökade hat och hot som bland annat den judiska minoriteten möter bidrar också direkt till att inskränka konstnärlig frihet.

### **12.1. Samisk litteratur har fått ett lyft**

Ett av temana på Bokmässan i Göteborg 2024 var samisk litteratur, och Kulturrådet samverkade med det samiska litteraturcentret Tjállegoahte och arrangerade ett välbesökt seminarium på temat *Samisk litteratur för barn och unga, men varför inte på samiska?*. I samband med bokmässan genomfördes även samtal med samiska författarföreningar och Kulturrådets systemmyndighet i Norge, Kulturdirektoratet, kring förutsättningarna för samisk litteratur och vilka möjligheter samiska författare har att verka i de olika länderna. Liknande utmaningar möter även tornedalska, kvänska och lantalaisiska aktörer på båda sidor om gränsen. Att samisk litteratur varit uppmärksam under året har även syns i Kulturrådets bidragsgivning, då samiska ansökningar ökar även på litteraturområdet.

### **12.2. Sanningskommissioner och utredningar**

Kulturrådet har nära följt arbetet med sannings- och försoningskommissionen för tornedalingar, kväner och lantalaiset, och det har tagit stor plats i dialogen med den nämnda minoriteten. Kulturrådet hade väntat sig fler ansökningar från minoriteten kopplade till försoningsarbetet än vad som inkommit. Organisationerna har påpekat att de inte mår med att driva försoningsarbetet framåt utan stärkta medel, och det är av största vikt att dessa medel tillkommer för att säkerställa jämbördiga villkor och förutsättningar för att långsiktigt arbeta med försoning och utveckling på området.

Publika samtal kopplat till både den tornedalska, kvänska och lantalaisiska samt den pågående samiska sanningskommissionen har hållits på kulturkonventet Folk och Kultur i Eskilstuna och bokmässan i Göteborg. På Folk och Kultur lyfte Kulturrådet fram vad myndigheter och kulturinstitutioner kan göra för att bidra till försoningsarbetet, ett ansvar som vi alla måste ta tillsammans.

Under året har även utredningen *Ett starkt judiskt liv för framtida generationer* presenterats, och inför det stundande jubileumsåret *250 år av judiskt liv i Sverige 2025*, pågår samordning och planering av aktiviteter i den judiska minoriteten. Inför jubileumsåret har Kulturrådet stärkt verksamhetsbidraget för flera judiska organisationer. Kulturrådet har även lyft behovet av konstnärlig förnyelse och utveckling samt vikten av barns och ungas rättigheter till sin kultur.

### **12.3. Litteratur- och läsfrämjande åtgärder för de nationella minoritetsspråken**

Under 2022–2024 har Kulturrådet haft uppdraget att arbeta med litteratur- och läsfrämjande åtgärder för de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Under året har Kulturrådet haft en särskild utlysning för läs- och litteraturfrämjande och även fördelat medel till ett fåtal projekt, för att ytterligare stärka arbetet för de minoriteter som inte tidigare fått ta del av lika många insatser. Kulturrådet arbetar med utvärdering av uppdraget.

Kulturrådet konstaterar i slutredovisningen av uppdraget att läs- och litteraturfrämja nationella minoritetsspråk 2022–2024 att nationella minoritetsspråk och kultur är en integrerad del av Kulturrådets samtliga läs- och litteraturfrämjande uppdrag. Flera insatser under året har genomförts för att främja språken. Kulturrådet bedömer dock att även språkbevarande insatser saknar finansiering och samordning vilket får konsekvenser för språkbärares rätt till sitt eller sina minoritetsspråk.

### **12.4. Dialog och samverkan**

Under hösten genomförde Kulturrådet strukturerade samråd med de nationella minoriteterna för att öka deras inflytande i frågor som berör dem, samt för att fånga upp deras behov och därmed uppfylla minoritetslagstiftningen. Samråden genomfördes tillsammans med Institutet för språk och folkminnen, Kungliga biblioteket och Folkbildningsrådet. I år var samråden öppna för alla som ville delta, vilket har ökat antalet deltagare. Det ser Kulturrådet som mycket positivt och kommer därför även fortsättningsvis att genomföra öppna samråd. Agendan för mötena bestäms av de nationella minoriteternas organisationer och andra deltagare, tillsammans med myndigheterna. Årets samråd präglades av den oro som minoriteterna känner kring finansieringen av minoritetspolitiken framöver.

Kulturrådet genomför även årliga samråd med Sametinget på tjänstemannanivå, samt en nätverksträff tillsammans med regionerna. Årets nationella nätverksträff arrangerades i samband med rundabordsamtal med regionernas kulturchefer, där försoningen efter sanningskommissionen för tornedalingar, kväner och lantalaiset var i fokus. Även Länsstyrelsen i Stockholm, ansvarig för uppföljningen av minoritetspolitiken, deltog på mötet för att berätta om den uppföljning som görs kring språk och kulturell identitet. Till grund för rundabords-samtalet fanns även den sammanställning som Kulturrådet gjort kring nationella och regionala insatser för att främja nationella minoriteters och urfolket samernas kultur. Trots de framsteg som skett sedan 2019, då området följdes upp mer systematiskt första gången, kvarstår en del utmaningar. Bland annat ser det väldigt olika ut i landet kring hur man når ut till målgrupperna, hur minoriteternas inflytande ser ut, var ansvaret för frågorna ligger hos regionerna och hur det civila

engagemanget ser ut. Rundabordssamtalet konstaterade att det är viktigt att vi gemensamt fortsätter följa och främja arbetet, men att formerna för det ses över.

Under året har Kulturrådet arbetat vidare med att sprida metoder och resultat kopplade till ungas engagemang och delaktighet. En central del har varit en pilot i storytelling för att lyfta fram ungas röster på konst- och kulturområdet. Filmerna som skapades av unga har bidragit till att fördjupa diskussionen om kultur, språk och identitet ur ungas perspektiv.

Kulturrådet bedömer att samråden med de nationella minoriteterna och Sametinget samt den nationella nätverksträffen med regionerna, har bidragit till en ökad gemensam kunskapsuppbyggnad mellan nationell och regional nivå samt de nationella minoriteterna. Detta har skapat ett underlag för att utveckla arbetet inom området.

Under året har Kulturrådet även arbetat med kompetensutveckling kring rättighetsområdet, bland annat om nationella minoriteter och urfolk, se avsnitt 31.2.1.

Som beskrivs i avsnittet ovan har Kulturrådet genomfört flera insatser under året som ska bidra till att stärka de nationella minoriteternas rätt till delaktighet, bland annat genom att utveckla genomförandet av samråd. Vi har även strävat efter att synliggöra nationella minoriteters kultur genom att finansiera och samarrangera programpunkter om nationella minoriteter och urfolket samernas språk och kultur på konferenser och mässor.

# Redovisning enligt regleringsbrev

I detta avsnitt redovisar Kulturrådet i enlighet med återrapporteringskrav som finns i myndighetens regleringsbrev.

## 13. Konstnärlig frihet

*Statens kulturråd ska i enlighet med de nationella kulturpolitiska målen värna den konstnärliga friheten. Myndigheten ska redovisa vilka åtgärder myndigheten vidtagit för att säkra den konstnärliga friheten inom ramen för bidragsgivningen.*

Att det finns ekonomiska förutsättningar för att kunna vara verksam som konstnär är ett villkor för konstnärlig frihet. Kulturrådet skapar sådana förutsättningar både genom bidragsgivningen till kultursamverkansmodellen och det fria kulturlivet, vilket i stor utsträckning kommer konstnärer till del. Kulturrådets uppföljning och information om medverkans- och utställningsersättningsavtalet (MU-avtalet) bidrar även till konstnärers försörjning genom att fler regionala aktörer får kännedom om och följer avtalet.

En annan förutsättning för konstnärlig frihet är att de politiker som bestämmer nivån på anslagen till kulturen inte styr det konstnärliga innehållet. Det ska finnas en armlängds avstånd mellan politikerna och det konstnärliga innehållet. Kulturrådet arbetar med att säkra en armlängds avstånd genom att låta sakkunniga i Kulturrådets referensgrupper ta fram beslutsunderlag för, och arbetsgrupper fattar beslut om, bidragsgivningen till det fria kulturlivet.

Referens- och arbetsgrupperna har att förhålla sig till riktlinjer som, där det är relevant<sup>22</sup>, tydliggör att det är den konstnärliga kvaliteten som ska vara styrande för deras beslutsfattande. Under 2024 har Kulturrådet arbetat för att stärka den konstnärliga friheten i bidragsgivningen genom att motverka risken för beslutsbias i myndighetens arbets- och referensgrupper. Arbetet har fokuserat på att utveckla arbets- och referensgruppernas självreflekterande arbetssätt. Genom att öka gruppernas medvetenhet om hur omedvetna preferenser kan påverka deras bedömningar, minskar risken för beslutsbias. Kompetensutveckling, dialoger och självreflektion i grupp är de bästa metoderna för att hålla dessa frågor levande. Underlag för kompetensutvecklingen har tagits fram under 2024 och arbetet med implementering har påbörjats och kommer att fortlöpa under 2025.

Andra insatser för att stärka den konstnärliga friheten i bidragsgivningen handlar om att förenkla processen att söka bidrag från Kulturrådet. Under 2024 har Kulturrådet arbetat med ett projekt som syftar till att minska det administrativa arbetet kopplat till ansökningar. Myndigheten har genomfört flera dialoger och informationsmöten med det fria kulturlivet för att tydliggöra hur man söker bidrag från myndigheten. Enklare och tydligare ansökningsförfaranden förbättrar

---

<sup>22</sup> Kulturrådet fördelar även bidrag till aktörer som inte själva bedriver konstnärlig verksamhet, till exempel centrumbildningar, och för dessa bidrag finns andra kriterier.

förutsättningarna för aktörer att vara konstnärligt aktiva och stärker därmed också den konstnärliga friheten i bidragsgivningen.

Konstnärlig frihet är en viktig fråga även i de regionala dialogerna och adresseras kontinuerligt. Där får vi följa de olika regionernas utveckling och arbetssätt för att säkerställa konstnärlig frihet i sina förvaltningar, i bidragsprocesser och genom arbetet med nya kulturplaner.

Kulturrådet och Sida har tecknat ett avtal för *Program för konstnärlig frihet*, som sträcker sig från augusti 2024 till december 2027. Avtalet skapar goda förutsättningar för att stärka den konstnärliga friheten internationellt och främja synergier mellan kultur- och biståndspolitiska insatser. Det positiva gensvaret från Sida tyder på att programmet som helhet anses uppnå goda resultat och att Sida ser vikten av stärkta kulturaktörer inom internationellt utvecklingssamarbete. Programmet finansierar centrala aktörer som stärker den konstnärliga friheten globalt eller regionalt. Programmet skapar också mervärde för Kulturrådets roll som nationell kontaktpunkt för Unescos 2005-konvention samt för utvecklingen av fristäder för förföljda konstnärer.

Regeringen betonar att kulturen spelar en central roll i det demokratiska samtalet och att stöd till internationella kulturaktörer är avgörande för att stärka den globala demokratiska utvecklingen. Det nya avtalet med Sida ger Kulturrådet möjlighet att intensiviera sitt arbete med att främja kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering internationellt.

### **13.1. Program för konstnärlig frihet**

2024 var det fjärde och sista året av den första programperioden av Kulturrådets Sida-finansierade *Program för konstnärlig frihet*. Slutredovisningar från programmets partnerorganisationer samt de möten som hållits med partner under året, visar att verksamheten sammantaget har haft en mycket god utveckling i riktning mot programmets delmål. Detta bekräftas i den utvärdering som på uppdrag av Kulturrådet genomförts av extern part under 2024. Starkast utveckling ses inom programmets delmål två – att konstnärers rätt till liv och säkerhet är skyddad vid hot eller trakasserier från statliga eller icke-statliga aktörer, samt delmål fyra – att bygga nätverk av stärkta konstnärer och förändringsagenter för konstnärlig frihet. Det fjärde delmålet är särskilt relevant även för främjandet av internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan.

Inom delmål två ryms Kulturrådets stöd till internationella fristadsaktörer. Programmet har bidragit till en ökning av antalet hotade konstnärer som fått skydd och juridiskt stöd under 2024. En stor del av det samlade stödet från organisationerna har gått till att stärka konstnärers möjligheter att vara verksamma i fristäder. Partner inom programmet har utvecklat befintliga och nya fristäder samt residens i ett flertal länder, även i det globala syd, och erbjudit rättsligt skydd.

Måluppfyllelsen inom delmål fyra har varit särskilt stark. Programmets partner har under året organiserat flera workshoppar, seminarier, samtal och konferenser för att belysa frågor rörande konstnärlig frihet och konstnärers situation i världen idag. Nätverksbyggande mellan aktörer inom fältet är avgörande för att stärka konstnärers skydd och rättigheter internationellt. Som en del i nätverks- och

kunskapsbyggandet har Kulturrådet deltagit i: Selams Pan-afrikanska nätverk för konstnärlig frihets (Panaf) toppmöte i Tanzania; International Cities of Refuge Networks (ICORNs) generalförsamling i Köpenhamn; konferensen Artivism i Pretoria. I samtliga sammanhang har även flera av programmets partner deltagit. Möten mellan partner i dessa sammanhang har resulterat i nya och förbättrade samarbeten. Ett direkt resultat av toppmötet 2024 är till exempel att Selams nätverk fått en ny medarrangör i form av det Afrikabaserade Amani-nätverket, ett systemnätverk med fokus på akut stöd till konstnärer i Afrika, som tillsammans med Selam organiserar nästa års toppmöte.

Programmet har fortsatt arbeta för synergier mellan kulturpolitiska och biståndspolitiska insatser genom att belysa kulturens roll i det internationella utvecklings-samarbetet och stärka den konstnärliga friheten globalt. Synergier har även skett genom den grupp för erfarenhetsutbyte som bildades av Kulturrådet i programmets begynnelse, och som Kulturrådet sedan stått värd för två gånger per år. Gruppen består av myndigheter och organisationer som arbetar med kultur, bistånd och internationella frågor och bidrag, och den bidrar till att identifiera möjligheter till samarbete, gemensamt lärande och synergier mellan verksamheternas olika insatser. Under 2024 har representanter från Konstnärsnämnden, Kulturdepartementet, Riksteatern, Svenska institutet, Postkodsstiftelsen, Svenska PEN och Sida deltagit.

Regeringen betonar att kulturen spelar en central roll i det demokratiska samtalet och att stöd till internationella kulturaktörer är avgörande för att stärka den globala demokratiska utvecklingen. Det nya avtalet med Sida ger Kulturrådet möjlighet att intensifiera arbetet med att stärka den konstnärliga friheten internationellt och främja synergier mellan kultur- och biståndspolitiska insatser. Kulturrådets samlade bedömning är att programmets insatser har bidragit till att främja kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering internationellt.

## 14. Kultursamverkansmodellen

*Statens kulturråd ska redovisa kultursamverkansmodellens bidragsgivning fördelat på de stödberättigade områdena.*

Kultursamverkansmodellen omfattar en betydande andel av Kulturrådets sammantagna bidragsgivning. Anslagsposten uppgår till drygt 1,6 miljarder kronor. Syftet med det statliga bidraget är att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås, samt ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Detta sker genom att långsiktigt medfinansiera regionala kulturverksamheter.

De statliga bidragen inom kultursamverkansmodellen fördelas till regioner, som i sin tur fördelar bidraget vidare till regionala kulturverksamheter. Regionernas fördelning av statliga och regionala bidrag till kulturverksamheter sker utifrån den kulturplan som regionen fastställt. Planen ligger också till grund för Kulturrådets beslut om hur de statliga bidragen fördelas mellan regioner. Kulturrådet samverkar med samverkansrådets parter i arbetet med att fördela och följa upp de statliga bidragen. För mer information om samverkansrådet, se avsnitt 3.1.

### 14.1. Bidragsgivning inom kultursamverkansmodellen

Under 2024 har Kulturrådet på flera sätt bidragit till att skapa långsiktigt hållbara regionala kulturverksamheter. Den viktigaste insatsen är bidragsgivningen inom kultursamverkansmodellen, som ger de ekonomiska förutsättningarna för regionala kulturverksamheter. Detta arbete har genomförts enligt plan, och Kulturrådets täta dialog med regionerna är en central del av processen.

Under 2024 har Kulturrådet fördelat cirka 1,5 miljarder kronor till de regioner som ingår i kultursamverkansmodellen. Utöver detta har 107 miljoner kronor fördelats till regionala kulturverksamheter i Stockholms län, som är utpekade i Kulturrådets regleringsbrev. Kulturrådet beviljade 22,2 miljoner kronor av anslaget till regionala utvecklingsprojekt, varav 3,9 miljoner kronor fördelades inom bemyndiganderamen för 2025.

De årliga statliga verksamhetsbidragen inom kultursamverkansmodellen har bidragit till att finansiera cirka 260 verksamheter inom modellens sju utpekade områden. I tabell 18 presenteras de uppgifter som regionerna lämnat till Kulturrådet om bidragets årliga fördelning till de olika konst- och kulturområdena inom modellen.

Uppgifterna i tabellen har inte kunnat kvalitetssäkrats på samma sätt som när Kulturrådet följer upp bidragens användning, men utifrån erfarenheter från tidigare uppföljningar bedömer Kulturrådet att uppgifterna påvisar en rättvisande bild över den procentuella uppdelningen av bidrag mellan områden. Ett detaljerat utfall över de enskilda verksamheternas finansiering för verksamhetsåret, följs upp med data som lämnas i Kulturdatan under 2025.

Grunden för fördelning av verksamhetsbidrag är att statens medfinansiering av regional konst- och kulturverksamhet sammantaget ska bidra till uppfyllelse av de nationella kulturpolitiska målen, samt ge möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Den ska också bidra till att upprätthålla och utveckla en kulturell infrastruktur i regionerna samt främja stabilitet och förutsägbarhet för

kulturverksamheten i regionerna. Därutöver har tre strategiska utvecklingsområden för de regionala kulturverksamheterna formulerats tillsammans med regionerna:

- Utveckla den regionala kulturella infrastrukturen, etablera och stärk samverkansformer och interregionala samarbeten.
- Ge utrymme till konst- och kulturområden med svag regional struktur.
- Initiera insatser som leder till att fler invånare deltar i kulturlivet.

Kulturrådet har vid årets fördelning av verksamhetsbidrag särskilt förstärkt den statliga finansieringen, enligt regionala prioriteringar inom bild- och formverksamheter, hemslöjdsfrämjande och litteraturfrämjande verksamheter samt verksamheter för professionell scenkonst inom dans, musik och opera. Kulturrådet bedömer att dessa prioriteringar har bidragit till att öka tillgången till en mångfald av konst- och kulturuttryck, och särskilt stärkt områden med svag regional infrastruktur.

Sammantaget bedömer Kulturrådet att bidragsgivningen har möjliggjort att upprätthålla och utveckla en infrastruktur av regionala kulturverksamheter runt om i landet. Verksamheterna bidrar till att invånare har ökad möjlighet att delta i kulturlivet, med särskilt fokus på barns och ungas tillgång till professionell kultur.

Kulturrådets årsredovisning 2024

Tabell 18. Beviljade verksamhetsbidrag till regional kulturverksamhet 2024 och regionernas fördelning mellan kulturområden, procent

| Region             | Biblioteks-<br>verksamhet<br>och läs- och<br>litteratur-<br>främjande<br>verksamhet | Filmkulturell<br>verksamhet | Främjande<br>av<br>hemslöjd | Konst- och<br>kulturområdes-<br>övergripande | Musei-verksamhet<br>och museernas<br>kulturmiljö-<br>arbete | Professionell<br>bild- och<br>formverksamhet | Professionell<br>teater-,<br>dans- och<br>musik-<br>verksamhet | Regional<br>enskild<br>arkiv-<br>verksamhet | Totalsumma       |
|--------------------|---|-----------------------------|-----------------------------|--|---|--|--|---|------------------|
| Blekinge           | 5 %   | 2 %                         | 3 %                         | 1 %  | 20 %  | 2 %  | 64 %   | 2 %   | 28 203           |
| Dalarna            | 7 %   | 3 %                         | 2 %                         | 0 %  | 15 %  | 4 %  | 68 %   | 1 %   | 44 129           |
| Gotland            | 5 %   | 6 %                         | 0 %                         | 3 %  | 35 %  | 0 %  | 50 %   | B   | 28 519           |
| Gävleborg          | A   | A                           | A                           | 27 %   | 21 %  | A  | 49 %   | 4 %   | 50 741           |
| Halland            | 6 %   | 2 %                         | 2 %                         | 8 %  | 23 %  | 3 %  | 54 %   | 2 %   | 38 779           |
| Jämtland           | A   | A                           | A                           | 12 %   | 28 %  | A  | 58 %   | 2 %   | 41 538           |
| Jönköping          | 7 %   | 2 %                         | 2 %                         | 1 %  | 19 %  | 7 %  | 61 %   | 3 %   | 46 535           |
| Kalmar             | 8 %   | 2 %                         | 3 %                         | 1 %  | 30 %  | 5 %  | 51 %   | 1 %   | 39 641           |
| Kronoberg          | 6 %   | 2 %                         | 2 %                         | 1 %  | 23 %  | 3 %  | 64 %   | C   | 39 413           |
| Norrbottnen        | 9 %   | 2 %                         | 2 %                         | 1 %  | 11 %  | 3 %  | 71 %   | 1 %   | 56 906           |
| Skåne              | 2 %   | 2 %                         | 1 %                         | 0 %  | 19 %  | 4 %  | 71 %   | 1 %   | 240 816          |
| Sörmland           | 9 %   | 2 %                         | 2 %                         | 2 %  | 16 %  | 5 %  | 59 %   | 5 %   | 36 455           |
| Uppsala            | B   | A                           | B                           | 9 %  | 15 %  | A  | 75 %   | 2 %   | 48 098           |
| Värmland           | B   | B                           | B                           | 10 %   | 13 %  | 2 %  | 74 %   | 2 %   | 64 579           |
| Västerbotten       | 4 %   | 2 %                         | 1 %                         | 0 %  | 11 %  | 1 %  | 80 %   | 1 %   | 88 097           |
| Västernorrland     | 4 %   | B                           | B                           | 0 %  | 12 %  | 1 %  | 79 %   | 3 %   | 56 658           |
| Västmanland        | 6 %   | 2 %                         | 2 %                         | 0 %  | 14 %  | 3 %  | 72 %   | 1 %   | 37 577           |
| Västra<br>Götaland | A   | 1 %                         | A                           | 10 %   | 9 %   | 1 %  | 78 %   | 1 %   | 381 714          |
| Örebro             | 6 %   | 3 %                         | 1 %                         | 2 %  | 12 %  | 2 %  | 72 %   | 1 %   | 48 944           |
| Östergötland       | 4 %   | 1 %                         | 1 %                         | 0 %  | 12 %  | 1 %  | 81 %   | 1 %   | 87 204           |
| <b>Totalsumma</b>  | <b>3 %</b>  | <b>2 %</b>                  | <b>1 %</b>                  | <b>5 %</b>                                   | <b>15 %</b>   | <b>2 %</b>                                   | <b>71 %</b>  | <b>1 %</b>                                  | <b>1 504 546</b> |

A. Redovisas under konst- och kulturområdesövergripande verksamhet.

B. Finansieras och redovisas inte inom ramen för kultursamverkansmodellen.

C. Redovisas under museiverksamhet.

Utöver de årliga verksamhetsbidrag som fördelats inom modellen, har Kulturrådet under året fördelat drygt 22 miljoner kronor till tidsbegränsade regionala utvecklingsbidrag. Hur fördelningen sett ut per konst- och kulturområde framgår av tabell 19.

Tabell 19. Utvecklingsbidrag till regional kulturverksamhet 2022-2024, per kulturområde, tusen kronor

| Konstområde  | 2024              |                             |                      | 2023              |                             |                      | 2022              |                             |                      |
|--|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|-------------------|-----------------------------|----------------------|
|  | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr | Antal ansökningar | Antal beviljade ansökningar | Beviljat bidrag, tkr |
| Professionell teater-, dans- och musikverksamhet                 | 67                | 29                          | 14 246               | 100               | 33                          | 14 771               | 73                | 38                          | 17 510               |
| Museiverksamhet, kulturmiljöarbete                               | 8                 | 4                           | 1 180                | 17                | 6                           | 1 680                | 16                | 5                           | 2 160                |
| Biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet | 6                 | 0                           | 0                    | 5                 | 1                           | 225                  | 10                | 5                           | 2 180                |
| Professionell bild- och formverksamhet                           | 20                | 8                           | 2 935                | 29                | 12                          | 4 185                | 41                | 18                          | 6 085                |
| Regional enskild arkivverksamhet                                 | 3                 | 1                           | 250                  | 4                 | 2                           | 750                  | 3                 | 2                           | 420                  |
| Filmkulturell verksamhet   | 9                 | 2                           | 746                  | 9                 | 5                           | 2 363                | 10                | 6                           | 2 260                |
| Främjande av hemslöjd  | 1                 | 1                           | 100                  | 3                 | 3                           | 770                  | 1                 | 0                           | 0                    |
| Konst- och kulturområdesövergripande verksamhet                  | 19                | 8                           | 2 746                | 45                | 16                          | 6 293                | 28                | 13                          | 6 215                |
| <b>TOTALT</b>  | <b>133</b>        | <b>53</b>                   | <b>22 203</b>        | <b>212</b>        | <b>78</b>                   | <b>31 036</b>        | <b>182</b>        | <b>87</b>                   | <b>36 830</b>        |

Vid fördelningen av 2024 års utvecklingsbidrag till regional kulturverksamhet har Kulturrådet beaktat regeringens prioriteringar: digitalisering, interregional samverkan, insatser för att stärka arrangörer, samt barn och unga. Med hänsyn till tilldelningen av medel 2024, valde Kulturrådet att huvudsakligen prioritera pågående projekt samt projekt med regional förankring och medfinansiering. Kulturrådet bedömer att detta har bidragit till långsiktighet och hållbarhet i förhållande till respektive regions utmaningar och prioriterade områden enligt gällande kulturplaner, samt i förhållande till de nationella kulturpolitiska målen.

Som en följd av detta kunde myndigheten endast bevilja ett fåtal nya tidsbegränsade projekt. Kulturrådet bedömer att detta på sikt kommer att påverka utvecklingen av interregional samverkan, nya arbetssätt och verksamheter inom regional konst och kultur negativt.

Genom utvecklingsbidragen som Kulturrådet fördelar, genomförs projekt runt om i landet som bidrar till kulturens utveckling, både brett på den regionala arenan och inom specifika verksamheter. I dialog med regionerna har Kulturrådet konstaterat att det finns behov av förbättrad kunskapsspridning hos de regionala utvecklingsprojekten, och har under 2024 arbetat med detta. Projekten som har fått utvecklingsbidrag omfattar många olika konst- och

kulturområden, metoder och kulturpolitiska mål. Genom att skapa ett forum för kunskapsdelning möjliggör Kulturrådet att regionalt utvinna kunskaper och erfarenheter om hur kultur kan utvecklas och tillgängliggöras, sprids nationellt.

Under 2024 har två webinarier genomförts, och både Kulturrådets erfarenheter och återkopplingen från deltagarna har varit positiva kring detta kunskapsutbyte.

#### **14.2. Dialog och samverkan med regioner**

Kultursamverkansmodellen bygger på en fungerande samverkan mellan regionerna och staten. Kulturrådet har en kontinuerlig och omfattande dialog med de regioner som ingår i kultursamverkansmodellen. Dialogerna med regionerna är en del av Kulturrådets övriga främjande arbete, vid sidan av bidragsgivning och uppföljning. Det är avgörande att statens insatser som riktas mot regioner och kommuner samordnas. Kulturrådets insatser ingår i detta arbete tillsammans med andra statliga myndigheter, och samordningen pågår både inom ramen för samverkansrådet och i specifika projekt som Kungliga bibliotekets uppdrag *Stärkt samverkan*.

Under våren 2024 genomförde Kulturrådet enskilda dialoger med samtliga 20 regioner inom kultursamverkansmodellen. Hösten 2024 hade myndigheten avstämningar med alla regioner genom interregionala gruppmöten, men även enskilda regionala möten vid behov.

Under våren fokuserade Kulturrådet särskilt på samverkansområdet regional enskild arkivverksamhet i dialogerna med alla regioner. En tidigare tematisk undersökning kring enskilda arkiv<sup>23</sup> var utgångspunkten för denna del av samtalen. Med anledning av detta deltog Riksarkivet vid samtliga dialoger och regionala besök.

Kulturrådets andra fokus under vårens möten var arbetet, både på nationell och regional nivå, för att främja nationella minoriteters och urfolkets kultur, ett tema som återkommande varit med i de regionala dialogerna under 2020 och 2022. Under hösten 2024 genomförde Kulturrådet dessutom ett rundabordssamtal med regionerna, som handlade om nätverksarbete och andra insatser för regionernas arbete med nationella minoriteters och urfolket samernas kultur.

Dessa genomförda aktiviteter har inneburit att Kulturrådet kvalitativt har kunnat följa utvecklingen under de senaste åren, dels inom regionala enskilda arkiv, dels inom arbetet med att främja nationella minoriteters och urfolkets kultur. Det har skapat ett bra kunskapsunderlag både för möjliga insatser och det fortsatta främjande arbetet.

I övrigt omfattade de regionala samtalen genomförandet av de regionala kulturplanerna och aktuella kulturpolitiska frågor i respektive region, de utpekade konst- och kulturområdena samt de samfinansierade regionala konst- och kulturverksamheterna.

---

<sup>23</sup> Ett mischmasch av myggor och elefanter – om arkiv och film i kultursamverkansmodellen.

Sammantaget har detta gett oss en nationell överblick av behov inom, och utveckling för, regionernas arbete mot de nationella kulturpolitiska målen.

Under året har Kulturrådet besökt elva av regionerna inom kultursamverkansmodellen. Vid dessa tillfällen har myndigheten startat ett utvecklingsarbete tillsammans med regionerna, riktat mot kommuner, för att stärka kunskapen om rollfördelningen mellan statlig, regional och kommunal nivå i genomförandet av kulturpolitiken. Detta har i sig bidragit till genomförandet utifrån Kulturrådets roll i modellen. Utvecklingsarbetet är endast påbörjat och på sikt relativt omfattande, men Kulturrådet har redan sett positiva resultat på både kommunal och regional nivå. Flera regioner har återkopplat att insatserna har lett till att de som arbetar med kultur i kommuner och regioner har fått en bättre förståelse för både sina egna roller och statens roll i kulturpolitikens genomförande. Dessutom har kulturens roll i den regionala och kommunala kontexten blivit tydligare i deras respektive politiska organisationer.

Kulturrådet har också genomfört den årliga samverkanskonferensen som samlar representanter från både samverkansrådet och samtliga regioner. Syftet med konferensen 2024 var samtal och kunskapsutbyte kring kultur och beredskap. Drygt hundra deltagare från Sveriges samtliga regioner, ett flertal statliga kulturmyndigheter och organisationer samt Kulturdepartementet samlades under två dagar i september för att utforska kulturens roll inom totalförsvaret. En enkätundersökning till deltagarna visar att konferensen i hög grad gett ökad förståelse och kunskap kring frågorna.

En annan viktig insats under 2024 var Kulturrådets remissvar kopplat till betänkandet *Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun (SOU 2023:58)*. Arbetet har ökat Kulturrådets kunskap om regionala förutsättningar samt om regionernas och statens respektive roller. Det har också gett insikter om hur samverkan kan utvecklas för att stärka förutsättningarna för en utveckling i linje med de nationella kulturpolitiska målen. Med utgångspunkt i remissvarets slutsatser har Kulturrådet kunnat vidareutveckla samspelet med regionerna.

Kulturrådets insatser kopplade till det kulturpolitiska konventet *Folk och Kultur* är ytterligare en åtgärd som bidrar till samverkan mellan statlig och regional nivå samt mellan regioner. Under konventet har Kulturrådet arrangerat flera seminarier och workshoppar som fokuserar på aktuella kulturpolitiska frågor och utmaningar. Dessa aktiviteter har skapat en plattform för dialog och erfarenhetsutbyte mellan olika aktörer inom kultursektorn.

Genom att samtala med representanter från både statliga myndigheter, regioner, kommuner och kulturorganisationer, har Kulturrådet kunnat främja en gemensam förståelse, och utveckla strategier för att stärka kulturens roll i samhället. Kulturrådets deltagande på konventet har också bidragit till att synliggöra goda exempel på regionalt kulturarbete och inspirera till nya initiativ och samarbeten.

### **14.3. Uppföljning av regional kulturverksamhet**

Kulturrådet följer årligen upp förutsättningarna för regionala kulturverksamheter. Uppföljningen bygger på data och bilagor, i form av årsredovisningar och verksamhetsberättelser, som lämnats i kulturdatan. Underlagen har

Kulturrådet sedan bearbetat, kvalitetssäkrat och sammanställt i en rapport, *Kultursamverkansmodellen: Uppföljning av ekonomi, personal och aktiviteter 2023*.

Kulturrådet genomför även tematiska undersökningar av kultursamverkansmodellen. Under 2024 har Kulturrådet gjort en fördjupad uppföljning av hur bild- och formverksamheters förutsättningar har utvecklats inom ramen för kultursamverkansmodellen, samt vilka behov dessa verksamheter har för att kunna fortsätta utvecklas. Rapporten kommer redovisas och publiceras i början av 2025.

Uppföljningen bidrar till Kulturrådets kunskap om dels de regionala kulturverksamheternas, dels effekterna av bidragsgivningen. Den bidrar även till att tydliggöra om det finns behov av att förändra myndighetens arbetssätt och prioriteringar. Sammantaget bedömer Kulturrådet att uppföljningen bidrar till ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkerställa att ändamålsenligheten med modellen stärks.

## 15. Bidragsgivning till organisationer i civilsamhället

*Statens kulturråd ska redovisa myndighetens bidragsgivning, i form av verksamhetsbidrag och andra bidrag, till det civila samhällets organisationer.*

I regeringens proposition *En politik för det civila samhället* (Prop. 2009:10/55) definieras det civila samhället som en arena skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen.

I propositionen *Tid för kultur*, i vilken dagens kulturpolitiska mål formulerades, tydliggörs vissa grundläggande utgångspunkter för kulturpolitiken. I propositionen står skrivet att "De statliga insatserna på kulturområdet syftar till stor del till att främja mångfald genom att stödja konstnärligt och kulturellt angelägen verksamhet som helt eller delvis inte skulle kunna komma till uttryck på marknadsmässiga villkor." (Prop. 2009/10:3, s. 28)

Utifrån ett kulturpolitiskt perspektiv är det centralt att konst och kultur inte endast ska kunna organiseras genom offentliga initiativ eller helt på marknadens villkor. Detta bidrar till ett friare kulturliv som innefattar en större mångfald av aktörer, vilket Kulturrådet bedömer bidrar till en ökad delaktighet i kulturlivet. En stor del av de konst- och kulturverksamheter som söker bidrag hos Kulturrådet har inte förutsättningar att verka på marknadens villkor, utan drivs av organisationer inom civilsamhället.

Aktörer inom civilsamhället finns representerade inom de flesta av Kulturrådets olika bidragstyper. Det finns dock en variation mellan de olika bidragstyperna, i hur stor andel av bidragsmedlen som går till civilsamhället. Detta beror bland annat på hur kulturlivets olika delar är organiserade samt på bidragens ändamål och utformning.

Tabell 20. Beviljade bidrag till civila samhällets organisationer 2022-2024, tusen kronor

|                                    | 2024           | 2023           | 2022           |
|------------------------------------|----------------|----------------|----------------|
| Verksamhetsbidrag (tkr)            | 209 582        | 237 667        | 333 321        |
| Antal beviljade ansökningar        | 392            | 460            | 758            |
| Andra bidrag (tkr)                 | 98 412         | 89 351         | 137 511        |
| Antal beviljade ansökningar        | 611            | 657            | 733            |
| Krisstöd- och återstartsstöd (tkr) | –              | –              | 283 513        |
| Antal beviljade ansökningar        | –              | –              | 664            |
| <b>TOTALT (tkr)</b>                | <b>307 994</b> | <b>327 018</b> | <b>754 346</b> |

Av tabell 20 framgår hur mycket bidragsmedel som fördelats till organisationer inom civilsamhället. Dessa bidragsmedel utgör 12 procent av Kulturrådets totala bidragsgivning 2024. Om vi räknar bort den bidragstyp som fördelas till landets regioner, verksamhetsbidrag inom kultursamverkansmodellen, utgör Kulturrådets bidragsgivning till civilsamhället 27 procent.

Den betydande förändringen i verksamhetsbidrag till organisationer inom civilsamhället mellan 2023 och 2024 beror på att Kulturrådet under 2023 utökade användningen av anslagsbemyndigande, vilket innebär att beslut avseende 2024 fattades redan under 2023.

## 16. Medverkans- och utställningsersättning enligt MU-avtalet

*Statens kulturråd ska, mot bakgrund av avtalet om upphovspersoners rätt till medverkans- och utställningsersättning (MU-avtalet), redovisa i vilken grad institutioner som omfattas av kultursamverkansmodellen tillämpar avtalet. Statens kulturråd ska också redovisa vilka insatser som har vidtagits för att göra avtalet allmänt känt.*

Utöver bidragsgivning genomför Kulturrådet även andra insatser som stärker kulturskapares ekonomiska förutsättningar och yrkesmässiga villkor. En sådan insats är den årliga uppföljningen av hur regionala aktörer följer avtalet om konstnärers ersättning vid utställningar. Kulturrådet ska särskilt redovisa i vilken grad institutioner som omfattas av kultursamverkansmodellen tillämpar det statliga avtalet om upphovspersoners rätt till medverkans- och utställningsersättning (MU-avtalet), och verka för att göra MU-avtalet allmänt känt och tillämpat.

Uppföljningen ökar medvetenheten och efterlevnaden av avtalet, vilket bidrar till att konstnärer får skälig ersättning vid medverkan i utställningar och vid visning av deras verk. Sedan uppföljningen inleddes 2017 har andelen regionala aktörer som följer avtalet kontinuerligt ökat, vilket stärker kulturskapares ekonomiska förutsättningar och yrkesmässiga villkor.

MU-avtalet gäller för statliga institutioner, men är vägledande för alla utställningsarrangörer. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för konstnärer inom bildkonst, form och konsthantverk att få betalt för utfört arbete. MU-avtalet reviderades den 1 januari 2024 för att bli tydligare och enklare att använda, med nya definitioner och ändrade tariffer. Utställningsersättningen regleras av MU-avtalets tariffer med en lägsta nivå. Medverkansersättningen inkluderar kostnader som uppstår i samband med utställningen, till exempel upphovspersonens arvode för arbete inför, under och efter utställning.

I riktlinjer och villkor för Kulturrådets bidrag inom bildkonst, form och konsthantverk ställs krav på att bidragsmottagarna tillämpar MU-avtalet. Detta ska bidra till att öka användningen av avtalet och förbättra konstnärernas möjligheter att få ersättning. Avtalet är en viktig förutsättning för utvecklingen av hela bildkonstfältet.

Kulturrådet följer årligen upp i vilken grad utställningsarrangörer inom kultursamverkansmodellen tillämpar MU-avtalet. För perioden 1 januari – 31 december 2024 genomfördes en enkät som skickades ut till 66 utställningsarrangörer, varav 44 (67 procent) besvarade enkäten.

Av de svarande aktörerna hade 68 procent utställningar under 2024, med verk som ägs av nu levande upphovspersoner. Av dessa följde nästan alla (97 procent) hela eller delar av MU-avtalet, vid visningar av verk, produktion av utställningar eller liknande. Det vanligaste sättet att följa MU-avtalet var genom ett eget skriftligt avtal som baseras på MU-avtalet, vilket 87 procent angav. 10 procent använde Konstnärernas Riksorganisations (KRO) avtalsmall, det så kallade normalavtalet, och 3 procent använde ett muntligt avtal som baseras på MU-avtalet. Nästan åtta av tio (79 procent) följde båda delar av MU-avtalet; tariffdelen som fastställer reglerade nivåer av utställningsersättning och den del

som kräver ett enskilt avtal mellan arrangör och upphovsperson för att reglera medverkansersättning. En dryg femtedel (21 procent) följde endast utställningsersättningen, medan ingen av de svarande aktörerna enbart följde medverkansersättningen.

Av de aktörer som följde utställningsersättningen angav 86 procent att samtliga medverkande upphovspersoner under 2024 fick ersättning enligt MU-avtalet. 10 procent av de svarande angav att mellan 76 procent och 99 procent av upphovspersonerna fick ersättning, och 3 procent angav att 51–75 procent fick utställningsersättning. Ingen av de svarande aktörerna angav att mindre än hälften av upphovspersonerna fick ersättning enligt MU-avtalet. Bland aktörerna som följde delen i avtalet om medverkansersättning, angav 65 procent att alla upphovspersoner som medverkade i någon utställning under 2024, fick medverkansersättning. Vidare uppgav 26 procent att de gav medverkansersättning till 76–99 procent av de medverkande upphovspersonerna. En aktör (4 procent) gav ersättning till 51–75 procent av upphovspersonerna, och en lika stor andel angav att högst en fjärdedel av de medverkande konstnärerna fick medverkansersättning.

När det gäller aktörernas kunskap om MU-avtalet, angav 93 procent av de svarande att de har tillräcklig information om MU-avtalets tillämpning, medan 7 procent saknar tillräcklig information. Vidare kände 93 procent till att ett nytt MU-avtal började gälla den 1 januari 2024, medan 7 procent inte kände till det. Bland de som känner till det nya avtalet angav 29 procent att det är lättare att förstå och tillämpa än det tidigare avtalet, 2 procent upplever att det är svårare att förstå, och 39 procent märker ingen skillnad mot det tidigare avtalet. Knappt 30 procent svarade "vet ej".

I det nya MU-avtalet har kategoriindelningen av arrangörer förenklats. Av de svarande angav 68 procent att de är i samma kategori som i det gamla avtalet, 12 procent är nu i en högre kategori och får betala högre tariffer, medan ingen är i en lägre kategori jämfört med det tidigare avtalet. 20 procent svarade "vet ej" på frågan.

I enkäten fick respondenterna ange i vilken utsträckning den nya uppräkningsav MU-avtalets tariffer påverkat deras verksamhet. Av de svarande angav 32 procent att de uppräknade tarifferna inte påverkat deras utställningsverksamhet alls, medan en lika stor andel angav att utställningsverksamheten påverkats lite och att de gjort förändringar i enskilda utställningar. 27 procent angav att utställningsverksamheten påverkats mycket och att de har gjort omfattande förändringar i utställningsprogrammet. 10 procent svarade "vet ej" på frågan.

Jämfört med föregående undersökningar visar resultaten att nästan alla svarande regionala aktörer har tillämpat MU-avtalet helt eller delvis under de senaste fem åren, vilket är en ökning jämfört med 2017 och 2018. Andelen som anser sig ha tillräcklig information om MU-avtalet har också ökat något mellan 2022 och 2024.

## 17. Kulturella och kreativa branscher

*Statens kulturråd ska redovisa hur myndigheten arbetar med att främja förutsättningarna för kulturella och kreativa branscher, i hela landet och internationellt, samt göra en bedömning av resultatet av dessa insatser.*

*Statens kulturråd ska även redovisa hur myndigheten samverkar med andra myndigheter och främjandeaktörer för att bidra till genomförandet av strategin för Sveriges utrikeshandel, investeringar och globala konkurrenskraft.*

Kulturrådets bidragsgivning riktar sig till stor del till kulturekonomins kärna, det vill säga de kreativa verksamheter som bedrivs som företag eller ideella organisationer och som bidrar med innehåll i de kulturella och kreativa branscherna (KKB).

Bidragsgivningen stödjer de kulturyttringar – inte minst de mindre verksamheterna inom de kulturella och kreativa branscherna – som ofta är en förutsättning för delar av den så kallade ”kreativa ekonomin”, även om syftet med bidragsgivningen är ett annat än tillväxt.

Som betänkandet av utredningen *Kreativa Sverige* visar, finns det ömsesidiga beroenden mellan den offentligt finansierade kulturen och kommersiella företag inom KKB som inte uppbär offentliga stöd (SOU 2022:44). Kulturrådet delar utredningens bedömning att myndighetens bidragsgivning i sig främjar förutsättningarna för kulturella och kreativa branscher.

### 17.1. Bidragsgivning till mellanledets aktörer främjar de kulturella och kreativa branscherna

Kulturrådets bidragsgivning till mellanledets aktörer är särskilt relevant att lyfta fram i sammanhanget. Stödet riktar sig till professionella aktörer inom kulturområdet som är verksamma i Sverige. Det omfattar de som företräder och presenterar professionella utövare och deras verk, samt de som deltar i biennaler, showcase, festivaler, mässor, nätverk och andra sammanhang världen över som är av stor relevans för deras respektive konstområde. Bidraget utvecklades 2023 och har främjat internationellt utbyte och samverkan inom kulturområdet. Behovet av stödet var stort även 2024 och Kulturrådet har fortsatt att fördela bidraget.

Genom stödet har mellanledets aktörer kunnat stärka sina nätverk och kontakter, vilket i sin tur har lett till att konstområdenas infrastruktur i Sverige har stärkts. Den internationella närvaron har även gjort det möjligt för den svenska publiken att se och ta del av konst från andra länder.

Även stöd till andra främjande verksamheter, såsom Export Music Sweden AB och Scensverige, har bidragit till att stärka mellanledet och därmed de kulturella och kreativa branscherna. Export Music Sweden AB främjar hela musikområdet genom att tillhandahålla kunskap och information om musikexport i internationella sammanhang, samt genom att synliggöra och representera olika musikgenrer på bland annat mässor, i nätverk och genom handelsdelegationer. Scensverige arbetar med att främja och stärka internationellt utbyte för svensk scenkonst genom samarbeten och internationellt synliggörande av scenkonsten.

Kulturrådets andra bidrag för internationella insatser:

- Projektbidrag till medfinansiering inom Kreativa Europa har främjat svensk medverkan inom EU-programmet Kreativa Europa.
- Projektbidrag till internationella nätverk främjar internationell medverkan och närvaro av svenska sektioner av internationella nätverk.
- Verksamhetsbidrag till internationell och interkulturell kulturverksamhet bidrar till att svenska organisationer kan arbeta med internationellt och interkulturellt kulturutbyte.
- Bidrag till de utsända kulturråden i Washington, Paris, Berlin, Istanbul och London har främjat internationell närvaro och utbyte för det svenska kulturlivet.

Sammantaget har Kulturrådets olika stöd till kulturlivets internationalisering, i hög grad medverkat till att små företag och organisationer inom kulturella och kreativa branscher synliggjorts och fått nya uppdrag. Konstnärliga utövare har fått möjlighet till nya arbetstillfällen, och även ökade möjligheter till försäljning av konst och kultur inom scenkonst, musik, konst och konsthantverk, litteratur och teater.

### **17.2. Swedish Literature Exchange och Astrid Lindgren Memorial Award**

Kulturrådets bidragsgivning samt riktade kompetenshöjande och kontaktskapande insatser inom litteraturområdet, är betydelsefulla för att främja de kulturella och kreativa branscherna. Dessa insatser har i hög grad främjat internationell spridning och utbyte. Insatser inom Swedish Literature Exchange och Astrid Lindgren Memorial Award har bland annat bidragit till ökat utbyte och samarbete med Japan och andra länder i Asien, se avsnitt 8.13 och 8.14.

Under 2024 anordnade Swedish Literature Exchange två besöksprogram i Stockholm, se avsnitt 8.13. Detta möjliggjorde direktkontakt och försäljning av översättnings-rättigheter, samt ökad branschdialog mellan besökarna och deras svenska kollegor. Det underlättar i sin tur eventuella kommande inköp av översättnings-rättigheter.

I samband med Gothenburg Book Fair Fellowship under bokmässan i Göteborg har Kulturrådet förmedlat kontakt mellan agenturerna och de 13 gästande förläggarna, vilket ökar möjligheten till försäljning av översättningsrättigheter. Inom programmet anordnades även rundabordssamtal och bokpresentationer där svenska förläggare från fem förlag medverkade.

Vidare har Kulturrådet subventionerat deltagande för sju svenska agenturer och förlag i den svenska samlingsmontern på bokmässan i Frankfurt, för att möjliggöra bred spridning av svensk litteratur internationellt. I slutet av året bekostade myndigheten resa och logi för fem svenska förläggare som deltog i ett svensk-franskt barnboksevenemang på Svenska institutet i Paris, i syfte att öka barnlitteraturutbytet mellan länderna.

Sammantaget har dessa insatser bidragit till ett starkare nätverk inom barnboksbranschen, ökad kunskap om svensk barn- och ungdomslitteratur samt ökade

möjligheter till försäljning av översättningsrättigheter. Resultat har redan uppvisats i konkreta försäljningar, som enligt uppgift från deltagarna inte skulle komma till utan dessa utbyten.

### **17.3. Samverkan med andra myndigheter**

Kulturrådet har i uppdrag att samverka med andra myndigheter och främjandepartners för att bidra till genomförandet av strategin för Sveriges utrikeshandel, investeringar och globala konkurrenskraft. I det här avsnittet redogör vi för den samverkan som bedrivits dels i det syftet, dels i arbetet med strategin för kulturella och kreativa branscher.

Kulturrådet har under 2024 inlett en dialog med Svenska institutet om deras uppdrag kring kulturella och kreativa branscher och designområdet. I dialogen ingår även Konstnärsnämnden genom Iaspis. Dialogen förväntas bidra till ett samarbete kring design och konstnätverk. Kulturrådet har även deltagit i Svenska institutets workshoppar och nationella råd för Sveriges nya varumärkesstrategi. Kulturrådets medverkan och dialog med Svenska institutet är kopplad till Sveriges strategi för utrikeshandel och global konkurrenskraft. Samarbetet med asiatiska länder, som beskrivs ovan stödjer denna strategi och regeringens mål för kulturella och kreativa branscher.

Under Handels- och Sverigefrämjardagarna presenterade Kulturrådet flera relevanta verksamheter som också har bäring på de kulturella och kreativa branscherna samt på Sveriges kulturexport. Här ingick Astrid Lindgren Memorial Award och Swedish Literature Exchange. Det gavs möjlighet för ambassadpersonalen att ha korta möten med representanter från samtliga konstområden. Handels- och Sverigefrämjardagarna är ett återkommande arrangemang för de svenska utlandsmyndigheterna, som organiseras av Utrikesdepartementet tillsammans med Kulturdepartementet, Svenska institutet och Business Sweden.

## 18. Samordning av uppgiftsinsamling rörande officiell statistik

*Statens kulturråd ska redogöra för hur myndigheten samråder med Myndigheten för kulturanalys om möjligheten till samordning av uppgiftsinsamling i de delar som berörs av den officiella statistiken.*

I enlighet med uppdrag i regleringsbrevet för 2024 samrådde Kulturrådet med Myndigheten för kulturanalys i de delar som berörs av den officiella statistiken. Samverkan har bland annat bestått av dialog kring den gemensamma uppgiftsinsamlingen i kulturdatan och av att besvara frågor från regionerna avseende deras återrapportering inom kultursamverkansmodellen. Samverkan har lett till en ökad kvalitet i inrapporterade data.

Utöver detta fortsatte Kulturrådet och Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) att diskutera olika alternativ för att samordna Kulturrådets insamling av uppföljningsdata för fri scenkonst och musik med Kulturanalys uppdrag om att ta fram officiell statistik inom scenkonstområdet. Till sammanställningen levererade Kulturrådet uppgifter kring verksamhet som bedrivits av fria musikgrupper och yrkesverksamma aktörer inom scenkonstområdet som mottagit bidrag från Kulturrådet.

## 19. Nationell kontaktpunkt för Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar

*Statens kulturråd ska som nationell kontaktpunkt för Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar redovisa resultatet av myndighetens arbete.*

Under 2024 representerade Kulturrådet Sverige som observatör under regeringskommittémötet för Unescos 2005-konvention i februari, tillsammans med Kulturdepartementet, Svenska Unescorådet och Sveriges permanenta delegation till Unesco. Under mötet underströk Kulturrådet, tillsammans med några av de nordiska länderna, vikten av att stärka den konstnärliga friheten, jämställdheten och de nationella minoriteternas kultur, och att inkludera civilsamhället i det fortsatta arbete som sekretariatet för konventionen genomför.

Att Kulturrådet genom sitt uppdrag som nationell kontaktpunkt för Unescos 2005-konvention, konsekvent under flera år och tillsammans med de andra nordiska länderna, fortsätter lyfta vikten av att stärka och skydda den konstnärliga friheten internationellt, inom ramen för arbetet med konventionen, bedömer myndigheten har varit avgörande för att frågan har kommit upp på agendan. Detta är särskilt viktigt i en tid när demokratin, och därmed också den konstnärliga friheten, är på tillbakagång i världen.

Inom ramen för Kulturrådets uppdrag som nationell kontaktpunkt för Unescos 2005-konvention, tog myndigheten fram ett underlag för Regeringskansliets fyraåriga rapportering om implementeringen av 2005-konventionen till Unesco. Rapporten innehöll insatser från de senaste fyra åren, som olika myndigheter, däribland Kulturrådet, har gjort för att stärka den konstnärliga friheten. Arbetet med rapporteringen ledde till att Kulturrådet och andra myndigheter reflekterade över egna insatser, och bidrog till att synliggöra frågor om hur vi arbetar för att främja kulturell mångfald och internationella samarbeten, samt frågor om konstnärlig frihet. I förlängningen är det värdefullt för att frågan fortsatt ska vara på agendan och därigenom bidra till att säkerställa att vi fortsatt arbetar för att säkra och främja den konstnärliga friheten på nationell nivå.

I samband med rapporteringen arrangerade Kulturrådet, i samarbete med svenska Unescorådet, ett dialogmöte med femton av civilsamhällets organisationer, där myndigheten informerade om 2005-konventionen. Under mötet gav civilsamhällets inspel till rapporten och på Sveriges arbete med att implementera konventionen i Sverige. Totalt bjöds 70 organisationer från civilsamhället in, och de uppmanades även att skicka egna rapporter till Kulturrådet, att biläggas till rapporteringen. Tre av organisationerna valde att skicka en egen rapport, och deras synpunkter och goda exempel ingår i Sveriges rapport till Unesco.

Kulturrådet bedömer att dialogmötet kombinerat med möjligheten för civilsamhällesorganisationerna att skicka in bidrag till Sveriges rapportering till Unesco, har bidragit till både ökad kunskap om konventionen och möjligheterna att stärka kulturens ställning inom de globala hållbarhetsmålen. Dessutom har det gett de svenska civilsamhällesorganisationerna en direkt påverkan på Sveriges rapport om implementeringen till 2005-konventionen till Unesco.

## 20. Informationssäkerhet

*Statens kulturråd ska övergripande redogöra för hur myndigheten arbetat för att förvalta och utveckla sin informationssäkerhet och för hur den planerar för att möta framtida behov. Statens kulturråd ska särskilt redogöra för följande: Åtgärder för att utveckla den interna styrningen och uppföljningen av informationssäkerhetsarbetet inklusive myndighetsledningens roll i detta. Huruvida myndigheten gjort en utvärdering av det egna informationssäkerhetsarbetet genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskapsverktyg Infosäkkollen, samt huruvida åtgärder vidtagits med anledning av resultatet. Huruvida en analys gjorts av om hot och sårbarhet för myndigheten förändrat i och med det rådande omvärldsläget, samt om åtgärder vidtagits eller planeras för att minska eventuella identifierade risker med anledning av detta.*

Kulturrådet implementerar ett systematiskt informationssäkerhetsarbete enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) föreskrifter och ISO 27001-standarden, som specificerar kraven för att upprätta, implementera, underhålla och kontinuerligt förbättra en organisations informationssäkerhets-system. Arbetet bygger på rekommendationerna från internrevisionen<sup>24</sup> och syftar till att säkerställa en robust hantering av myndighetens informations-tillgångar.

Under 2024 genomförde Kulturrådet en nulägesanalys av informations- och cybersäkerhet baserad på ISO 27001, samt en verksamhetsövergripande riskbildsanalys. Analysen har identifierat de mest kritiska riskerna och lade grunden för ett strukturerat och effektivt förbättringsarbete. Kulturrådet har valt att inte utvärdera vårt informationssäkerhetsarbete med MSB:s verktyg Infosäkkollen. Skälet är att verktyget i grunden bygger på ISO 27001, vilket redan är den metodik som myndighetens arbete utgår ifrån. Kulturrådet har prioriterat att snabbt komma i gång och driva arbetet framåt, före att genomföra ytterligare en kartläggning av redan identifierade behov.

En uppdatering av det Nätverks- och informationssäkerhetsdirektivet (NIS2) trädde i kraft i oktober 2024. NIS2-direktivet syftar till att förbättra cybersäkerheten inom EU genom att ställa krav på medlemsstaterna att skydda kritisk infrastruktur och tjänster mot cyberhot. Kulturrådet arbetar utifrån antagandet att en ny svensk cybersäkerhetslag kommer att träda i kraft under 2025 och har börjat anpassa verksamheten efter det nya regelverket.

### 20.1. Ledarskap och ansvar

Kulturrådets riktlinjer för informationssäkerhet har reviderats utifrån nya lagar och förordningar. Myndighetens riktlinjer för tillåten användning, som reglerar ämnes-specifika områden som skydd och överföring av verksamhetsinformation, distansarbete, datalagring och användning av molntjänster, har också reviderats. En ny intern riktlinje för identitet och åtkomstkontroll, som styr åtkomst till verksamhetens information och informationsbehandlande, trädde i kraft i november 2024. Under början av 2025 kommer interna riktlinjer för incidenthantering samt riktlinjer för informationsklassning att träda i kraft. En viktig del i informationssäkerhetsarbetet är kompetensutveckling, där Kulturrådet planerar information och utbildning för myndighetens personal i början av 2025. Detta syftar både till att öka säkerhetsmedvetenheten och skapa säkerhetsmotivation samt implementera och förankra det nya regelverket.

---

<sup>24</sup> Granskning av informationssäkerhet, Adm 2023/101.

## 21. Kreativa Europa 2021–2027

*Kulturrådet är svensk kontraktspart för media- och kulturprogrammet Kreativa Europa 2021–2027 och kontaktkontor för programmets kulturdel. I uppdraget ingår att i samverkan med berörda aktörer främja svenska ansökningar till programmet Kreativa Europa. En redovisning av strategiska insatser och uppnådda resultat ska framgå av årsredovisningen för 2024. Arbetet ska ske i samverkan med Stiftelsen Svenska Filminstitutet.*

Kulturrådet är svensk kontraktspart för EU:s ramprogram Kreativa Europa. Uppdraget innebär bland annat att informera och ge rådgivning till aktörer i Sverige om Kreativa Europas utlysningar inom kulturella och kreativa sektorer. Uppdraget hanteras av Kreativa Europa Desk Sverige, Kulturrådets och Svenska Filminstitutets gemensamma kontaktkontor. Programmet är uppdelat i tre delområden: Kultur, MEDIA och sektorsövergripande. Kulturrådet ansvarar för programmets kulturdel medan Svenska Filminstitutet ansvarar för MEDIA-delen som omfattar film, tv och dataspel. Den sektorsövergripande delen, som bland annat inkluderar stöd för mediefrihet och nyhetsmedier, är ett gemensamt ansvar. Det finns ett stort intresse hos svenska aktörer att delta i Kreativa Europa, och rådgivning till sökande är därför en viktig del av deskens arbete.

Under 2024 har Kulturrådets del av desken genomfört 12 egna arrangemang varav 7 har varit digitala. Desken har informerat om alla utlysningar inom Kreativa Europa i myndighetens digitala kanaler och har arrangerat ett flertal seminarier med olika teman, bland annat om internationaliseringsstrategier för kulturorganisationer. Desken har under året medverkat i andras arrangemang vid 17 tillfällen. Vi har bland annat presenterat Kreativa Europa för museisektorn i ett seminarium vid Museernas vårmöte i Karlstad. Vi har även föreläst vid en konferens i Umeå, om europeisk kulturhuvudstad, kulturens roll i stadsutvecklingen och långsiktiga effekter av att Umeå var europeisk kulturhuvudstad 2014.

Desken har även medarrangerat flera digitala events tillsammans med andra Creative Europe Desks i Europa, exempelvis med fokus på att presentera projektidéer och hitta samarbetspartner för specifika utlysningar inom Kreativa Europa.

Redovisningen av det svenska utfallet för 2024 lämnas inte i årsredovisningen eftersom resultatet för exempelvis Europeiska samarbetsprojekt inte har publicerats än. För dessa resultat hänvisar vi till publikationen *Svensk medverkan i EU-programmet Kreativa Europa* som publiceras senast den 30 juni 2025.

Medfinansiering från Kulturrådet är avgörande för mindre svenska kulturaktörers deltagande i Kreativa Europa. Trots en minskad budget 2024 har Kulturrådet prioriterat medfinansiering till Kreativa Europa-projekt, vilket har bidragit till positiva resultat. EU:s satsning på Kreativa Europa gör det viktigt att fortsätta prioritera detta bidrag.

Prenumerationer på nyhetsbrevet om Kreativa Europa har ökat från 2 164 följare till 2 931, en ökning med 35 procent. Kulturrådet bedömer detta som en positiv utveckling, eftersom ökad kännedom om stöden inom Kreativa Europa, tillsammans med andra insatser, kan bidra till fler svenska ansökningar inom programmet. En kännedomsundersökning om programmets kulturdel, som skickades till nära 7 000 kulturaktörer hösten 2024, visade att 43 procent av de

754 svarande känner till programmet. Resultatet indikerar att många känner till Kreativa Europa, men att det finns fortsatta behov av kommunikationsinsatser för att öka kännedomen om programmet och de möjligheter som det innebär för svenska kulturaktörer.

Kulturrådet lämnade 2024 in en ansökan till European Education and Culture Executive Agency (EACEA) om fortsatt bidrag för Kreativa Europa Desk Sveriges arbete de kommande tre åren. Ansökan har beviljats och ett undertecknat avtal med EU-kommissionen för 2025–2027 kom på plats under hösten. Detta skapar goda möjligheter för Kulturrådet och Filminstitutet att fortsätta genomföra vårt uppdrag som desk, vilket vi bedömer kommer att leda till att svenska aktörer får bättre förutsättningar att ansöka om stöd inom Kreativa Europa. I förlängningen kan det också förväntas bidra till fortsatt svensk medverkan inom Kreativa Europa.

Kulturrådet har även redovisat Kreativa Europa Desk Sveriges genomförande av deskuppdraget 2023 till EU-kommissionen, och fått myndighetens redovisning godkänd. Det har i sin tur lett till att kvarvarande medel för genomförandet har betalats ut till desken.

Sammantaget ser Kulturrådet måluppfyllelsen för myndighetens arbete inom Kreativa Europa Desk Sverige som god, då det har stärkt möjligheterna för kulturella och kreativa aktörer i Sverige att samarbeta europeiskt och internationellt, och att utveckla sina verksamheter och få del av EU-medel.

## 22. Kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering

*Kulturrådet ska i internationella sammanhang främja kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering. Kulturrådet ska inom ramen för myndighetens uppgift verka för synergier mellan kulturpolitiska och biståndspolitiska insatser.*

*Kulturrådet ska verka för fler fristäder för förföljda konstnärer samt för en utveckling av fristadssystemet i Sverige. Kulturrådet ska även främja uppmärksamheten kring fristadsfrågor samt verka för att de fristadskonstnärer som finns i Sverige ska få ökad möjlighet att bli en del av offentligheten. Uppdraget ska genomföras i samverkan med berörda myndigheter och organisationer i det civila samhället samt med kommuner och regioner. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 22 februari 2024.*

Under 2024 har Kulturrådet stärkt kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering på olika sätt. Kulturrådet har byggt vidare på kunskapen om konstnärlig frihet från 2023 års World Summit on Arts and Culture, både på policynivå och inom civilsamhället samt bland kulturaktörer.

Ett exempel är Kulturrådets arbete som nationell kontaktpunkt för Unescos 2005-konvention. Tillsammans med de nordiska länderna har Kulturrådet fortsatt att lyfta vikten av att stärka och skydda den konstnärliga friheten internationellt. Arbetet är särskilt angeläget i en tid när demokratin, och därmed också den konstnärliga friheten, är på tillbakagång i världen. Se avsnitt 13.

Genom kunskapshöjande insatser om Unescos 2005-konvention och deltagande på den nationella kulturpolitiska konferensen Folk och Kultur, stärker Kulturrådet också möjligheten för fler att driva frågan om konstnärlig frihet både nationellt och internationellt.

För att stärka det nordiska samarbetet för att främja konstnärlig frihet internationellt, har Kulturrådet också tagit upp frågan på strategisk nivå under ett möte mellan generaldirektörer för nordiska, baltiska och brittiska kulturråd. Frågan var även på agendan under ett möte på chefsnivå mellan Kulturrådet, Nordisk Kulturfond, Danmarks delegation till Unesco och norska Kulturdirektoratet.

Inom Kulturrådets Sida-finansierade Program för konstnärlig frihet, har myndigheten med finansiella resurser kunnat öka effekterna av Kulturrådets policyfrämjande insatser, genom att stärka civilsamhällesorganisationer som främjar den konstnärliga friheten globalt. Den externa utvärdering som genomförts för programmet visar att resultaten från 2024 är mycket goda och programmets måluppfyllelse bedöms därmed vara hög. Se avsnitt 13.1.

Kulturrådet och Sida har tecknat ett avtal för program för konstnärlig frihet, som sträcker sig från augusti 2024 till december 2027. Detta avtal skapar goda förutsättningar för att stärka den konstnärliga friheten internationellt, och främja synergier mellan kultur- och biståndspolitiska insatser. Programmet finansierar centrala aktörer med global verksamhet och stödjer Kulturrådets roll som nationell kontaktpunkt för Unescos 2005-konvention samt utvecklingen av fristäder för förföljda konstnärer.

Regeringen betonar att kulturen spelar en central roll i det demokratiska samtalet och att stöd till internationella kulturaktörer är avgörande för att stärka den

globala demokratiska utvecklingen. Det nya avtalet med Sida ger Kulturrådet möjlighet att intensifiera sitt arbete med att främja kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering internationellt. Kulturrådet har skapat synergier mellan kulturpolitiska och biståndspolitiska insatser genom programmet. Kunskapsöverföring och samarbete i frågor som kulturens roll i det internationella utvecklingssamarbetet och en stärkt konstnärlig frihet globalt, ingår i ett utökat arbete för samverkan mellan bistånds- och kulturpolitik, se avsnitt 13.1.

Kulturrådet har också deltagit med seminariepunkter med särskilt fokus på kulturens roll för yttrandefrihet och demokratisering, på Riksantikvarieämbetets nordisk-baltiska konferens om kulturens och kulturarvets roll i kris och krig, vilket Kulturrådet bedömer kan bidra till att stärka det nordiska samarbetet kring dessa frågor.

I Kulturrådets uppdrag ingår att verka för att fler städer i Sverige ska bli fristäder för hotade och förföljda konstnärer och ingå i det internationella fristadsprogrammet International Cities of Refuge Network (ICORN). Under året har Kulturrådet fördelat projektbidrag till insatser som uppmärksammar fristadsfrågor, samt stärker, utvecklar och förankrar det nationella fristadsarbetet i Sverige. Dessa insatser ger också möjlighet för fristadskonstnärer att fortsätta med sitt konstnärskap samt delta i offentliga och konstnärliga sammanhang. Kulturrådet har bekostat en nationell samordnare av ICORN-fristäder i Sverige, som bidrar till fristäderna med kompetensförstärkning, nätverk och förankring av medlemskapet. Samordnaren är även ett stöd för fristadskonstnärernas professionella etablering i den svenska kulturella infrastrukturen, och främjar utvecklingen av fristadssystemet.

Över 80 hotade och förföljda konstnärer med familjer har erbjudits en fristad inom Sverige sedan ICORN:s etablering år 2006. Under 2024 anlände 10 konstnärer till Sverige via ICORN. Fristadsprogrammet fortsätter att expandera i Sverige med fler anländande konstnärer som är verksamma inom alla fält: ord, ton, bild, scen och film. Under 2024 tillkom en fristad, Västerås, vilket innebär att det nu finns 25 fristäder i Sverige. Städer som Stockholm och Malmö har även utökat sina fristadsplatser och har idag 3 respektive 2 platser.

Kulturrådet bedömer att insatserna sammantaget leder till en utveckling i målets riktning, och att de genomförs på ett effektivt sätt genom att de förstärker varandra och skapar mervärde.

## 23. Samordning av läsfrämjande insatser av nationellt intresse

*Kulturrådet ska fortsatt utveckla Bokstart till att bland annat nå fler regioner och satsningen ska som tidigare vara kopplad till barnhälsovård och förskolan.*

*Kulturrådet ska genomföra informationsinsatser riktade till föräldrar om vikten av tidig språkstimulans. Vid genomförande av uppdragen ska Kulturrådet inhämta kunskaper och erfarenheter från Statens skolverk, Socialstyrelsen och Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 22 februari 2025.*

Bokstart är en nationell satsning med syfte att stärka små barns (0–3 år) språk- och läsutveckling genom tidigt samordnade insatser. I Sverige startade Bokstart för tio år sedan genom tre piloter och är nu en viktig del i Kulturrådets arbete. Genom årets bidragsgivning nås ännu fler kommuner och regioner, totalt beviljades bidrag till 77 kommuner och regioner, vilket är 14 fler än året innan. 18 län är representerade. För första gången kunde storstadskommunerna Stockholm, Malmö och Göteborg också söka bidrag för fler än ett Bokstartprojekt. Kulturrådet ser ett strategiskt behov av fortsatt kapacitetsbygge. Målet är att

- utveckla samverkan mellan folkbibliotek, barnhälsovård och förskola samt med familjen
- öka och sprida kunskap om små barns språk- och läsutveckling
- stärka vårdnadshavare i deras betydelsefulla roll.

Kulturrådet anordnade en digital jubileumskonferens för att uppmärksamma att Bokstart fyller tio år i Sverige och för att sprida samt fördjupa kunskapen kring små barns språkutveckling, samverkan och tidig läs- och skrivutveckling.

Under året har Kulturrådet fortsatt ta fram nytt material om små barns språkutveckling och översättningar i dialog med regioner och kommuner. Kulturrådet har även initierat ett utvecklingsarbete av webbplatsen bokstart.se, för att sajten ska kunna bli ett kunskapsnav och en stödresurs för föräldrar, kommuner och regioner samt professionella som arbetar med små barns språkutveckling.

Kulturrådet har deltagit i svenska ambassadens läsfrämjande projekt i Malaysia, *Jom Kita Bincang!* (Låt oss snacka!). Myndighetens arbete med att främja läsning kopplat till barnrätt lyftes fram av Bokstart i ett seminarium i Kuching. Kulturrådet har också träffat och utbytt erfarenheter med läsfrämjande organisationer i Kuala Lumpur och Jakarta. Sverige var fokusland under Bangkoks bilderboksfestival i december 2024. Den svenska ambassaden ordnade program, utbyten och workshoppar i samarbete med thailändska parter och Kulturrådet. Bokstart deltog både i Bilderboksfestivalen och i ett besöksprogram i Bangkok.

Under året har Kulturrådet samverkat med Socialstyrelsen, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Skolverket samt Institutet för språk och folkminnen, kring olika insatser kopplade till Bokstart. Dessutom har myndigheten i samarbete med fyra regioner (Gävleborg, Halland, Värmland och Östergötland) tagit fram en nationell, öppen e-utbildning kring små barns språk- och läsutveckling, som riktar sig till personal inom barnhälsovård, förskola samt folkbibliotek. Lanseringen sker våren 2025.

Kulturrådet uppfyller målet att nå fler regioner och kommuner med Bokstart, genom en modell för flernivåsamverkan som möjliggör och främjar barnets bästa. Fler kommuner och regioner arbetar med Bokstart efter avslutad bidragsomgång, utifrån lokala behov och förutsättningar. Kulturrådet bidrar till ökad samverkan mellan bibliotek, barnhälsovård och förskola, samt även verksamheter som öppen förskola, socialtjänst och familjecentraler. Kulturrådet ser ett behov av fortsatta och utökade insatser för uppdraget kring informationsinsatser till vårdnadshavare. Detta inkluderar bland annat webbutveckling av bokstart.se, spridning av föräldramaterial till fler, samt att i samverkan ta fram nationell öppen e-utbildning.

Kulturrådet bidrar till att stärka kommunal och regional samverkan med fokus på små barns språkutveckling samt metoder för läsfrämjande insatser. Genom Bokstart nås prioriterade grupper, såsom barn och vuxna som inte möter böcker och läsning i hemmet eller besöker bibliotek. På detta sätt bidrar Bokstart till ett mer socialt hållbart samhälle.

## 24. Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031

Kulturrådet är 1 av 28 myndigheter som har ett särskilt ansvar och uppdrag enligt regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031. Det innebär att Kulturrådet årligen ska bidra till uppföljningen av funktionshinderspolitiken utifrån det nationella målet<sup>25</sup>. Redovisningen ska enligt regeringsuppdraget utgå från de fyra huvudområden som regeringen pekat ut för genomförandet av funktionshinderspolitiken: principen om universell utformning, befintliga brister i tillgängligheten, individuella stöd och lösningar för individens självständighet samt att förebygga och motverka diskriminering.

Kulturrådet har under 2024 utarbetat en genomförandeplan för uppdraget *Systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken*. Planen bygger på identifierade behov av att förtydliga, utveckla och fördjupa uppföljningen, som kommer att pågå fram till 2031. I det här avsnitt redogör vi för årets insatser, analyserar de utvecklingsbehov vi har identifierat och bedömer måluppfyllelsen av det funktionshinderspolitiska målet på kulturområdet. Under 2024 har Kulturrådet ingått i Riksrevisionens granskning av sektorsmyndigheterna för funktionshinderspolitiken. Kulturrådets arbete med sektorsansvaret lyfts i granskningen fram som ett gott exempel bland annat på grund av att vi har integrerat sektorsansvaret i ordinarie verksamhet.

Åtterrapporeringen bygger på en rad olika kunskapsunderlag. Den 22 maj och den 15 november 2024 genomförde Kulturrådet samråd med funktionshindersrörelsen. Den 21 maj genomförde vi ett rundabordsamtal med utbildningsaktörer och verksamheter som arbetar med och för personer med funktionsnedsättning som är konstnärliga utövare inom kulturområdet.<sup>26</sup>

### 24.1. Principen om universell utformning

Att arbeta med principen om universell utformning innebär att skapa lösningar som fungerar för så många som möjligt redan från början. Kulturrådet är mitt i ett utvecklingsarbete av myndighetens bidragsverksamhet, och i det arbetet utgår vi från principen om universell utformning vid utvecklingen av nya blanketter och upphandlingen av ett nytt ansökningssystem. Arbetet syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för att ansöka om Kulturrådets bidrag, oavsett funktionsförmåga. Kulturrådet bedömer att detta kommer att underlätta för myndighetens sökande och Kulturrådets medarbetare som arbetar med handläggning och support.

---

<sup>25</sup> Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

<sup>26</sup> Samrådet genomfördes 22 maj med tre organisationer från funktionshindersrörelsen, (se Minnesanteckningar samråd kultur, kulturarv och fritid 22 maj). Rundabordsamtalet genomfördes den 21 maj med 14 aktörer som arbetar med eller för utövare med funktionsnedsättning (se Kulturrådets sammanfattande minnesanteckningar 21 maj).

## 24.2. Befintliga brister i tillgängligheten

Att arbeta med befintliga brister i tillgängligheten innebär att identifiera och undanröja hinder som finns i samhället. Under 2023 granskade Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) Kulturrådets externa webbplats och fann en rad betydande brister i tillgängligheten. Under 2024 har Kulturrådet genomfört ett omfattande arbete med att granska, rensa och tillgängliggöra dokument. All personal på Kulturrådet har erbjudits utbildning i att skapa tillgängliga dokument.

I Kulturrådets bidragsgivning ställer myndigheten ett antal minimikrav på tillgänglighet.

Tabell 21. Målgrupp, kravformulering och uppföljning beträffande tillgänglighet

| Målgrupp   | Kravformulering   | Uppföljning             |
|--|---|-------------------------|
| Organisationer som har publik verksamhet   | Samtliga organisationer som arrangerar publik verksamhet med bidrag från Kulturrådet och via kultursamverkansmodellen, ska ha information om tillgängligheten till sin publika verksamhet eller sitt arrangemang på sin webbplats, och de sociala medier eller fristående evenemangskalendrar som används.  | Ingen uppföljning       |
| Organisationer med egen lokal för publik verksamhet  | Samtliga organisationer som söker verksamhetsbidrag direkt från Kulturrådet, eller via kultursamverkansmodellen, och har egen lokal för publik verksamhet, ska ha åtgärdat så kallade enkelt avhjälpna hinder i sina publika lokaler.   | Ingen uppföljning       |
| Kulturinstitutioner med statligt bidrag för regional kulturverksamhet via kultursamverkansmodellen | Handlingsplaner för tillgänglighet ska finnas. Webbsidor inklusive applikationer och e-tjänster, ska lägst uppfylla den internationella tillgänglighetsstandard WCAG 2.1 nivå AA. Information om tillgängligheten till kulturinstitutionens publika verksamhet och vid arrangemang ska finnas på webbplats, eller på de olika sociala medier eller fristående evenemangskalendrar som används. Enkelt avhjälpna hinder ska vara åtgärdade i kulturinstitutionens publika lokaler. | Följs upp genom dialog. |

Som framgår av tabellen ovan är den löpande uppföljningen av hur bidragsmottagare uppfyller Kulturrådets minimikrav på tillgänglighet bristfällig. Detta beror främst på att det inte finns tillräckligt med resurser för att arbeta med denna typ av uppföljning på myndigheten idag. Samtidigt bedömer Kulturrådet, utifrån dialog med myndighetens verksamhetsområde, att kravställningen i sig bidrar till att tillgänglighet beaktas och att det har ett stort signalvärde att frågan ställs.

Vi vet från utredningen *Tillgängligt kulturliv – kulturverksamheters arbete med funktionshinderfrågor* (2023) att många kulturaktörer efterfrågar mer stöd i arbetet med att tillgängliggöra verksamheten, särskilt i arbetet med enkelt avhjälpna hinder. I Kulturrådets samråd med funktionshindersrörelsen 2024 lyfte organisationerna fram behovet av en nationell standard för tillgänglighet i kulturverksamheter. En sådan standard skulle, enligt organisationerna, kunna bidra med en förutsägbarhet som saknas idag och på sikt leda till mer likvärdig tillgänglighet inom kulturområdet i hela landet. Exempelvis är det idag svårt att veta vad man kan förvänta sig när det gäller tillgängligheten vid ett museibesök eller teaterbesök. Vid samrådet, liksom vid rundabordssamtalet med kulturverksamheter, lyfte aktörer fram att kulturinstitutioner oftast har bristfällig information om tillgänglighet för olika funktionsnedsättningar på sina webbplatser.

### 24.3. Individuella stöd och lösningar för individens självständighet

Att arbeta med individuella stöd och lösningar innebär att ge individanpassat stöd till personer med funktionsnedsättning och döva, så att de kan vara delaktiga i samhället. Under 2024 har Kulturrådet utrett hur myndigheten hanterar förfrågningar om extra stöd på grund av funktionsnedsättning från personer som söker bidrag från oss. Den här typen av frågor är inte vanliga, men vissa enskilda fall har tagit mycket tid för handläggare. För att underlätta för Kulturrådets interna arbete, öka likvärdigheten och förebygga diskriminering, har vi tagit fram en rutin för hur vi hanterar förfrågningar om stöd på grund av funktionsnedsättning. Under 2025 kommer myndigheten arbeta vidare med att implementera rutinen. Kulturrådet bedömer också att myndigheten, i enlighet med diskrimineringslagen, behöver informera om vilket stöd vi kan erbjuda för att öka kännedomen om de rättigheter personer med funktionsnedsättning och döva har.

I Kulturrådets dialog med kulturverksamheter och utövare med funktionsnedsättning och döva har vi identifierat en rad hinder för tillgänglighet på kulturområdet. Dessa hinder kräver ytterligare insatser för att öka individens självständighet och möjliggöra full delaktighet på kulturområdet. Kulturrådet ser behov av att arbeta vidare med att adressera dessa hinder inom ramen för vårt sektorsansvar. Några exempel på hinder:

- Personer med funktionsnedsättning har begränsad möjlighet att ta del av och delta i kulturlivet på grund av att man inte får rätt till hjälpmedel eller färdtjänst och ledsagning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) för fritidsaktiviteter.
- Utövare inom konst- och kulturområdet med en funktionsnedsättning har svårt att kombinera en anställning med insatser enligt LSS. Regelverket är svårt att förstå sig på och navigera. Detta innebär också hinder för de verksamheter som vill anställa konstnärer eller kulturutövare med funktionsnedsättning.
- Det saknas en fungerande utbildningsväg för personer med funktionsnedsättning som vill utbilda sig inom konst och kultur. Förutsättningarna varierar beroende på funktionsnedsättning och om personen har gått i en anpassad skola, som inte ger behörighet till högre utbildning.
- Verksamheter som arbetar med dövkultur lyfter fram att det är svårt att hitta finansiering för att tolka produktioner för en döv publik. Det finns ingen aktör som har översikt över vilka nationella, regionala och lokala stöd som finns att söka för att tillgängliggöra konst och kultur för en döv publik eller en publik med funktionsnedsättningar. Verksamheter menar även att utrymmet för att ta del av och skapa dövkultur är mycket begränsat, och att till exempel kulturskolor i väldigt låg grad erbjuder utbildningen för döva barn och unga.

### 24.4. Att förebygga och motverka diskriminering

Att arbeta med att förebygga och motverka diskriminering innebär både att förhindra att diskriminering sker och att agera när det händer. Under 2024 har Kulturrådet genomfört en rad åtgärder för att förebygga diskriminering. Som nämnts ovan har vi tagit fram en rutin för hur vi erbjuder stöd i ansökningsförfaranden. Under hösten 2024 har Kulturrådet genomfört en kompetens-

utveckling om funktionshinderspolitiken och rättigheter för personer med funktionsnedsättning och döva för alla medarbetare, chefer och Kulturrådets ledning. Kompetensutvecklingen har bestått av föreläsningar och workshoppar med samtliga enheter. Utifrån det som kommit upp under workshoppar tar Kulturrådet fram en prioritering av vilka insatser som behöver genomföras framåt för att stärka myndighetens arbete.

#### **24.5. Summering av funktionshinderspolitiska målet på kulturområdet**

Sveriges nationella mål för funktionshinderspolitiken är att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning. Kulturrådet har genomfört en målanalys av vad det innebär inom kulturområdet:

- Personer med funktionsnedsättning och döva, oavsett kön och ålder, ska ha möjlighet att ta del av och delta i kulturlivet samt att arbeta med och själva skapa konst och kultur.
- Personer med funktionsnedsättning och döva, oavsett kön och ålder, har rätt till konstnärlig frihet och sin särskilda kulturella och språkliga identitet.

Kulturrådet bedömer att det idag inte finns en jämlik tillgång till att ta del av, delta i och själv skapa konst och kultur, för personer med funktionsnedsättning och döva. Hindren är många och varierar beroende på funktionsnedsättning och andra intersektionella faktorer som ålder, kön och socioekonomi. Dessutom finns det stora skillnader över landet, och olika förutsättningar mellan stad och landsbygd. Kulturrådet bedömer att det finns en mycket hög kunskap om hur dessa hinder skapas och upprätthålls men att kunskapen i hög grad är koncentrerad till verksamheter och aktörer som redan arbetar med och för personer med funktionsnedsättning och döva. Kulturrådet ser ett stort behov av att sprida denna kunskap och hitta former för samverkan mellan olika politikområden på lokal, regional och nationell nivå, för att adressera de utvecklingsbehov som finns.

## Övrig återrapportering

### 25. Jämställdhetsintegrering och könsuppdelad statistik

*Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen ska vara uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta.  
(Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag)*

Statens kulturråd är en av de myndigheter som deltar i regeringens utvecklingsprogram för Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) under programperioden 2022–2025. Kulturrådet redovisar resultat av de åtgärder avseende jämställdhetsintegrering som vi vidtagit för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målet för jämställdhetspolitiken – att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Myndighetens utgångspunkt är att ett jämställt kulturliv bidrar till kvalitet och konstnärlig förnyelse, och att Kulturrådets bidrag inte ska utgöra en hindrande struktur som utestänger kulturutövare från att kvalificera sin organisation för statliga stöd på grund av kön. Med utgångspunkt i målet om allas möjlighet att delta i kulturlivet, är jämställdhet därför en förutsättning för att de nationella kulturpolitiska målen ska nås.

Kulturrådet ser jämställdhetsutmaningar både i kultursektorn och ur ett kulturvaneperspektiv, men myndigheten arbetar främst indirekt mot målgruppen kulturdeltagare, eftersom Kulturrådets bidrag till övervägande del riktas mot utövar- och arrangörsledet.

Genom Kulturrådets kärnuppdrag arbetar myndigheten på olika sätt för att motverka diskriminering i bidragsgivningen och säkerställa att konstnärlig kvalitet, och inte till exempel kön, är styrande i bidragsgivningen. Kön är inte ett kriterium som beaktas vid bedömning av ansökningar. I stället följer Kulturrådet utfallet vad gäller könsfördelning i beviljade ansökningar och redovisningar, och om skevheter identifieras undersöker myndigheten behovet av att följa upp och analysera dem vidare.

Kulturrådet eftersträvar en jämn könsfördelning vid rekrytering av ledamöter till myndighetens arbets- och referensgrupper. Av de totalt 121 ledamöterna som arbetade i grupperna under 2024 var 51 procent kvinnor och 49 procent män. Ledamöterna arbetar med ett självreflekterande arbetssätt. Det innebär att de arbetar aktivt med att motverka beslutsbias i Kulturrådets bidragsfördelning, för att undvika diskriminering i beslutsfattandet. Under 2024 har Kulturrådet genomfört en kompetensutvecklingssatsning för ledamöter i referens- och arbetsgrupper om självreflekterande arbetssätt. Syftet var att stötta ledamöterna i deras uppdrag.

Kulturrådet använder indikatorn Jämställd kultur, för att följa utvecklingen över tid. I tabell 22 redogörs för könsfördelningen av ett urval bidrag som beviljades 2024. Könsfördelningen synliggörs i bidragsbesluten, och könsvariablerna i Kulturrådets bidragsblanketter möjliggör en analys utifrån representations- och maktaspekter. I tabellen markeras om något kön utgör mer än 60 procent bland mottagarna av

ett bidrag. I ansöknings- och redovisningsblanketter som infördes 2022 hämtas enbart uppgifter om juridiskt kön in, och därför har svar som avser "annat" för bidragstyper med äldre ansökningsblanketter exkluderats ur tabellen. Även svar som avser "vet ej" har räknats bort.

Inom vissa bidrag finns det särskilt tydliga könsmonster, räknat i antal personer som arbetar i de verksamheter som får stöd (observera att vi inte mäter årsarbetskrafter vilket skulle kunna ge ett annat resultat än när vi mäter antal personer). Mönstren har ofta varit tydliga över tid.

Ett område som över tid utmärker sig med en hög andel kvinnor är litteratur och bibliotek. År 2024 utgjorde kvinnor en tydlig majoritet inom flertalet av bidragen, både sett till representation och makt. I ett par bidrag är majoriteten av kvinnor över 90 procent. Även inom bild- och formområdet var kvinnorna fler, vilket också känns igen från tidigare år.

Tabell 22. Jämställdhetsuppgifter om medverkande för ett urval av Kulturrådets beviljade bidrag 2024, uppdelat på juridiskt kön, totalt antal och procent

|  | Representation<br>(medverkande,<br>projektmedarbetare/<br>sysselsatta*,<br>upphovspersoner**) |             |             | Makt<br>(konstnärlig ledning eller<br>beslutsfattare, anställda***) |             |             |
|--|---|-------------|-------------|---|-------------|-------------|
|  | Bas   | Kvinnor     | Män         | Bas   | Kvinnor     | Män         |
| <b>Teater, dans, musik och övrig scenkonst</b>   |   |             |             |   |             |             |
| Fria scenkonst och musik – projektbidrag   | 3 972   | 57 %        | 43 %        | 1 614   | <b>62 %</b> | <b>38 %</b> |
| -varav dans  | 1 822   | 57 %        | 43 %        | 630   | <b>64 %</b> | <b>36 %</b> |
| -varav musik   | 26 810  | 44 %        | 56 %        | 7 550   | 45 %        | 55 %        |
| -varav teater  | 2 150   | 58 %        | 42 %        | 984   | <b>61 %</b> | <b>39 %</b> |
| Fria scenkonst och musik – verksamhetsbidrag   | 5 988   | 53 %        | 47 %        | 1 783   | 53 %        | 47 %        |
| -varav dans  | 2 047   | <b>62 %</b> | <b>38 %</b> | 379   | <b>60 %</b> | <b>40 %</b> |
| -varav musik   | 2 368   | 44 %        | 56 %        | 948   | 48 %        | 52 %        |
| -varav teater  | 1 573   | 57 %        | 43 %        | 456   | 59 %        | 41 %        |
| Musikarrangörer – verksamhetsbidrag  |   |             |             | 2 145   | 45 %        | 55 %        |
| Regional musikverksamhet i Region Stockholm*   | 265   | 47 %        | 53 %        | 8   | 50 %        | 50 %        |
| Regional scenkonstverksamhet i Region Stockholm*   | 271   | 50 %        | 50 %        | 48  | 52 %        | 48 %        |
| Vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse inom scenkonstområdet (anges i regleringsbrev) | 835   | 56 %        | 44 %        | 60  | <b>62 %</b> | <b>38 %</b> |

|  | Representation<br>(medverkande,<br>projektmedarbetare/<br>sysselsatta*,<br>upphovspersoner**) |         |      | Makt<br>(konstnärlig ledning eller<br>beslutsfattare, anställda***) |         |      |
|--|---|---------|------|---|---------|------|
|  | Bas   | Kvinnor | Män  | Bas   | Kvinnor | Män  |
| <b>Litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter</b>                   |   |         |      |   |         |      |
| Bokstart   | 1 558   | 92 %    | 8 %  | 303   | 92 %    | 8 %  |
| -varav utvecklingsbidrag   | 1 558   | 92 %    | 8 %  | 232   | 91 %    | 9 %  |
| -varav språknätverk  |   |         |      | 71  | 96 %    | 4 %  |
| Kulturtidskrifter produktionsstöd**                                  | 5 376   | 49 %    | 51 % | 583   | 54 %    | 46 % |
| Litteraturprojekt i utlandet   | 318   | 66 %    | 34 % |   |         |      |
| Litteraturstöd**   | 4 719   | 53 %    | 47 % |   |         |      |
| -varav barn- och ungdomslitteratur                                   | 1 363   | 72 %    | 28 % |   |         |      |
| -varav bildverk och serier   | 458   | 45 %    | 55 % |   |         |      |
| -varav facklitteratur  | 1 295   | 41 %    | 59 % |   |         |      |
| -varav skönlitteratur  | 1 603   | 50 %    | 50 % |   |         |      |
| Läs- och litteraturfrämjande insatser                                | 2 869   | 63 %    | 37 % | 712   | 65 %    | 35 % |
| Mer läsning – främja litteratur och läsning                          |   |         |      | 859   | 76 %    | 24 % |
| Regional biblioteksverksamhet i Region Stockholm                     | 10  | 90 %    | 10 % |   |         |      |
| Stärkta bibliotek  | 45  | 76 %    | 24 % | 26  | 73 %    | 27 % |
| Stöd till planerad utgivning av litteratur**                         | 248   | 58 %    | 42 % | 147   | 54 %    | 46 % |
| Stöd till planerad utgivning av nationella minoriteters litteratur** | 172   | 65 %    | 35 % | 88  | 65 %    | 35 % |
| Översättningsstöd**  | 950   | 67 %    | 33 % |   |         |      |
| -varav översättning av svensk dramatik                               | 5   | 80 %    | 20 % |   |         |      |
| -varav internationellt översättningsstöd                             | 787   | 67 %    | 33 % |   |         |      |
| -varav nordiskt översättningsstöd                                    | 158   | 65 %    | 35 % |   |         |      |

|   | Representation<br>(medverkande,<br>projektmedarbetare/sysselsatta*,<br>upphovspersoner**) |         |      | Makt<br>(konstnärlig ledning eller<br>beslutsfattare,<br>anställda***) |         |      |
|---|---|---------|------|--|---------|------|
|   | Bas   | Kvinnor | Män  | Bas  | Kvinnor | Män  |
| <b>Bild- och formkonst, museer och utställningar</b>                                  |   |         |      |  |         |      |
| Bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag                                 | 45  | 73 %    | 27 % | 13   | 62 %    | 38 % |
| Bildkonst, form och konsthantverk – projektbidrag                                     | 3 003   | 60 %    | 40 % | 532  | 66 %    | 34 % |
| Främjandeorganisationer inom bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag*** | 1 692   | 63 %    | 37 % | 113  | 52 %    | 48 % |
| Konstnärliga produktionsplatser   | 60  | 62 %    | 38 % | 44   | 55 %    | 45 % |
| Regional museiverksamhet i Region Stockholm*  | 159   | 65 %    | 35 % | 3  | 100 %   | 0 %  |

| Konstområdesövergripande                                     | Representation<br>(medverkande,<br>projektmedarbetare/sysselsatta*,<br>upphovspersoner**) |         |      | Makt<br>(konstnärlig ledning eller<br>beslutsfattare,<br>anställda***) |         |      |
|--|---|---------|------|--|---------|------|
|  | Bas   | Kvinnor | Män  | Bas  | Kvinnor | Män  |
| Bidragsärende  | 6   | 33 %    | 67 % | 4  | 25 %    | 75 % |
| Centrala<br>amatörkulturorganisationer,<br>verksamhetsbidrag | 45 810  | 55 %    | 45 % | 259  | 52 %    | 48 % |
| Centrumbildningar,<br>verksamhetsbidrag                      | 8 645   | 63 %    | 37 % | 239  | 61 %    | 39 % |
| Fristadsprogram –<br>projektbidrag                           | 324   | 50 %    | 50 % |  |         |      |
| Internationalisering/<br>Projektbidrag                       | 871   | 59 %    | 41 % |  |         |      |
| Internationalisering/<br>Verksamhetsbidrag                   | 6   | 67 %    | 33 % | 2  | 100 %   | 0 %  |
| Medfinansiering inom Kreativa<br>Europa, projektbidrag*      | 297   | 57 %    | 43 % | 151  | 68 %    | 32 % |
| Nationella minoritetens kultur                               | 2 760   | 55 %    | 45 % | 759  | 61 %    | 39 % |
| -varav projektbidrag   | 1 886   | 54 %    | 46 % | 527  | 63 %    | 37 % |
| -varav verksamhetsbidrag                                     | 874   | 57 %    | 43 % | 232  | 56 %    | 44 % |
| Regional kulturverksamhet –<br>utvecklingsbidrag             | 1 368   | 59 %    | 41 % | 435  | 68 %    | 32 % |
| Stärkt kultur i skolan                                       | 626   | 63 %    | 37 % | 249  | 73 %    | 27 % |

Alternativen "vet ej" och "annat" är exkluderade ur tabellen

Inom området teater, dans, musik och övrig scenkonst är bilden mer blandad och varierar något från år till år. Kvinnorna utgör en viss majoritet i bidragen till både dans och teater. I bidragen till musik finns en övervikt av män.

I uppföljningen av kultursamverkansmodellen samlar Kulturrådet in personaluppgifter om kvinnor och män efter juridiskt kön. Några preliminära uppgifter för 2024 finns ännu inte tillgängliga, eftersom de redovisas till Kulturrådet först i maj 2025. Under 2023 var andelen årsarbetskrafter som utfördes av kvinnor över 60 procent inom samtliga verksamhetsområden, förutom inom teater, dans och musik samt film. Tidigare uppföljningar visar att fördelningen av kvinnor och män sett till årsarbetskrafter på aggregerad nivå inte har förändrats nämnvärt sedan 2013. Könsskillnader finns dock inom och mellan kulturområdena.

## 26. Information om Kulturrådets verksamhet

Under 2024 har myndigheten genomfört 18 direktsända webinarier med cirka 2 000 deltagare totalt. Genom dessa webinarier har myndighetens medarbetare informerat om olika bidrag, publicerade rapporter och andra delar av Kulturrådets främjande arbete. Webinarier möjliggör tvåvägskommunikation, och Kulturrådet bedömer att de har bidragit till bättre förståelse för myndighetens bidragsprocess. Detta märks bland annat genom färre frågor om bidragstyper som presenterats i webinarierna. Webinarier spelas också in och finns tillgängliga på Kulturrådets webbplats. Utöver webinarierna har myndigheten även producerat flera filmer med syfte att dela kunskap och på ett enklare sätt förklara svårare processer.

Kunskapsdelning har även skett genom inbjudna gäster som intervjuats och fått möjlighet att berätta om olika arbetssätt och erfarenheter. Fysiska konferenser och panelsamtal har spelats in i så stor utsträckning som möjligt, för att fler ska kunna ta del av innehållet.

Under året har kommunikationen mot kommuner stärkts genom att ett tidigare pilotprojekt implementerats. Samtliga kommuner kan nu ta del av anpassad information kring bland annat bidragsfördelning och främjande insatser.

Under 2024 har Kulturrådet haft flera omfattande driftstopp i verktyget för webbmätning, samt tekniska problem med kakhanteringen på webbplatsen. Till följd av det publicerar myndigheten inte besöksstatistik för 2024, eftersom årets data är ofullständig och inte möjlig att jämföra med förra årets siffror.

Under 2024 har fokus för arbetet med tillgänglighet på Kulturrådets webbplats varit del av en omfattande teknisk uppgradering som löpt under året. Parallellt har myndigheten arbetat med att tillgängliggöra dokument, ett arbete som fortsätter 2025.

För att visualisera hur bidragen till regioner och kommuner fördelas över landet tar Kulturrådet fram en interaktiv karta till myndighetens webbplats. Den visar vilka verksamheter som får stöd och hur mycket medel som fördelas. Funktionen kan skalas upp och ner innehållsmässigt, och placeras i många olika sammanhang på webbplatsen. Den initiala planen var att lansera de första delarna av kartan under 2024. Till följd av den tekniska uppgraderingen kommer färdigställandet av den regionala kartlösningen att skjutas fram till 2025. Då kommer även en Europakarta med liknande funktioner att vara färdigställd.

## 27. Barns och ungas rätt till kultur

Kulturrådet arbetar för barns och ungas rätt till konst och kultur. Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) har barn rätt att ta del av konst och kultur, delta i konstnärlig och kulturell verksamhet samt själva skapa konst och kultur. Som statlig myndighet har Kulturrådet ansvar för att barns rättigheter respekteras, skyddas och stärks. Kulturrådet integrerar ett barnrätts- och ungdomsperspektiv i sin verksamhet, vilket innebär att barnkonventionen tillämpas i Kulturrådets verksamhetsplanering.

### 27.1. Tillgång till kultur

Genom Kulturrådets bidragsgivning finansieras verksamheter som ger barn och unga möjlighet att ta del av kultur och delta i kulturlivet. Kulturrådet använder indikatorn Barns och ungas tillgång till kultur för att mäta i vilken mån myndigheten genom bidragsgivningen bidrar till barns rätt att delta i det konstnärliga och kulturella livet. Det är svårt att skapa en exakt bild av hur stor del av Kulturrådets medel som går till barn och unga, på grund av olika sätt att rapportera in och mäta deltagaruppgifter. Kulturrådet har ett pågående utvecklingsarbete för att kunna presentera mer utförlig statistik över hur stor del av myndighetens bidragsgivning som går till verksamhet för barn och unga. I dagsläget redovisar vi fördelningen av de bidrag som i sin helhet riktar sig till barn och unga.

Tabell 23. Fördelning av bidrag som i sin helhet riktar sig till barn och unga 2022-2024, tusen kronor

|  | 2024           | 2023           | 2022           |
|--|----------------|----------------|----------------|
| Bokstart   | 18 322         | 17 500         | 15 691         |
| -varav utvecklingsbidrag                         | 17 322         | 16 500         | 15 193         |
| -varav språknätverk                              | 1 000          | 1 000          | 498            |
| Inköpsstöd till folk- och skolbibliotek          | 32 608         | 35 200         | 35 360         |
| Litteraturstöd, barn- och ungdomslitteratur      | 10 039         | 9 982          | 11 573         |
| Läsfrämjande                                     | 44 578         | 22 950         | 22 919         |
| Musik- och kulturskolor                          | 127 126        | 95 001         | 197 000        |
| -varav utvecklingsbidrag till kulturskolor       | 95 127         | 94 999         | 195 000        |
| -varav undervisning med nationell spetskompetens | 2 000          | 2 000          | 2 000          |
| -varav kapacitetsstärkande insatser              | 29 999         |                |                |
| Skapande skola                                   | 171 715        | 196 903        | 195 601        |
| Stärkt kultur i skolan                           | 13 262         | 15 166         | 15 000         |
| <b>Totalt</b>                                    | <b>417 650</b> | <b>394 701</b> | <b>493 144</b> |

Under 2024 fördelades nära 418 miljoner kronor till verksamhet som i sin helhet riktar sig till barn och unga. Det innebär en viss ökning jämfört med 2023, men en minskning med 15 procent jämfört med 2022. Ökningen jämfört med 2023 beror främst på en tillfällig förstärkning under året för utveckling av kulturskoleverksamheterna.

## 27.2. Alla barns och ungas rätt till kultur

Kulturrådet har under 2024 gjort en fördjupad uppföljning av kultursamverkansmodellen. Studien bygger på statistik för 2023 och visar att nästan hälften av föreställningarna inom dans, musik och teater har barn och unga som huvudsaklig målgrupp. Av de totala besöken på museer under 2023, stod barn och unga för en fjärdedel. Det indikerar att kultursamverkansmodellen har stor betydelse för att främja barns och ungas rätt till kultur. Kulturrådet bedömer att det finns en risk att infrastrukturen för de regionala kulturverksamheterna utmanas ytterligare om anslaget till regional kulturverksamhet skulle minska. I förlängningen kan det hämma tillgången till professionell kultur för barn och unga runt om i landet. Barns och ungas tillgång till kultur är beroende av att det finns en infrastruktur av institutioner i landet, som ges långsiktiga och stabila förutsättningar att bedriva verksamhet.

Under året har förutsättningarna för kommunal och regional kulturverksamhet påverkats av det ansträngda ekonomiska läget, vilket innebär att Kulturrådets statsbidrag blivit ännu viktigare. Kulturrådet ser att de utvecklingsområden myndigheten pekade på under arbetet med regeringsuppdraget *Barnrätt i praktiken*, fortfarande är mycket aktuella och att det finns stora behov av utvecklad flerpartssamverkan för att stärka barns och ungas rätt till kultur.<sup>27</sup>

Kulturrådet har, i samverkan med andra myndigheter, arbetat för att förbereda införandet av Fritidskortet för barn och unga, se avsnitt 27.5.

## 27.3. Ungas delaktighet

Kulturrådet har ett pågående utvecklingsarbete för att öka barns och ungas inkludering och delaktighet i kulturlivet bland annat genom samordning av en arbetsgrupp i myndighetsnätverket för barn- och ungdomsfrågor, på temat delaktighet. Kulturrådet har numera ett tema varje halvår, och förlägger nätverksmötet till en verksamhet som har expertkompetens i att arbeta med och för olika grupper av barn och unga. Under våren besökte nätverket Juice Studios i Stockholm, som arbetar med social hållbarhet och specifikt barn och unga med invandrarbakgrund i områden med socioekonomiska utmaningar. Under hösten besökte vi Resurscentrum på kulturskolan i Stockholm, som arbetar med barn och unga med funktionsnedsättning. Dessa besök gav de deltagande myndigheterna möjlighet att föra djupare dialoger tillsammans med verksamheterna och de unga själva, om hur vi bättre kan utveckla arbetssätt för att nå målgruppen samt vilken roll olika myndigheter har i det arbetet.

## 27.4. Samverkan för barnets bästa

Inom ramen för Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet under 2024, har Kulturrådet, enligt regeringsuppdraget att bistå regeringen, lyft fram ungas röster och erfarenheter kring läsning, i ett seminarium på bokmässan i Göteborg. Där samtalade kultur- och skolministrar från Sverige, Norge och Finland om samverkan för barns och ungas rätt till läsning. Arbetet genomfördes i samarbete med Skolverket. Inom uppdraget har en översikt över statliga insatser för ökad läsning och läslust hos barn och unga i Norden, tagits fram i samarbete med

---

<sup>27</sup> Se Kulturrådet (2022) *Barnrätt i praktiken* och Kulturrådet (2023) *Flernivåsamverkan främjar barnets bästa*.

Kulturanalys Norden, som en del av ett kunskapspaket, publicerat på Kulturrådets webb.

I december var Kulturrådet och Sverige värd för ett nordiskt nätverksmöte med temat Läsning i skola och på fritiden, med anledning av Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet. Syftet var att utbyta erfarenheter, lyfta "best practice" och vidga nätverken för att starkare kunna driva på utvecklingen i respektive land. Uppslutningen var stor, samtliga nordiska länder samt de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland, var representerade. En fortsättning planeras i Finland under 2025.

Kulturrådet har fördjupad samverkan med flera andra myndigheter i frågor som rör barn och unga. Framför allt har samverkan med Skolverket om kultur, utbildning och läsning, stärkts under 2024. Stora delar av Kulturrådets kommunala uppdrag fokuserar på aktiviteter i skolan, som Skapande skola, eller har nära samarbeten med skolan, som kulturskolan, och berör därmed utbildningspolitiken. Det är viktigt att synliggöra utbildningspolitikens och kulturpolitikens ömsesidiga beroenden och möjligheter till synergier, så att de kan samverka effektivt. För att uppnå detta genomför Kulturrådet insatser på statlig nivå genom myndighetssamverkan och dialog. Dessutom genomför Kulturrådet kunskapsinsatser på regional och kommunal nivå, för att öka systemförståelsen och främja kunskapsdelningen mellan kultur och skola.

Kulturrådet har även inlett ett arbete med att utveckla bidragsgivningen till kommunerna med målet att göra den mer enhetlig, så att kommunerna, oavsett vilken förvaltning som ansöker, förstår hur de ska ansöka och vilka regler som gäller. Kulturrådet bedömer att utvecklingsarbetet kommer att sträcka sig över flera år, men att det på sikt kommer att underlätta för kommunerna att söka utvecklingsmedel. Kulturrådet bedömer att detta har potential att förenkla kommuners förutsättningar att arbeta barnrättsstrategiskt i kulturverksamhet, både i skolan och på fritiden.

I arbetet med att stärka samverkan för barns och ungas rätt till kultur, har Kulturrådet identifierat behovet av ökad samverkan mellan aktörer som främjar de nationella minoriteternas och urfolket samernas rätt till kultur. Minoriteterna är särskilt sårbara, och vissa av dem finns i geografiskt stora områden som korsar nationsgränser. Därför behövs ett mer nordiskt perspektiv på samverkan. Kulturrådet avser att undersöka möjligheterna för ett samarbete med Norge för att stärka ett Sápmi-perspektiv på kulturskolan.

### **27.5. Fritidskort för barn och unga**

Kulturrådet ingår som en av fem myndigheter i förberedelserna inför införandet av ett fritidskort för barn och unga i oktober 2025. De andra myndigheterna i uppdraget är E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Försäkringskassan och Myndigheten för civilsamhälle- och ungdomsfrågor (MUCF). Samverkan sker även med Riksidrottsförbundet, Svenskt Friluftsliv och Sveriges kommuner och regioner. Kulturrådet har under året återrapporterat på uppdraget tillsammans med de andra myndigheterna, i E-hälsomyndighetens samlade delredovisning till Socialdepartementet.

I april fick Kulturrådet i uppdrag att förbereda införandet av fritidskort för barn och unga, genom att skapa förutsättningar för stärkt kapacitet i den kommunala kulturskolan. Kulturrådet fördelade 30 miljoner kronor till kommunerna för att bland annat stödja kulturskolornas arbete med att öka kännedomen om och deltagande i kulturskolan, särskilt i kommuner med hög andel barn och unga i ekonomiskt svaga hushåll. Dessutom skulle arbetet med anpassning av bemötande, inköp av utrustning med mera för barn och unga med funktionsnedsättning eller andra behov av stöd, främjas. Samtliga 245 kommuner som ansökte, beviljades bidrag. Av dessa har 98 procent angett att de vill stärka arbetet med att nå barn och unga i socioekonomiskt utsatta hushåll, 74 procent av kommunerna angav att de ville stärka arbetet med barn och unga med funktionsnedsättning. Genom det tillfälliga bidraget bedömer Kulturrådet att barns och ungas möjlighet att ta del av kultur har stärkts, dels genom att kulturskolorna kan genomföra riktade insatser till barn och unga som är prioriterade målgrupper inom fritidskortet, dels genom att kulturskolornas och kommunernas kunskap om fritidskortets införande har stärkts.

I juli fick Kulturrådet i uppdrag att genomföra kommunikationsinsatser i enlighet med den kommunikationsstrategi och det kommunikationsmaterial som Folkhälsomyndigheten har tagit fram för fritidskortet. Under hösten har Kulturrådet dels kommunicerat kring det kapacitetsstärkande bidraget, dels bidragit med erfarenheter från främjande arbete till Folkhälsomyndighetens kommunikationsarbete. Kulturrådet har även tagit fram inspirationsfilmer och genomfört intervjuer, där unga och kulturaktörer som arbetar med fritidskortets prioriterade målgrupper, beskriver kulturens kraft i att bidra till meningsfull fritid. Uppdraget har även kunnat sammanflätas med Kulturskolecentrums arbete med att samla in och dela metoder och kunskap om att nå barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden, med kulturverksamhet, vilket har skapat synergieffekter och ökat synliggörandet av arbetet.

Kulturrådet har under året fortsatt att bidra i denna myndighetsövergripande samverkan, genom att lyfta kulturens roll i en meningsfull fritid för barn och unga, samt kulturlivets förutsättningar vid införandet av reformen. Bedömningen är att den breda och givande samverkan inom uppdraget om fritidskortet, har bidragit till ökad kunskap mellan myndigheterna, och att fritidskortets möjligheter och utmaningar synliggörs ur olika vinklar utifrån de olika myndigheternas respektive uppdrag och ansvarsområde.

I Kulturrådets återrapporering till regeringen har myndigheten pekat på de hinder vi ser för att fritidskortet ska kunna bidra till att ge fler barn och unga tillgång till en meningsfull fritid. De målgrupper som Kulturrådet ser kommer bli särskilt svåra att nå, givet hur kortet idag är utformat, är barn och unga i glesbygd, barn och unga med funktionsnedsättning, barn och unga i socioekonomiskt utsatta hushåll, och inom alla dessa grupper flickor i högre grad än pojkar<sup>28</sup>.

---

<sup>28</sup> Se Kulturrådets remissvar på remissen "Ett fritidskort för barn och unga - en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra" (Ds2024:16)

## 28. Samordning av det svenska värdskapet för Europeisk kulturhuvudstad 2029

Kulturrådet har uppdraget att ansvara för samordningen av det svenska värdskapet för Europeisk kulturhuvudstad 2029. Kulturrådet har löpande gett stöd och råd till intresserade städer samt administrerat juryns besök hos de kandiderande städerna.

Under de senaste åren har flera kommuner visat intresse för att utses till Europeisk kulturhuvudstad 2029. Två städer lämnade in ansökningar. Kulturrådet arrangerade under året tre jurymöten, i samtliga deltog representanter för kandidatstäderna. Efter det sista jurymötet i december, tillkännagav EU:s expertjury sitt beslut att rekommendera Kiruna som europeisk kulturhuvudstad 2029. Den efterföljande presskonferensen väckte stort intresse från både svensk och internationell press. Till pressträffen bjöds även ledningen för ett antal organisationer och myndigheter som potentiellt är viktiga i genomförandet av huvudstadsåret. Syftet var att uppmärksamma dessa på att planeringen av europeisk kulturhuvudstad 2029 nu är i gång, och att staten har en viktig roll i detta europeiska sammanhang. Åtta myndigheter och organisationer accepterade inbjudan och anmälde deltagande. Kulturrådet bedömer att detta kan bidra till att samarbeten mellan den vinnande staden och relevanta statliga myndigheter och institutioner, skapas i god tid inför genomförandet av värdskapet.

## 29. Granskning av krisstöd och återstartsbidrag

Under räkenskapsåret har Kulturrådet hanterat fyra rättsprocesser där motparterna har lämnat in stämningsansökan för att tingsrätten ska fastställa att Kulturrådet inte har rätt att genomföra återkrav av bidragsmedel som beslutats inom ramen för vinstkontroll av fördelade krisstödsmedel till inställda eller uppskjutna kulturevenemang. Två mål har avskrivits innan huvudförhandling efter att förlikningsavtal träffats. Tingsrätten har avkunnat dom efter huvudförhandling i de två övriga målen. I det ena målet var Kulturrådet tappande part. I det andra målet var Kulturrådet vinnande part. Kulturrådet och motparten har överklagat respektive dom till Hovrätten.

Kulturrådet kan konstatera att hanteringen av dessa rättsprocesser har varit tidskrävande för myndigheten och kan bli kostsam oavsett utgång. Kulturrådet upprätthåller en löpande dialog med Kulturdepartementet i frågan.

## 30. Verksamhetsutveckling

*Målet för den statliga förvaltningspolitiken är en innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet, och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete.*

### 30.1. Utveckling av bidragsverksamheten

Kulturrådet har sedan 2022 arbetat med ett projekt som syftar till att öka effektiviteten i Kulturrådets bidragsverksamhet genom att

- säkra relevansen och träffsäkerheten i bidragsgivningen så att den bidrar till konstens och kulturens utveckling och tillgänglighet,
- förenkla för de sökande,
- göra det interna arbetet kopplat till bidragsverksamheten mer resurseffektivt och förenklat för Kulturrådets handläggare och referens- och arbetsgrupper.

Under 2024 genomfördes en pilot där tre tidigare separata projektbidrag inom musikområdet fördes samman i ett gemensamt bidrag. Sökande som tidigare hade sökt de tre olika bidragen separat, kunde med den nya strukturen lämna en sammanhållen ansökan. Uppföljningen av piloten visade att några ytterligare förändringar av Kulturrådets interna arbetsprocesser behövde göras, innan fler förändringar av bidragsverksamheten i stort genomförs. Förändringsarbetet med musikpiloten förlängs därför ett år och fortsätter under 2025.

Under 2024 har Kulturrådet, som en del av bidragsöversynen, implementerat ett utvecklingsbidrag till läs- och litteraturfrämjande insatser riktade till kommuner och regioner. Implementeringen innebar en uppdelning av bidraget läs- och litteraturfrämjande insatser, där bidraget delades upp utifrån målgrupp: fria respektive offentliga aktörer. Bidragsdelen för offentliga aktörer slogs ihop med regeringens treåriga satsning på folkbibliotekens arbete med att främja läsning samt med Kulturrådets särskilda satsning Mer läsning Unga som syftar till att främja läsning för unga i områden med socioekonomiska utmaningar. Tillsammans bildar dessa tre satsningar det nya bidraget Mer läsning.

Genom utvecklingsarbetet strävar Kulturrådet efter att arbetet med bidragsgivning till kommuner sker på rätt sätt för att uppnå bidragens syften, och att Kulturrådet har en rimlig nivå på styrning och kontroll i förhållande till de medel som fördelas. I denna utvecklingsprocess och i riggandet av bidraget Mer läsning, användes erfarenheter från uppdragen Stärkta bibliotek och Folkbibliotekens framtida behov.

En central del i det arbetet är att förnya och förbättra det digitala systemstödet för handläggningen av bidragen. Under året inleddes planeringen av en upphandling som genomförs under 2025. Det system som upphandlas ska öka användarvänligheten för dem som söker bidrag, och stödja intern effektivitet och systemstabilitet.

### 30.2. Uppföljning och kontroll

En stor majoritet av bidrag som Kulturrådet beviljar ska redovisas inom bestämd tid. Merparten av ansökningar som beviljas bidrag resulterar därmed i en bidrags-

redovisning som inkommer till Kulturrådet. Kulturrådets granskning av inkomna redovisningar ska primärt kontrollera att verksamheten genomförts i enlighet med ansökan och att bidrag använts till avsett ändamål. Kulturrådet har under ett flertal år haft utmaningar med växande antal redovisade bidragsärenden som inte hinner granskas inom rimlig tid. Tidigare eftersläpningar av granskning av bidragsredovisningar har åtgärdats genom punktinsatser, men i syfte att minska risken att nya eftersläpningar uppstår, måste Kulturrådet ändra sina arbets sätt, både vad gäller bidragsgivning och granskning av redovisning. Kulturrådet har under 2024 sett över arbets sätt kopplade till granskning av redovisningar, och tagit fram förslag på hur myndigheten kan gå vidare med arbetet.

### **30.3. Öppen samordningsmetod**

Den öppna samordningsmetoden (Open Method of Coordination – OMC) används inom flera politikområden inom EU för att utveckla och förankra politiken. OMC-arbetet handlar om ett ökat kunskaps- och erfarenhetsutbyte på policynivå mellan medlemsstaterna och kommissionen. Målet är att gruppens arbete resulterar i en eller flera rapporter med rekommendationer och goda exempel inom de prioriterade områden.

Inom den öppna samordningsmetoden utser medlemsstaternas regeringar tjänstemän som får till uppgift att delta i en arbetsgrupp kring en specifik fråga tillsammans med tjänstemän från andra EU-länder. Denna arbetsgrupp kallas OMC-grupp. Kulturrådet har under 2024 deltagit i två OMC-grupper på kulturområdet. Inom gruppen *Stimulera den gröna omställningen av de kulturella och kreativa sektorerna, med särskilt fokus på energikrisen*, handlar arbetet om att involvera de kulturella och kreativa sektorerna i att aktivt delta i den gröna omställningen och bidra till en hållbar framtid. Den andra gruppen, OMC Kultur och hälsa syftar till att, utifrån tidigare arbete, ta fram en policy för hur medlemsstaterna ska kunna arbeta med kultur och hälsa ur olika aspekter.

Kulturrådet bedömer att det svenska deltagandet och arbetet i de båda OMC-grupperna skulle stärkas om även företrädare för hälso- och sjukvårdspolitiken samt miljöpolitiken var representerade i grupperna. OMC-gruppernas uppdrag berör både kulturpolitiken och de andra två politikområdena. Arbetet med att ta fram goda exempel och rekommendationer skulle gynnas om samtliga berörda politikområden var representerade.

## 31. Kompetensförsörjning

*Myndighetens ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag*

Kompetensförsörjning står för allt som myndigheten gör för att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och ställa om kompetens. Kulturrådet bedömer att kompetensförsörjningen är tillräckligt god och att måluppfyllelsen för området är tillfredsställande i relation till verksamhetsplanen.

### 31.1. Personal

Under 2024 hade Kulturrådet i genomsnitt 104 anställda och 92,49 årsarbetskrafter. Under året har 7 personer anställts och 15 personer har slutat. Antalet nyanställda har därmed minskat väsentligt jämfört med de föregående två åren, medan antalet avgångar var detsamma som året innan. Detta gör att personalomsättningen var 6,5 procent, vilket är betydligt lägre än de föregående två åren. Personalrörligheten i statsförvaltningen som helhet uppgick till totalt 12 procent mellan september 2022 och september 2023. Den interna rörligheten har ökat genom att några medarbetare bytt enhet eller arbetsuppgifter.

Andelen tidsbegränsat anställda har minskat kraftigt. Vid årets slut var 6 procent av personalen tidsbegränsat anställda, vilket kan jämföras med 17 procent 2023 och 27 procent 2022. Behovet av tidsbegränsat anställda har minskat i takt med att de tidigare krisstöden upphört och arbetet med efterkontrollerna av krisstöden hanterats av ordinarie personal. Tillfälliga personalbehov har i ett fåtal fall tillgodosetts genom konsultstöd.

Lägre personalrörlighet och färre tidsbegränsat anställda har generellt bidragit till ökad stabilitet i verksamheten. Detta i kombination med ökad intern rörlighet ger också en bredare kompetensutveckling.

Tabell 24. Kulturrådets personalförsörjning 2022–2024\*

| Personalvariabel  | 2024  | 2023   | 2022   |
|---|-------|--------|--------|
| Antal anställda<br>(medeltal under året inklusive tjänstlediga)     | 104   | 118    | 127    |
| -varav kvinnor/män  | 74/29 | 85/34  | 91/37  |
| Antal nyanställda under året<br>(inklusive tidsbegränsat anställda) | 7     | 15     | 39     |
| -varav kvinnor/män  | 5/2   | 12/3   | 31/8   |
| Avgångar under året<br>(inklusive tidsbegränsat anställda)          | 15    | 20     | 26     |
| -varav kvinnor/män  | 13/2  | 15/5   | 19/7   |
| Personalomsättning (procent)  | 6,5 % | 12,6 % | 21,2 % |
| Antal årsarbetskrafter  | 92,5  | 102,5  | 110,2  |

\*Samtliga uppgifter om könsfördelning avser juridiskt kön.

Vid rekrytering får Kulturrådet generellt många kvalificerade sökande, och myndigheten har kunnat anställa i samtliga rekryteringar. Under året har ett nytt sätt att annonsera tjänster i sociala medier provats, och flera funktioner i

rekryteringssystemet har börjat användas, till exempel för urvalsfrågor och intervjuguides. Det har bidragit till ökad spridning av annonser och effektivare arbetssätt i rekryteringar. En majoritet av de sökande är kvinnor, vilket speglar könsfördelningen inom kultursektorn. Andelen kvinnor vid Kulturrådet uppgick i genomsnitt till 73 procent under året.

#### 31.1.1. Praktikanter

Under året har Kulturrådet kunnat erbjuda 5 praktikanter arbetsuppgifter inom olika verksamhetsområden. Samtliga har genomfört praktiken inom ramen för sina utbildningar. Praktikanterna har deltagit i det ordinarie arbetet och på så sätt fått kunskap och inblick i verksamheten och erfarenhet av arbete på en myndighet. Att erbjuda praktikplatser är ett sätt att marknadsföra Kulturrådet som arbetsplats och även öka kunskapen och intresset för kulturbranschen i stort, samt få ett bredare perspektiv kring det egna arbetet.

### 31.2. Kompetensutveckling

Utvecklingen av ett systematiskt och metodiskt arbete med Kulturrådets kompetensbehov och former för lärande, har fortsatt. Genom att integrera frågor om kompetens i verksamhetsplaneringen, har Kulturrådet fått en bättre och mer samlad bild av behoven, dels inom enheterna, dels övergripande för hela myndigheten, och har på så sätt fått underlag för prioritering av kompetenshöjande insatser. I medarbetarsamtalen har behov kring lärande och kompetensutveckling följts upp på individnivå. Målsättningen är att under 2025 ta fram en långsiktig riktning för kompetensbehoven inför nästa verksamhetsplanering.

Den största delen av lärandet sker i det dagliga arbetet, både i samarbete med kollegor och i kontakt med myndighetens målgrupper. Exempel på det har varit deltagande i interna utvecklingsinsatser och kunskapsutbyte, deltagande i nätverk, konferenser och branschevenemang, samt erfarenhetsutbyte genom olika nationella och internationella möten. Information från evenemang sprids vidare via personalmöten och Kulturrådets intranät, vilket bidrar till bredare omvärldsbevakning på myndigheten. Medarbetardagar har genomförts vid tre tillfällen. I februari var temat för medarbetardagen året som gått och året som kommer. I juni låg fokus på omvärldsanalys, som input i höstens verksamhetsplanering som startades med årets sista medarbetardag i oktober. Sammantaget har dessa insatser medverkat till att upprätthålla och utveckla kunskap inom Kulturrådets ansvarsområden och om myndighetens målgrupper, och ökat Kulturrådets organisatoriska lärande och vår kulturpolitiska förståelse.

#### 31.2.1. Utbildning i rättighetsperspektiven

Kulturrådet genomför flera insatser för att synliggöra och motverka diskriminering i kulturlivet. Under året har myndigheten inlett en treårig kompetensutveckling för hela personalen inom rättighetsfrågor och vi utvecklar ett metodstöd för självreflekterande arbetssätt. Under våren har nationella minoriteter och urfolk varit i fokus vid fyra utbildningstillfällen och ett studiebesök. Samtliga nationella minoriteter har bidragit med kunskap om minoriteternas förutsättningar för och utmaningar med att utveckla kulturområdet. Under hösten genomfördes motsvarande utbildningsupplägg med fokus på funktionsrätt. Centrala myndigheter och civilsamhällesaktörer inom funktionshinderspolitiken föreläste för medarbetarna, liksom verksamheter som arbetar med utövare eller publik

med funktionsnedsättning. Syftet med kompetensutvecklingen är att säkerställa att hela myndigheten har grundläggande kunskap om rättighetsbaserat arbete, så att arbetet med Kulturrådets uppdrag inom dessa områden kan integreras i verksamheten.

### 31.2.2. Utveckling för processledare och chefer

Arbetet med att stärka ett processorienterat arbetssätt som utgår ifrån Kulturrådets olika målgrupper fortsatte under 2024. Under året har både processledare och chefer och sedan hela myndigheten, genom föreläsningar, fått stärka sin kunskap om metoder för hur verksamheten kan utvecklas med utgångspunkt i både uppdrag och målgruppers behov. Utvecklingsinsatsen har bidragit till ett gemensamt språk och synsätt för hur myndigheten kan arbeta med verksamhetsutveckling.

Cheferna har på chefsutvecklingsdagar fortsatt utveckla sina arbetssätt, samarbeten och prioriteringar som ledningsgrupp.

### 31.2.3. Övrig kompetensutveckling

Som en del av arbetet med tillgänglighet på Kulturrådets webbplats har hela personalen fått utbildning i att tillgängliggöra dokument. Denna insats innebär att medarbetarna nu själva kan skapa dokument i olika format för ökad tillgänglighet.

Licenser för att testa AI-verktyg i verksamheten har köpts in, och en expertanvändare har utsetts. En arbetsgrupp har etablerats för att ta fram förslag på var och hur AI kan användas inom verksamheten, samt var AI inte bör användas.

Under året har även ett konsultlett projekt genomförts för att öka myndighetens informationssäkerhet. Myndighetens medvetenhet om informationssäkerhet har höjts genom workshoppar och diskussioner som involverat många medarbetare och alla chefer, vilket är ett steg mot ökad informationssäkerhet.

Introduktion av nyanställda har genomförts både individuellt och gemensamt. Uppföljningssamtal med nyanställda visar att introduktionen ger god förståelse för myndighetsrollen och Kulturrådets uppdrag som helhet.

## 31.3. Arbetsmiljö

Det systematiska arbetsmiljöarbetet hanteras som en naturlig del av verksamheten, och Kulturrådet strävar efter att skapa en arbetsmiljö där alla anställda ska känna motivation för sitt arbete. Både chefer och medarbetare uppmanas att bidra till förbättringar i det dagliga arbetet.

### 31.3.1. Medarbetarundersökningar

Ett nytt verktyg för att följa upp arbetsmiljön genom så kallade pulsmätningar har börjat användas. Under året har tre pulsmätningar genomförts med olika frågeområden i varje mätning. Syftet är att följa upp arbetsmiljön löpande på varje enhet och för Kulturrådet som helhet, och att skapa delaktighet och engagemang i arbetet med resultaten som är en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Svarefrekvensen har varit mycket hög vilket visar ett högt engagemang, och

svaren på frågeområdena visar ett sammantaget gott resultat. Allra högst betyg fick områdena medarbetarskap, motivation, trivsel och mål, medan områdena stress, samarbete och utveckling/lärande fick medelhöga betyg. Av dessa har medarbetarna rankat området utveckling och lärande som viktigast att fokusera på. Enheterna har arbetat med sina resultat efter varje mätning, och resultatet för Kulturrådet som helhet har följts upp av cheferna. Under 2025 kommer vi att arbeta vidare med det samlade resultatet för 2024, och upprepa de tre pulsmätningarna.

### 31.3.2. Skyddsronnd

Det nya aktivitetsbaserade kontoret färdigställdes i början av året, och en ny husbok togs fram som beskriver ordnings- och trivselregler för kontorets olika miljöer. Efter sommaren följdes omgestaltningen av kontoret upp med en enkät till alla anställda som del av skyddsronnen. Det övergripande resultatet var positivt, med 90 procent som svarade att kontorsmiljön som helhet fungerar ganska bra eller mycket bra. Områden som fått positiva resultat inkluderar hur de olika zonerna fungerar för samtal, samarbete och koncentration. De största utmaningar har varit temperaturen på kontoret, som upplevs kall, och den digitala arbetsmiljön, där problem med den nya tekniska utrustningen i sammanträdesrummen har påverkat möten. Skyddsronnen har följts upp med en riskbedömning och handlingsplan, och en ny skyddsronnd planeras under 2025.

### 31.3.3. Sjukfrånvaro

Den sammanlagda sjukfrånvaron uppgick till 3,72 procent av den ordinarie arbetstiden vilket är något högre än både 2023 och 2022. Även om det är en marginell ökning ligger den fortfarande på en relativt låg nivå. Sjukfrånvaron i hela statsförvaltningen uppgick till 3,7 procent under 2023.

Tabell 25. Kulturrådets sjukfrånvaro 2022-2024, procent

|                               | 2024        | 2023        | 2022        |
|-------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>Totalt</b>                 | <b>3,72</b> | <b>3,18</b> | <b>3,55</b> |
| -29 år <sup>A</sup>           |             | -           | -           |
| 30-49 år                      | 3,54        | 1,31        | 2,98        |
| 50-år                         | 4,01        | 4,98        | 4,10        |
| Kvinnor                       | 3,42        | 3,85        | 4,28        |
| Män                           | 4,47        | 1,34        | 1,66        |
| Långtidsfrånvaro <sup>B</sup> | 72,22       | 58,09       | 62,42       |

<sup>A</sup> Åldersgruppen yngre än 30 år är för liten för att redovisas med bibehållen anonymitet.

<sup>B</sup> Minst 60 dagar i förhållande till total sjukfrånvaro.

Kulturrådet följer löpande upp medarbetares arbetssituation och sjukfrånvaro för att på ett tidigt stadium kunna sätta in åtgärder och förebygga längre sjukfrånvaro. Myndigheten har ett nära samarbete med företagshälsan som vi ser är en viktig resurs i arbetsmiljöarbetet.

## 32. Intern styrning och kontroll

Kulturrådet omfattas av förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll. Myndighetens process för intern styrning och kontroll är en integrerad del av Kulturrådets verksamhetsplanering och uppföljning, vilket effektivt bidrar till att utveckla, förnya och stärka kvalitetsarbetet vid myndigheten. Arbetet bidrar till den interna miljön för styrning och kontroll på Kulturrådet.

Den interna miljön inbegriper organiseringen av och ansvarsfördelningen i Kulturrådets verksamhet samt den kultur som råder där. När det gäller kulturen arbetar myndigheten löpande med den statliga värdegrunden och Kulturrådets riktlinje för medarbetarskap och ledarskap, som utgår från sagda värdegrund, samt med de kulturpolitiska målen och vad vi som medarbetare på Kulturrådet förväntar oss av varandra. Arbetet med riktlinjen är integrerat i dialogen med alla medarbetare och bidrar till Kulturrådets arbete med att analysera myndighetens kompetensbehov. Sammantaget bedömer Kulturrådet att myndigheten har en god intern miljö.

Hela myndigheten deltar i arbetet med riskinventering. Riskanalysen utgår från Kulturrådets uppgifter, uppdrag, mål och kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Myndighetens väsentliga risker samlas i den riskanalys som styrelsen beslutar om och reviderar vid behov. Uppföljning av risker sker i samband med tertialuppföljningen av verksamhetsplanen. Under 2024 har Kulturrådet hanterat sju väsentliga risker och 13 tillhörande åtgärder som syftar till att begränsa eller eliminera de identifierade riskerna.

Kulturrådet arbetar löpande med att förebygga korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter, genom kontinuerliga kunskapshöjande insatser och genom att säkerställa att samtliga medarbetare är informerade om Kulturrådets riktlinjer mot korruption. Att hålla kunskapen om den statliga värdegrunden på en god nivå samt att följa upp efterlevnaden av styrdokument, är också viktiga delar av det kontinuerligt pågående arbetet. Kulturrådet ser även till att alla indikationer om oegentligheter utreds enligt myndighetens riktlinjer om korruption och oegentligheter. Under 2024 har inga oegentligheter förekommit.

Under 2024 har Kulturrådet reviderat den interna riktlinjen för riskhanteringsarbetet i syfte att ytterligare stärka myndighetens förmåga att fullgöra sina uppgifter, uppnå mål och uppfylla verksamhetskraven.

### 32.1. Internrevision

Internrevisionens uppdrag är att granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll, med syfte att säkerställa att processen är utformad så att Kulturrådet med rimlig säkerhet kan fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515).

Genomförda granskningar under 2024 har avsett:

- arbetet med riskhanteringen
- hantering av bisysslor och jäv.

Internrevisionen har följt upp kvarstående åtgärder från sju tidigare genomförda internrevisionsgranskningar.

#### 32.1.1. Revisionsutskott

Kulturrådet har ett revisionsutskott vars syfte är att effektivisera styrelsens arbete samt att underlätta kommunikationen mellan styrelsen, internrevisionen och kansliet. Revisionsutskottet fungerar som ett beredande organ i frågor som rör intern styrning och kontroll samt revisionen av Kulturrådets finansiella rapportering. Utskottet avrapporterar sitt arbete till styrelsen och har ingen egen beslutsrätt.

Revisionsutskottet består av två styrelseledamöter, utsedda av styrelsen, Kulturrådets internrevisionschef samt en medarbetare från kansliet, som generaldirektören utsett. Under 2024 har revisionsutskottet sammanträtt fyra gånger.

#### 32.2. Bedömning av den interna styrningen och kontrollen

I samband med årsredovisningens undertecknande, ska myndighetens ledning även bedöma om den interna styrningen och kontrollen varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Om ledningen bedömer att det har funnits brister i den interna styrningen och kontrollen, ska väsentliga brister kortfattat redovisas. Med brist i intern styrning och kontroll avses inte brist i resultat. Brister i resultatet redovisas i årsredovisningens resultatredovisning. Kulturrådet anser inte att det förelagat väsentliga brister i den interna styrningen och kontrollen under 2024, och redovisar därför inte några sådana i samband med intygandet.

Generaldirektören har skriftligt intygat till styrelsen att Kulturrådets verksamhet uppfyller kraven på god intern styrning, och att den interna kontrollen är betryggande. Generaldirektörens bedömning bygger på skriftliga intyganden från samtliga enhetschefer. Vidare har kansliet lämnat en skriftlig årsrapport till styrelsen, om myndighetens arbete med intern styrning och kontroll under 2024.

Styrelsens bedömning av den interna styrningen och kontrollen, baseras även på internrevisionens och Riksrevisionens iakttagelser samt på den löpande uppföljningen av myndighetens verksamhet, inklusive hanteringen av verksamhetsrisker och den nämnda årsrapporten. Styrelsen bedömer att den interna styrningen och kontrollen är god.

### 33. Regeringsuppdrag

Här redovisas de regeringsuppdrag som rapporterats under 2024.

Tabell 26. Kulturrådets regeringsuppdrag som rapporterats 2024

| Kulturrådets ärendenummer | Regeringsuppdrag  | Rapporterat |
|---------------------------|---|-------------|
| KUR 2024/106              | Publiceringsplan för Kulturrådets rapporter och publikationer 2024  | 2024-02-20  |
| KUR 2024/3470             | Prognos för beställningsbemyndiganden   | 2024-07-25  |
| KUR 2024/545              | AI i verksamheten   | 2024-05-20  |
| KUR 2024/970              | Fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023 | 2024-02-08  |
| KUR 2024/970              | Fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2021–2023  | 2024-02-08  |
| KUR 2024/3469             | Regionalt utfall av statliga kulturutgifter 2023  | 2024-06-25  |
| KUR 2021/854              | Stärkt biblioteksverksamhet i hela landet   | 2024-09-25  |
| KUR 2022/12619            | Läsfrämjandelyft för folkbibliotekarier   | 2024-02-26  |
| KUR 2023/9497             | Tillgång till musikscener i hela landet   | 2024-09-30  |
| KUR 2023/10163            | Förslag om organisationsförändring  | 2024-02-26  |
| KUR 2022/9429             | Samordning av det svenska värskapet för europeisk kulturhuvudstad 2029                                    | 2024-08-20  |
| KUR 2023/4464             | Förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga  | 2024-01-15  |

Tabell 27. Kulturrådets pågående regeringsuppdrag 2024

| Kulturrådets ärendenummer | Regeringsuppdrag  | Delrapporterat           | Rapporteras |
|---------------------------|---|--------------------------|-------------|
| KUR 2024/3468             | Framtagande av läslistor  | 2024-06-04<br>2024-12-02 | 2025-12-16  |
| KUR 2022/3447             | Främja de nationella minoritetsspråken  | 2023-11-28               | 2025-01-31  |
| KUR 2024/3980             | Genomförande av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken | 2024-01-31               | 2027-01-31  |

Tabell 28. Andra myndigheters regeringsuppdrag som Kulturrådet medverkar i, 2024

| Kulturrådets ärendenummer | Uppdrag  | Ansvarig myndighet   | Delrapporterat | Rapporteras |
|---------------------------|--|----------------------|----------------|-------------|
| KUR 2023/4147             | Kartläggning och framtagning av förslag till en nationell strategi för att utveckla och intensifiera arbetet med att förebygga och motverka ofrivillig ensamhet. | Folkhälsomyndigheten | 2024-03-01     | 2025-02-01  |
| KUR 2023/6516             | Granskning av genomförandet av funktionshinderspolitiken   | Riksrevisionen       |                | Dec 2024    |

## 34. Besvarade remisser

*Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun (SOU 2023:58)*

Kulturdepartementet, Ku2023/01093 (KUR 2023/10371)

*Som om vi aldrig funnits – exkludering och assimilering av tornedalingar, kväner och lantalaiset (SOU 2023:68)*

Kulturdepartementet, Ku 2023/01197 (KUR 2024/173)

*Ett starkt judiskt liv för framtida generationer – Nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige 2025–2034 (SOU 2024:3)*

Kulturdepartementet, Ku2024/00162 (KUR 2024/2259)

*Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider (SOU 2024:34) av 2023 års parlamentariska public service-kommitté*

Kulturdepartementet, Ku2024/00602 (KUR 2024/5912)

*Inskränkningarna i upphovsrätten (SOU 2024:4)*

Justitiedepartementet, Ju2024/00120 (KUR 2024/2301)

*Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid (SOU 2024:42)*

Utbildningsdepartementet, U2024/01680 (KUR 2024/7197)

*Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning (SOU 2024:43)*

Finansdepartementet, Fi2024/01460 (KUR 2024/8092)

*Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag (SOU 2024:24)*

Finansdepartementet, Fi2024/00826 (KUR 2024/4711)

*Ett digitalt utvecklingsstöd till vissa tidskrifter (Ds 2024:4)*

Kulturdepartementet, Ku2024/00415 (KUR 2024/4666)

*Ett fritidskort för barn och unga – en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra (Ds2024:16)*

Socialdepartementet, S2024/01352 (KUR 2024/6169)

*Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken (Ds 2024:18)*

Justitiedepartementet, Ju2024/01712, (KUR 2024/6475)

*Nya mervärdesskatteregler för små företag samt ändrade mervärdesskatteregler för vissa tjänster och konstverk*

Finansdepartementet, Fi2023/02694 (KUR 2023/9433)

*Upphävande av förordningen om statliga myndigheters redovisningssystem (ESV 2024:36)*

Finansdepartementet, Fi2024/01173 (KUR 2024/5979)

*Ändrade ersättningsregler för användning av musik*  
Justitiedepartementet, Ju2024/02104

*Statskontorets rapport En form för kollektivt beslutsfattande – en kartläggning och prövning av nämndmyndigheter (2024:11)*  
Finansdepartementet, Fi2024/01367 (KUR 2024/6696)

*Statskontorets rapport Enklare att överblicka riktade statsbidrag – Statskontorets förslag till en samlad informationsportal*  
Finansdepartementet, Fi2024/01218 (KUR 2024/8174)

*Ändringar i EU:s formskyddsförordning*  
Justitiedepartementet, Ju2024/02018 (KUR 2024/9210)

*Förslag till ändring i UHR:s föreskrifter om kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper för särskild behörighet*  
Universitets- och högskolerådet, 4.1.2-02495-2023 (KUR 2024/1417)

*Uppgift om statsbidrag till museum*  
Polismyndigheten, A751.452/2023 (KUR 2024/1763)

# Finansiell redovisning

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och följer förordningen (2000:606) om myndigheter bokföring.

## 35. Sammanställning av väsentliga uppgifter

| Samtliga uppgifter anges i tusental kronor    | Not | 2024-12-31 | 2023-12-31 | 2022-12-31 | 2021-12-31 | 2020-12-31 |
|---|-----|------------|------------|------------|------------|------------|
| <b>Låneram i Riksgäldskontoret</b>            |     |            |            |            |            |            |
| Beviljad låneram                              |     | 12 000     | 10 000     | 10 000     | 10 000     | 10 000     |
| Nyttjad låneram                               |     | 7 600      | 6 730      | 3 787      | 5 470      | 7 201      |
| <b>Räntekontokredit hos Riksgäldskontoret</b> |     |            |            |            |            |            |
| Räntekontokredit                              |     | 5 000      | 5 000      | 5 000      | 5 000      | 5 000      |
| Maximalt nyttjad kredit under året            |     | 2 861      | 174        | 2 412      | 0          | 0          |
| <b>Räntekonto i Riksgäldskontoret</b>         |     |            |            |            |            |            |
| Ränteintäkter                                 |     | 246        | 400        | 54         | 0          | 0          |
| Räntekostnader                                |     | 0          | 20         | 34         | 0          | 1          |
| <b>AVGIFTSINTÄKTER</b>                        |     |            |            |            |            |            |
| <b>Avgiftsfinansierad verksamhet</b>          |     |            |            |            |            |            |
| Budget regleringsbrev                         | 1   | 0          | 0          | 1 000      | 1 000      | 1 000      |
| Faktiska avgiftsintäkter                      |     | 366        | 1 075      | 0          | 0          | 0          |
| <b>Anslagskredit</b>                          |     |            |            |            |            |            |
| Beviljade krediter                            |     | 81 785     | 84 487     | 105 402    | 83 220     | 73 755     |
| Nyttjade krediter                             |     | 0          | 4 115      | 0          | 0          | 0          |
| <b>Personal</b>                               |     |            |            |            |            |            |
| Årsarbetskrafter (st.)                        |     | 92         | 102        | 110        | 105        | 86         |
| Medeltal anställda (st.)                      |     | 104        | 118        | 127        | 118        | 100        |
| Driftskostnad per årsarbetskraft (tkr)        |     | 1 630      | 1 568      | 1 446      | 1 353      | 1 417      |
| <b>Kapitalförändring</b>                      |     |            |            |            |            |            |
| Årets kapitalförändring transfereringar       |     | 901        | -4 470     | 5 299      | 387        | 529        |
| Balanserad kapitalförändring                  |     | 2 171      | 6 641      | 1 341      | 955        | 426        |
| <b>Utgående överföringsbelopp</b>             |     |            |            |            |            |            |
| Summa överföringsbelopp                       |     | 7 258      | 5 932      | 391 622    | 70 059     | 19 927     |

| Samtliga uppgifter anges i tusental kronor   | Not | 2024-12-31 | 2023-12-31 | 2022-12-31 | 2021-12-31 | 2020-12-31 |
|--|-----|------------|------------|------------|------------|------------|
| <b>BEMYNDIGANDEN</b>   | 2   |            |            |            |            |            |
| <b>UO 17 1:2.1 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete</b> |     |            |            |            |            |            |
| Erhållet bemyndigande  |     | 86 000     | 75 000     | 25 000     | 25 000     | 25 000     |
| Nyttjat bemyndigande   |     | 11 395     | 9 200      | 12 548     | 8 600      | 8 275      |
| <b>UO 17 1:6.1 Bidrag till regional kulturverksamhet</b>   |     |            |            |            |            |            |
| Erhållet bemyndigande  |     | 45 000     | 45 000     | 30 000     | 30 000     | 30 000     |
| Nyttjat bemyndigande   |     | 3 470      | 0          | 0          | 0          | 0          |
| <b>UO 17 2:2.1 Bidrag till vissa teaterdans- och musikändamål</b>  |     |            |            |            |            |            |
| Erhållet bemyndigande  |     | 183 000    | 183 000    | 183 000    | 167 000    | 167 000    |
| Nyttjat bemyndigande   |     | 161 687    | 170 256    | 170 126    | 110 780    | 118 879    |
| <b>UO 17 3:1.1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter</b>  |     |            |            |            |            |            |
| Erhållet bemyndigande  |     | 39 300     | 45 000     | 40 000     | 40 000     | 40 000     |
| Nyttjat bemyndigande   |     | 34 260     | 35 372     | 32 310     | 28 567     | 27 752     |
| <b>UO 17 4:4.1 Bidrag till bild och formområdet</b>  |     |            |            |            |            |            |
| Erhållet bemyndigande  |     | 35 000     | 35 000     | 20 000     | 14 000     | 14 000     |
| Nyttjat bemyndigande   |     | 0          | 19 800     | 20 000     | 0          | 14 000     |

1 Budget och belopp angivna under 2019–2022 avser sponsring i samband med prisutdelningen av Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne. Från och med 2023 har inget sponsringsavtal tecknats. För 2024 beslutade inte regeringen om någon budget för avgiftsfinansierad verksamhet. Utfallet som anges för 2023 och 2024 avser intäkter av 4§ avgiftsförordningen.

2 Utestående bemyndigande utgör 54 procent av totala bemyndiganderamen 2024. Att bemyndigande inte använts till fullo beror bland annat på genomlysning av lämnade bidrag och att genomföra förändringar av utlysningar och beslut innebär flera års planerande. Beslut om bidrag, som tidigare varit föremål för bemyndigande, hanteras under 2025 på grund av aviserade neddragningar på anslag i budgetpropositionen.

## 36. Resultaträkning

*Statens kulturråd ska redovisa eventuella sponsringsintäkter i not till resultaträkningen.  
Statens kulturråd ska redovisa fördelningen av eventuella bidragsintäkter mellan statliga bidrag, icke-statliga bidrag respektive bidrag från mellanstatliga organ i not till resultaträkningen.*

| Samtliga uppgifter anges i tusental kronor                                      | Not       | 2024            | 2023            |
|---|-----------|-----------------|-----------------|
| <b>VERKSAMHETENS INTÄKTER</b>   |           |                 |                 |
| Intäkter av anslag  | 1         | 142 827         | 148 018         |
| Intäkter av avgifter och andra ersättningar                                     | 2         | 366             | 1 075           |
| Intäkter av bidrag  | 3         | 9 343           | 13 170          |
| Finansiella intäkter  |           | 258             | 487             |
| <b>Summa verksamhetens intäkter</b>   |           | <b>152 793</b>  | <b>162 750</b>  |
| <b>VERKSAMHETENS KOSTNADER</b>  |           |                 |                 |
| Kostnader för personal  | 4         | -102 383        | -105 051        |
| Kostnader för lokaler   |           | -7 984          | -7 180          |
| Övriga driftkostnader   | 5         | -39 593         | -47 696         |
| Finansiella kostnader   |           | -314            | -197            |
| Avskrivningar och nedskrivningar  |           | -2 519          | -2 626          |
| <b>Summa verksamhetens kostnader</b>  |           | <b>-152 793</b> | <b>-162 750</b> |
| <b>VERKSAMHETSUTFALL</b>  |           | <b>0</b>        | <b>0</b>        |
| <b>UPPBÖRDSVERKSAMHET</b>   |           |                 |                 |
| Intäkter av avgifter med mera samt andra intäkter som inte disp. av myndigheten | 6         | 6 276           | 21 373          |
| Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet                       |           | -6 276          | -21 373         |
| <b>Saldo uppbördsverksamhet</b>   |           | <b>0</b>        | <b>0</b>        |
| <b>TRANSFERERINGAR</b>  |           |                 |                 |
| Medel från statens budget för finansiering av bidrag                            | 30        | 2 574 065       | 2 677 238       |
| Medel från myndigheter för finansiering av bidrag                               | 7         | 45 441          | 15 893          |
| Övriga medel för finansiering av bidrag   | 8         | 923             | 1 090           |
| Lämnade bidrag  | 9         | -2 619 529      | -2 698 690      |
| <b>Saldo transfereringar</b>  |           | <b>901</b>      | <b>-4 470</b>   |
| <b>SUMMA ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING</b>  | <b>10</b> | <b>901</b>      | <b>-4 470</b>   |

## 37. Balansräkning

| Samtliga belopp anges i tusental kronor                  | Not | 2024-12-31    | 2023-12-31    |
|--|-----|---------------|---------------|
| <b>TILLGÅNGAR</b>  |     |               |               |
| <b>Immateriella anläggningstillgångar</b>                |     |               |               |
| Balanserade utgifter för utveckling                      | 11  | 193           | 581           |
| Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar | 12  | 0             | 41            |
|  |     | <b>193</b>    | <b>622</b>    |
| <b>Materiella anläggningstillgångar</b>                  |     |               |               |
| Förbättringsutgifter på annans fastighet                 | 13  | 1 737         | 1 561         |
| Maskiner, inventarier, installationer m.m.               | 14  | 6 400         | 5 277         |
|  |     | <b>8 137</b>  | <b>6 838</b>  |
| <b>Kortfristiga fordringar</b>                           |     |               |               |
| Kundfordringar   | 15  | 30            | 338           |
| Fordringar hos andra myndigheter                         | 16  | 2 390         | 2 104         |
| Övriga kortfristiga fordringar                           | 17  | 3 347         | 2 350         |
|  |     | <b>5 767</b>  | <b>4 792</b>  |
| <b>Periodavgränsningsposter</b>                          |     |               |               |
| Förutbetalda kostnader                                   | 18  | 2 045         | 2 840         |
| <b>Avräkning med statsverket</b>                         |     |               |               |
| Avräkning med statsverket                                | 19  | 25 610        | 17 958        |
| <b>Kassa och bank</b>                                    |     |               |               |
| Behållning räntekonto i Riksgälden                       |     | 3 671         | 7 212         |
| <b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>                                  |     | <b>45 424</b> | <b>40 262</b> |
| <b>KAPITAL OCH SKULDER</b>                               |     |               |               |
| <b>Myndighetskapital</b>                                 |     |               |               |
| Statsskapital  | 20  | 726           | 726           |
| Balanserad kapitalförändring                             |     | 2 171         | 6 641         |
| Kapitalförändring enligt resultaträkningen               |     | 901           | -4 470        |
|  |     | <b>3 798</b>  | <b>2 897</b>  |
| <b>Avsättningar</b>                                      |     |               |               |
| Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser    | 21  | 0             | 301           |
| Övriga avsättningar                                      | 22  | 1 901         | 1 787         |
|  |     | <b>1 901</b>  | <b>2 088</b>  |
| <b>Skulder m.m.</b>                                      |     |               |               |
| Lån i Riksgälden   | 23  | 7 600         | 6 730         |
| Kortfristiga skulder till andra myndigheter              | 24  | 3 555         | 4 987         |
| Leverantörsskulder                                       | 25  | 10 962        | 7 843         |
| Övriga kortfristiga skulder                              | 26  | 2 918         | 2 022         |
|  |     | <b>25 035</b> | <b>21 582</b> |
| <b>Periodavgränsningsposter</b>                          |     |               |               |
| Upplupna kostnader                                       | 27  | 6 807         | 10 260        |
| Oförbrukade bidrag                                       | 28  | 7 884         | 3 435         |
|  |     | <b>14 690</b> | <b>13 695</b> |
| <b>SUMMA KAPITAL OCH SKULDER</b>                         |     | <b>45 424</b> | <b>40 262</b> |
| <b>ANSVARSFÖRBINDELSER</b>                               |     |               |               |
| Övriga ansvarsförbindelser                               | 29  | 1 500         | 5 500         |

## 38. Anslagsredovisning

| Anslag<br>(samtliga belopp anges i tusental kronor)   | Ingående överföringsbelopp | Årets tilldelning enl. regleringsbrev | Omdisponerade anslagsbelopp | Indragning    | Totalt disponibelt belopp | Utgifter          | Utgående överföringsbelopp |
|---|----------------------------|---------------------------------------|-----------------------------|---------------|---------------------------|-------------------|----------------------------|
| <b>UTGIFTSOMRÅDE 17: KULTUR, MEDIER, TROSSAMFUND OCH FRITID</b>   |                            |                                       |                             |               |                           |                   |                            |
| <b>17 01 001 Statens kulturråd</b>  | <b>2 021</b>               | <b>73 240</b>                         | <b>0</b>                    | <b>0</b>      | <b>75 261</b>             | <b>-73 371</b>    | <b>1 890</b>               |
| 001 Statens kulturråd   | 2 021                      | 73 240                                |                             |               | 75 261                    | -73 371           | 1 890                      |
| <b>17 01 002 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete</b>    | <b>7 263</b>               | <b>337 403</b>                        | <b>0</b>                    | <b>-7 263</b> | <b>337 403</b>            | <b>-333 729</b>   | <b>3 674</b>               |
| 001 Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och nationella minoriteters språk och kultur (a) | 1 240                      | 105 143                               | 0                           | -1 240        | 105 143                   | -103 471          | 1 672                      |
| 002 Bidrag till alliansverksamheter (a)   | 0                          | 92 260                                | 0                           | 0             | 92 260                    | -92 260           | 0                          |
| 009 Bidrag till folkbibliotek för läsfrämjande insatser (a)   | 2 441                      | 40 000                                | 0                           | -2 441        | 40 000                    | -39 666           | 334                        |
| 011 Bidrag till kulturskolor (a)  | 3 583                      | 100 000                               | 0                           | -3 583        | 100 000                   | -98 332           | 1 668                      |
| <b>17 01 003 Skapande skola</b>   | <b>460</b>                 | <b>176 464</b>                        | <b>0</b>                    | <b>-460</b>   | <b>176 464</b>            | <b>-176 430</b>   | <b>34</b>                  |
| 001 Skapande skola  | 460                        | 176 464                               | 0                           | -460          | 176 464                   | -176 430          | 34                         |
| <b>17 01 006 Bidrag till regional kulturverksamhet</b>  | <b>286</b>                 | <b>1 640 774</b>                      | <b>0</b>                    | <b>-286</b>   | <b>1 640 774</b>          | <b>-1 640 773</b> | <b>1</b>                   |
| 001 Bidrag till regional kulturverksamhet   | 286                        | 1 640 774                             | 0                           | -286          | 1 640 774                 | -1 640 773        | 1                          |
| <b>17 02 002 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål</b>  | <b>1</b>                   | <b>249 098</b>                        | <b>0</b>                    | <b>-1</b>     | <b>249 098</b>            | <b>-248 541</b>   | <b>557</b>                 |
| 001 Bidrag till den fria scenkonsten, arrangörer, fonogramverksamhet och vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse  | 1                          | 249 098                               | 0                           | -1            | 249 098                   | -248 541          | 557                        |
| <b>17 03 001 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter</b>   | <b>-4 115</b>              | <b>203 678</b>                        | <b>0</b>                    | <b>0</b>      | <b>199 563</b>            | <b>-198 461</b>   | <b>1 103</b>               |
| 001 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande  | -4 115                     | 203 678                               | 0                           | 0             | 199 563                   | -198 461          | 1 103                      |
| <b>17 04 004 Bidrag till bild- och formområdet</b>  | <b>14</b>                  | <b>45 608</b>                         | <b>0</b>                    | <b>-14</b>    | <b>45 608</b>             | <b>-45 607</b>    | <b>1</b>                   |
| 001 Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare                 | 14                         | 45 608                                | 0                           | -14           | 45 608                    | -45 607           | 1                          |
| <b>SUMMA</b>  | <b>5 932</b>               | <b>2 726 265</b>                      | <b>0</b>                    | <b>-8 025</b> | <b>2 724 171</b>          | <b>-2 716 913</b> | <b>7 258</b>               |
| <b>Avslutade anslag</b>   |                            |                                       |                             |               |                           |                   |                            |
| 17 01 002 007 Bidrag till återstart för kulturen (a)  |                            |                                       |                             |               |                           |                   |                            |

Total anslagsbehållning utgör 0,3 procent av disponibelt belopp.

Ej utnyttjade medel under anslaget 1:2 ap.1 beror bland annat på återbetalningar av tidigare års särskilt tillförda medel för covidstöd och läsfrämjandelyftet. Återbetalningarna till de stöden uppgår till 60 procent av kvarvarande medel.

Anslagsbehållningen för *Bidrag till kulturskolor*, anslag 1:2 ap.11, *Bidrag till folkbibliotek för läsfrämjande insatser*, anslag 1:2 ap.9 samt *Skapande skola*, anslag 1:3 ap.1 beror på återbetalningar av ej utnyttjade medel av tidigare årsbidrag.

Kvarvarande medel under anslag 3:1 ap.1 beror på att bidrag inom litteraturstödet beviljades i lägre grad än föregående år på grund av den extra bidragsomgång som skedde under 2023. Dessutom blev kostnaderna för att administrera bidragen inom anslaget lägre än förväntat. Möjligheten att ta ut administrativa medel från sakanslag samt att externa medel har tillförts för specifika uppdrag, har bidragit till anslagsbehållning på anslag 1:1 ap.1.

| Inkomsttitel                                | Inkomster    |
|---|--------------|
| 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet | 6 276        |
| <b>2811 288 Övriga inkomster</b>            | <b>6 276</b> |

Redovisning mot inkomsttitel avser återbetalningar av bidrag i samband med covid-19. Bidragen betalades ut via det avslutade anslaget 1:2 ap.7, *Bidrag till återstart för kulturen*.

## 39. Bemyndiganden

| Anslag/<br>anslagsbenämning<br>(samtliga belopp<br>anges i tusental<br>kronor)                                     | Beslutat<br>bemyndigande | Ekonomiskt<br>åtagande<br>vid årets<br>början | Nya<br>ekonomiska<br>åtaganden | Utgifter<br>mot<br>anslag | Ekonomiska<br>åtaganden<br>vid årets<br>slut | Förväntad<br>redovisning<br>mot<br>anslag<br>2025 | Förväntad<br>redovisning<br>mot<br>anslag<br>2026 | Slutår |
|--|--------------------------|---|--------------------------------|---------------------------|--|---|---|--------|
| <b>17 01 002 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete</b>   |                          |   |                                |                           |  |   |   |        |
| 001 Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationell verksamhet och nationella minoriteters språk och kultur    | 86 000                   | 9 200   | 11 395                         | 9 200                     | 11 395                                       | 11 395  | 0   | 2025   |
| <b>17 01 006 Bidrag till regional kulturverksamhet</b>   |                          |   |                                |                           |  |   |   |        |
| 001 Bidrag till regional kulturverksamhet  | 45 000                   | 0   | 3 470                          |                           | 3 470  | 3 470   | 0   | 2025   |
| <b>17 02 002 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål</b>   |                          |   |                                |                           |  |   |   |        |
| 001 Bidrag till den fria scenkonsten, arrangörer, fonogramverksamhet och vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse | 183 000                  | 170 256                                       | 161 687                        | 170 256                   | 161 687                                      | 161 687   | 0   | 2025   |
| <b>17 03 001 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter</b>  |                          |   |                                |                           |  |   |   |        |
| 001 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsförbättring   | 39 300                   | 35 372  | 34 260                         | 35 372                    | 34 260                                       | 34 260  | 0   | 2026   |
| <b>17 04 004 Bidrag till bild- och formområdet</b>   |                          |   |                                |                           |  |   |   |        |
| 001 Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare.               | 35 000                   | 19 800  | 0                              | 19 800                    | 0  | 0   | 0   | 2025   |

Utestående bemyndigande utgör 54 procent av totala bemyndiganderamen.

17 1:2 Kulturrådet har lämnat bemyndigande inom nationella minoriteter och samordnare för fristäder. Att tilldelat bemyndigande inte använts fullt ut beror på att vi avvaktar genomlysningen av bidrag till bland annat interkulturella organisationer inom bemyndigandet. Framtida förändringar av utlysningar och beslut måste planeras flera år i förväg innan de implementeras, vilket medför att bemyndigandet kommer nyttjas fullt ut tidigast 2025.

17 1:6 Bemyndigande har använts för första gången inom anslaget och avser utvecklingsprojekt. Det fanns, vid beslutstillfället, inte tillräckligt många bidragsansökningar som kunde generera en högre nyttjandegrad av bemyndigandet.

7 2:2 Bemyndiganderamen utökades 2022, och används till verksamhetsbidrag till aktörer inom scenkonst, dans, cirkus och musik. Projektbidrag till dessa aktörer beslutas först under 2025, vilket förklarar att bemyndigandet inte har utnyttjats fullt ut.

17 3:1 Inom litteraturanslaget fattas beslut gällande översättningsstöd samt stöd till kulturtidskrifter. Översättningsstödet som beviljades under 2024 kan komma att betalas ut senast 2026. Då utgivningsverksamheten är svår att bedriva med exakthet, är det svårt att för Kulturrådet att beräkna hur beloppet ska fördela sig mellan åren.

17 4:4 Med avisering om neddragningar på anslaget 2025 i budgetpropositionen, skulle beslut om bidrag ske på osäkra grunder och prioriteringar mellan aktörer inte ske på lika villkor. Kulturrådet valde därför att fatta beslut om verksamhetsbidrag i januari 2025.

## 40. Noter

| <b>Not 1</b> | <b>Intäkter av anslag</b>                            | <b>2024</b>    | <b>2023</b>    |
|--------------|--|----------------|----------------|
| 17 01 001    | Statens kulturråd                                    | 73 350         | 71 828         |
| 17 01 002.1  | Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling etc. | 11 991         | 18 049         |
| 17 01 002.9  | Bidrag till biblioteksverksamhet i hela landet       | 4 993          | 4 999          |
| 17 01 002.11 | Bidrag till kulturskolor                             | 2 990          | 2 998          |
| 17 01 003    | Skapande skola                                       | 5 294          | 5 297          |
| 17 01 006.1  | Bidrag till regional kulturverksamhet                | 2 785          | 2 997          |
| 17 02 002    | Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål    | 6 299          | 6 299          |
| 17 03 001    | Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter         | 35 125         | 35 551         |
| <b>Summa</b> |  | <b>142 827</b> | <b>148 018</b> |

Minskningen av intäkter av anslag kan härledas till anslag 1:2 ap.1 som tillfördes extra medel under 2023 för uppdraget inom läsfrämjandeyftet för folkbibliotekarier.

| <b>Not 2</b> | <b>Intäkter av avgifter och andra ersättningar</b> | <b>2024</b> | <b>2023</b>  |
|--------------|--|-------------|--------------|
|              | Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen            | 366         | 1 075        |
|              | Intäkter av sponsring                              | 0           | 0            |
| <b>Summa</b> |  | <b>366</b>  | <b>1 075</b> |

Kulturrådet arrangerade World Summit förra året. Under 2024 har ingen liknande konferens arrangerats vilket förklarar att resultatposten minskat med 66 procent. Kulturrådet samverkar med andra intressenter vid deltagande vid bokmässor och konferensen. 88 procent av årets avgiftsintäkter utgörs av samverkan kring hyra och design av monter.

| <b>Not 3</b> | <b>Intäkter av bidrag</b>        | <b>2024</b>  | <b>2023</b>   |
|--------------|----------------------------------|--------------|---------------|
|              | Bidrag från statliga myndigheter |              |               |
|              | Kammarkollegiet                  | 4 477        | 2 456         |
|              | SIDA                             | 3 249        | 2 986         |
|              | Regeringskansliet                | 121          | 6 300         |
|              | SPV                              | 102          | 28            |
|              | Bidrag från mellanstatliga organ |              |               |
|              | Bidrag från EU-institutioner     | 1 084        | 1 346         |
|              | Bidrag från övriga               | 309          | 54            |
| <b>Summa</b> |                                  | <b>9 343</b> | <b>13 170</b> |

Resultatposten har minskat med 29 procent. Det beror på att under 2023 erhöles medel för att genomföra konferensen World Summit. Övriga uppdrag med statlig finansiering är, liksom tidigare år, program för konstnärlig frihet, fritidskortet och nationella minoriteter. Ökningen inom bidrag från övriga avser uppdraget för nordiskt ministermöte under 2024.

| <b>Not 4</b> | <b>Kostnader för personal</b>   | <b>2024</b>     | <b>2023</b>     |
|--------------|---|-----------------|-----------------|
|              | Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier, andra avgifter enligt lag och avtal men inkl. förändring av semesterlöneskulden) | -65 400         | -68 048         |
|              | Övriga kostnader för personal   | -36 984         | -37 003         |
| <b>Summa</b> |   | <b>-102 383</b> | <b>-105 051</b> |

Av lönekostnader ovan avser 7 986 tkr (8 286 tkr) arvoden till styrelsen, jury för Astrid Lindgren Memorial Award, arbets- och referensledamöter samt arvoden till uppdragstagare.

I övriga kostnader för personal uppgår kostnader för sociala avgifter och avtalsförsäkringar till 94 procent (92 procent) av beloppet.

| <b>Not 5 Övriga driftskostnader</b> | <b>2024</b>    | <b>2023</b>    |
|-------------------------------------|----------------|----------------|
| Resekostnader                       | -4 515         | -4 603         |
| Information och PR                  | -2 614         | -3 635         |
| Konsulttjänster                     | -31 361        | -38 421        |
| Övriga varor                        | -1 103         | -1 037         |
| <b>Summa</b>                        | <b>-39 593</b> | <b>-47 696</b> |

Resultatposten övriga driftskostnader har minskat med 17 procent jämfört med 2023. Minskningen är störst inom information och PR samt konsulttjänster. Kostnader kring 2023 års World Summit konferens har bidragit till att resultatposten minskat.

| <b>Not 6 Uppbördsverksamhet</b>                            | <b>2024</b>  | <b>2023</b>   |
|--|--------------|---------------|
| Intäkter av avgifter mm som inte disponeras av myndigheter |              |               |
| 1:2 ap.7 Stöd med anledning av covid-19                    | 6 276        | 8 949         |
| 1:2 ap.1 Bidrag till allmän kulturverksamhet               | 0            | 12 424        |
| <b>Summa</b>   | <b>6 276</b> | <b>21 373</b> |

Resultatposten består av återbetalningar avseende de lämnade bidragen för covid-19. Återbetalningar som avser stöd med anledning av covid-19 har under 2024 redovisats inom anslaget 1:2 ap.1. Anslaget redovisar anslagsbehållning om 1 672 tkr, varav 735 tkr avser återbetalningar för covidstöd. Anslagsbehållningen disponeras inte under 2025.

| <b>Not 7 Medel från myndigheter för finansiering av bidrag</b> | <b>2024</b>   | <b>2023</b>   |
|--|---------------|---------------|
| SIDA   | 13 430        | 12 893        |
| Kammarkollegiet  | 32 011        | 3 000         |
| <b>Summa</b>   | <b>45 441</b> | <b>15 893</b> |

Kulturrådet har erhållit medel från SIDA för program för konstnärlig frihet. Under 2024 tillfördes medel från Kammarkollegiet till uppdraget att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga. Under året användes 999 tkr för detta ändamål. Resterande medel från Kammarkollegiet avser det fortsatta uppdraget att främja nationella minoriteter. Bidrag till det ändamålet uppgick till 2 012 tkr.

| <b>Not 8 Övriga medel för finansiering av bidrag</b> | <b>2024</b> | <b>2023</b>  |
|--|-------------|--------------|
| Bidrag från Nordiska ministerrådet                   | 923         | 1 090        |
| <b>Summa</b>   | <b>923</b>  | <b>1 090</b> |

Kulturrådet lämnar bidrag till översättning av litteratur till andra nordiska språk.

| <b>Not 9 Lämnade bidrag</b>                        | <b>2024</b>       | <b>2023</b>       |
|--|-------------------|-------------------|
| Lämnade bidrag till statlig verksamhet             | -2 777            | -3 430            |
| Lämnade bidrag till kommun och region              | -1 880 777        | -1 928 797        |
| Lämnade bidrag till internationella organisationer | -26 523           | -20 177           |
| Lämnade bidrag till organisationer och företag     | -708 959          | -740 741          |
| Lämnade bidrag till enskilda personer              | -493              | -5 544            |
| <b>TOTALT</b>                                      | <b>-2 619 529</b> | <b>-2 698 689</b> |

Lämnade bidrag till statlig verksamhet minskade med 19 procent. Minskningen har skett inom bidrag till Skapande skola samt internationellt litteratursamarbete. Kommuner och regioner erhåller bland annat bidrag till folkbiblioteken, kulturskoleverksamhet, skapande skola och regional kulturverksamhet. Inför 2024 erhöll Kulturrådet halverat anslag för folkbiblioteken och en minskning av anslaget för Skapande skola. Ett nytt uppdrag, fritidskortet, fördelade under 2024. Minskade anslag samt återbetalningar av bidrag för covid-19 har resulterat i en minskning av lämnade bidrag till organisationer och företag. Under 2024 erhöll en organisation priset till Astrid Lindgrens minne, tidigare år gick priset till en enskild person.

| <b>Not 10 Årets kapitalförändring</b> | <b>2024</b> | <b>2023</b>   |
|---------------------------------------|-------------|---------------|
| Resultat i transfereringsavsnittet    |             | -4 470        |
| <b>Summa</b>                          | <b>0</b>    | <b>-4 470</b> |

Resultat i transfereringsavsnittet avser förändringen av förväntade bidragsåterbetalningar per 31 december 2024.

| <b>Not 11 Balanserade utgifter för utveckling</b>                       | <b>2024-12-31</b> | <b>2023-12-31</b> |
|---|-------------------|-------------------|
| Ingående balans ack. anskaffningsvärde                                  | 8 732             | 8 452             |
| Årets anskaffningar   | 0                 | 280               |
| Utgående anskaffningsvärde  | 8 732             | 8 732             |
| Balanserade utgifter för utveckling, ingående balans ack. avskrivningar | -8 151            | -6 963            |
| Årets avskrivningar   | -388              | -1 188            |
| Utgående ack. avskrivningar   | -8 539            | -8 151            |
| <b>Summa</b>  | <b>193</b>        | <b>581</b>        |

| <b>Not 12 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar</b>                       | <b>2024-12-31</b> | <b>2023-12-31</b> |
|--|-------------------|-------------------|
| Ingående balans ack. anskaffningsvärde   | 2 610             | 2 610             |
| Årets anskaffningar  | 0                 | 0                 |
| Utgående anskaffningsvärde   | 2 610             | 2 610             |
| Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar, ingående balans ack. avskrivningar | -2 569            | -2 500            |
| Årets avskrivningar  | -41               | -70               |
| Utgående ack. avskrivningar  | -2 610            | -2 569            |
| <b>Summa</b>   | <b>0</b>          | <b>41</b>         |

| <b>Not 13 Förbättringsutgifter på annans fastighet</b> | <b>2024-12-31</b> | <b>2023-12-31</b> |
|--|-------------------|-------------------|
| Ingående balans ack. anskaffningsvärde                 | 10 826            | 9 677             |
| Årets anskaffningar                                    | 932               | 1 149             |
| Utgående anskaffningsvärde                             | 11 758            | 10 826            |
| Ingående balans ack. avskrivningar                     | -9 265            | -8 681            |
| Årets avskrivningar                                    | -755              | -584              |
| Utgående ack. avskrivningar                            | -10 020           | -9 265            |
| <b>Summa</b>   | <b>1 737</b>      | <b>1 561</b>      |

Årets anskaffning avser investeringar för omgestaltning av kontorslokalen.

| <b>Not 14 Materiella anläggningstillgångar, maskiner, inventarier och installationer</b> | <b>2024-12-31</b> | <b>2023-12-31</b> |
|--|-------------------|-------------------|
| Ingående balans ack. anskaffningsvärde   | 14 515            | 10 925            |
| Årets anskaffningar  | 2 458             | 4 194             |
| Årets utrangering  | 0                 | -604              |
| Utgående anskaffningsvärde   | 16 973            | 14 515            |
| Ingående balans ack. avskrivningar   | -9 238            | -9 008            |
| Årets avskrivningar  | -1 335            | -785              |
| Årets ack. Avskrivningar avseende utrangering  | 0                 | 555               |
| Utgående ack. avskrivningar  | -10 573           | -9 238            |
| <b>Summa</b>   | <b>6 400</b>      | <b>5 277</b>      |

I årets anskaffningar ingår bland annat monterkoncept, sekundärt datacenter och annan teknisk utrustning.

| <b>Not 15 Kundfordringar</b> | <b>2024-12-31</b> | <b>2023-12-31</b> |
|------------------------------|-------------------|-------------------|
| Kundfordringar               | 30                | 338               |
| <b>Summa</b>                 | <b>30</b>         | <b>338</b>        |

Kulturrådet har fakturerat samarbetspartners avseende Frankfurts bokmässan under båda åren. Fakturorna utställda under 2024 reglerades under året, vilket inte var fallet vid bokslutet 2023.

| <b>Not 16 Fordringar hos andra myndigheter</b> | <b>2024-12-31</b> | <b>2023-12-31</b> |
|--|-------------------|-------------------|
| Momsfordran                                    | 2 369             | 2 102             |
| Övriga inomstatliga fordringar                 | 21                | 2                 |
| <b>Summa</b>                                   | <b>2 390</b>      | <b>2 104</b>      |

| <b>Not 17 Övriga kortfristiga fordringar</b> | <b>2024-12-31</b> | <b>2023-12-31</b> |
|--|-------------------|-------------------|
| Fordringar avseende bidrag                   | 3 296             | 2 346             |
| Övriga fordringar                            | 51                | 4                 |
| <b>Summa</b>                                 | <b>3 347</b>      | <b>2 350</b>      |

Bidrag med status "avvaktar återbetalningar" i ärendehanteringssystemet per 31 december 2024 har bokförts som förväntade inbetalningar. De flesta återbetalningarna ska ske till anslag 1:2 ap.1, ap.9 och ap.11 med 1 643 tkr samt anslaget 2:2 ap.1 med 1 191 tkr. Ihop utgör de 85 procent av förväntade återbetalningar.

| <b>Not 18 Periodavgränsningsposter</b> | <b>2024-12-31</b> | <b>2023-12-31</b> |
|--|-------------------|-------------------|
| <b>Förutbetalda kostnader</b>          |                   |                   |
| Förutbetalda hyror                     | 1 917             | 1 644             |
| Övriga förutbetalda kostnader          | 128               | 1 195             |
| <b>Summa</b>                           | <b>2 045</b>      | <b>2 840</b>      |

| <b>Not 19 Avräkning med statsverket</b>  | <b>2024-12-31</b> | <b>2023-12-31</b> |
|--|-------------------|-------------------|
| <b>Uppbörd</b>   |                   |                   |
| Redovisat mot inkomsttitel   | -6 276            | 21 373            |
| Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde                              | 6 276             | -21 373           |
| <b>Fordringar/skulder avseende uppbörd</b>   | <b>0</b>          | <b>0</b>          |
| <b>Anslag i icke räntebärande flöde</b>  |                   |                   |
| Ingående balans  | 19 958            | 4 913             |
| Redovisat mot anslag   | 2 643 542         | 2 751 828         |
| Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde | -2 636 001        | -2 736 783        |
| <b>Skuld/fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde</b>                       | <b>27 499</b>     | <b>19 958</b>     |
| <b>Anslag i räntebärande flöde</b>   |                   |                   |
| Ingående balans  | -2 021            | -6 697            |
| Redovisat mot anslag   | 73 371            | 73 436            |
| Anslagsmedel som tillförts räntekonto  | -73 240           | -71 187           |
| Återbetalning av anslagsmedel  | 0                 | 2 427             |
| <b>Skulder avseende anslag i räntebärande flöde</b>                                  | <b>-1 890</b>     | <b>-2 021</b>     |
| <b>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</b>         |                   |                   |
| Ingående balans  | 22                | 30                |
| Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln                               | -21               | -8                |
| <b>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</b>         | <b>1</b>          | <b>22</b>         |
| <b>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</b>                |                   |                   |
| Ingående balans  | 0                 | 0                 |
| Inbetalningar i icke räntebärande flöde  | 64 099            | 32 662            |
| Utbetalningar i icke räntebärande flöde  | -2 700 099        | -2 769 445        |
| Betalningar hänförliga till anslag   | 2 636 001         | 2 736 783         |
| <b>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</b>                | <b>1</b>          | <b>0</b>          |
| <b>Summa</b>   | <b>25 610</b>     | <b>17 958</b>     |

Jämförelsesiffrorna har justerats för att förtydliga fördelningen mellan olika rubrikrader

| Not 20 Myndighetskapital      |              |  |   |  |              |
|-------------------------------|--------------|--|---|--|--------------|
| Balanserad kapitalförändring  | Statskapital | Balanserad kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet | Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet | Kapitalförändring enligt resultaträkningen | Summa        |
| <b>Utgående balans 2023</b>   | 726          | 6 816  | -175  | -4 470                                     | 2 897        |
| <b>Ingående balans 2024</b>   | 726          | 6 816  | -175  | -4 470                                     | 2 897        |
| Förra årets kapitalförändring | -            | -4 470   | 0   | 4 470                                      | 0            |
| Årets kapitalförändring       | -            | 0  | 0   | 901  | 901          |
| <b>Summa årets förändring</b> | 0            | -4 470   | 0   | 5 370                                      | 901          |
| <b>Utgående balans 2024</b>   | <b>726</b>   | <b>2 346</b>   | <b>-175</b>   | <b>901</b>                                 | <b>3 798</b> |

| Not 21 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser | 2024-12-31 | 2023-12-31 |
|--|------------|------------|
| Ingående avsättning  | 301        | 478        |
| Årets pensionskostnader                                    | -300       | 2          |
| Årets pensionsutbetalningar                                | -1         | -179       |
| <b>Summa utgående avsättning</b>                           | <b>0</b>   | <b>301</b> |

Under 2023 gjorde Kulturrådet avsättning för beviljad delpension. Delpensionen upphörde i januari 2024 och ingen avsättning finns för 2024.

| Not 22 Övriga avsättningar       | 2024-12-31   | 2023-12-31   |
|----------------------------------|--------------|--------------|
| Ingående avsättning              | 1 787        | 1 607        |
| Årets avsättning                 | 114          | 180          |
| Årets utnyttjande                | 0            | 0            |
| <b>Summa utgående avsättning</b> | <b>1 901</b> | <b>1 787</b> |

Avsättningen avser omställningsmedel.

| Not 23 Lån i Riksgälden                 | 2024-12-31   | 2023-12-31   |
|---|--------------|--------------|
| Ingående balans                         | 6 730        | 3 787        |
| Årets nyupptagna lån                    | 3 389        | 5 567        |
| Årets amorteringar                      | -2 519       | -2 624       |
| <b>Summa</b>                            | <b>7 600</b> | <b>6 730</b> |
| Beviljad låneram enligt regeringsbeslut | 12 000       | 10 000       |

| Not 24 Kortfristiga skulder till andra myndigheter | 2024-12-31 | 2023-12-31 |
|--|------------|------------|
|  | 3 555      | 4 987      |

Balansposten har minskat med 28 procent. Skulder avseende arbetsgivaravgifter och utgående moms utgör 62 procent (2 201 tkr) av balansposten.

| Not 25 Leverantörsskulder | 2024-12-31 | 2023-12-31 |
|---------------------------|------------|------------|
|                           | 10 962     | 7 843      |

Balansposten har ökat med 40 procent. Ökningen beror bland annat på inköp inom uppdragen läslistan, fritidskortet samt tillgänglighetsarbete.

| Not 26 Övriga kortfristiga skulder | 2024-12-31   | 2023-12-31   |
|------------------------------------|--------------|--------------|
| Personalens källskatt              | 1 848        | 2 022        |
| Övriga kortfristiga skulder        | 1 070        | 0            |
| <b>Summa</b>                       | <b>2 918</b> | <b>2 022</b> |

Balansposten har ökat med 44 procent. Ökningen består i en skuld till Svenska Filminstitutet för deras andel av mottaget bidrag för Kreativa Europa 2025.

| Not 27 Upplupna kostnader              | 2024-12-31   | 2023-12-31    |
|--|--------------|---------------|
| Semester- och löneskuld inkl. avgifter | 6 807        | 6 343         |
| Övriga upplupna kostnader              | 0            | 3 917         |
| <b>Summa</b>                           | <b>6 807</b> | <b>10 260</b> |

Minskning av balansposten, 34 procent, beror på upplupna kostnader för anläggningstillgångar, som redovisades som förväntade anläggningstillgångar under 2023.

| Not 28 Oförbrukade bidrag   | 2024-12-31   | 2023-12-31   |
|---|--------------|--------------|
| Kammarkollegiet   | 3 511        | 543          |
| Sida  | 2 652        | 2 332        |
| <i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i> |              |              |
| inom tre månader  | 5 117        | 543          |
| mer än tre månader till ett år  | 1 047        | 2 332        |
| mer än ett år till tre år   | 0            | 0            |
| mer än tre år   | 0            | 0            |
| <b>Övriga oförbrukade bidrag</b>  |              |              |
| Nordiska ministerrådet  | 650          | 560          |
| Kreativa Europa   | 1 070        | 0            |
| <b>Summa</b>  | <b>7 884</b> | <b>3 435</b> |

| Not 29 Ansvarsförbindelse | 2024-12-31 | 2023-12-31 |
|---------------------------|------------|------------|
|                           | 1 500      | 5 500      |

Ansvarsförbindelsen avser ett återkravsärende av pandemistöd som är föremål för en tvist i domstol.

| Not 30 Anslagsredovisning och redovisning mot inkomstitlar, tkr  |   |                                |   |               |        |
|--|---|--------------------------------|---|---------------|--------|
| Anslag   |   | Belopp enligt regleringsbrevet | Utfall verksamhetskostnader (ej bidrag) | Utfall bidrag |        |
| <b>Utgiftsområde 17 - Kultur, medier, trossamfund och fritid</b>   |   |                                |   |               |        |
| <b>17 01 001 Statens kulturråd</b>   |   |                                |   |               |        |
| 001 Statens kulturråd  | Särskilt center för kulturskolefrågor, högst  | 10 000                         | 3 016                                   |               |        |
|  | Läsrådets verksamhet, högst   | 10 000                         | 4 628                                   |               |        |
|  | Utfallet har justerats med 20 tkr. Det motsvarar minskning av den semesterlöneskuld som sparats till och med 31 december 2008 och som anslagsavräknades under 2024 (enligt ESV:s direktiv). |                                |   | 65 706        |        |
| <b>17 01 002 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete</b>   |   |                                |   |               |        |
| 001 Bidrag till allmän kulturverksamhet, internationellt kulturutbyte och nationella minoriteters språk och kultur | Aktiviteter som drivs genom de utsända kulturråden och som främst avser kulturlivets internationalisering, minst  | 1 300                          |   | 1 300         |        |
|  | Berwaldhallen för Östersjöfestivalen  | 1 000                          |   | 1 000         |        |
|  | Insatser för att stärka musikexport genom Export Music Sweden, minst  | 1 000                          |   | 2 085         |        |
|  | Anslagsposten får även belastas med vissa kostnader för administration, genomförande, främjande och uppföljning av verksamheten, högst  | 12 000                         | 11 991                                  |               |        |
|  | Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet  |                                |   |               | 87 095 |

|  |   |                                       |  |                      |
|--|---|---------------------------------------|--|----------------------|
| 002 Bidrag till alliansverksamheter  | Teateralliansen   | 39 420                                |  | 39 420               |
|  | Dansalliansen   | 20 238                                |  | 20 238               |
|  | Musikalliansen  | 32 603                                |  | 32 603               |
| <b>Not 29</b>  |   | <b>Belopp enligt regleringsbrevet</b> | <b>Utfall verksamhetskostnader (ej bidrag)</b> | <b>Utfall bidrag</b> |
| <b>Anslag</b>  |   |                                       |  |                      |
| 009 Bidrag till folkbibliotek för läsfrämjande insatser  | Anslagsposten får belastas med vissa kostnader för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten, högst | 5 000                                 | 4 993  |                      |
|  | Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet  |                                       |  | 34 673               |
| 011 Bidrag till kulturskolor   | Anslagsposten får belastas med vissa kostnader för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten, högst | 3 000                                 | 2 990  |                      |
|  | Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet  |                                       |  | 95 342               |
| <b>17 01 003 Skapande skola</b>  |   |                                       |  |                      |
| 001 Skapande skola   | Anslagsposten får belastas med vissa kostnader för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten, högst | 5 300                                 | 5 294  |                      |
|  | Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet  |                                       |  | 171 136              |
| <b>17 01 006 Bidrag till regional kulturverksamhet</b>   |   |                                       |  |                      |
| 001 Bidrag till regional kulturverksamhet  | Arbete med bedömning, uppföljning och främjande inom ramen för kultursamverkansmodellen, högst                                    | 3 000                                 | 2 785  |                      |
|  | Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet  |                                       |  | 1 637 989            |
| <b>17 02 002 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål</b>   |   |                                       |  |                      |
| 001 Bidrag till den fria scenkonsten, arrangörer, fonogramverksamhet och vissa aktörer av kulturpolitiskt intresse | Anslagsposten får belastas med vissa kostnader för administration och genomförande av verksamheten, högst                         | 6 300                                 | 6 299  |                      |
|  | Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet  |                                       |  | 242 242              |
| <b>17 03 001 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter</b>  |   |                                       |  |                      |
| 001 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande   | Anslagsposten får belastas med kostnader för administration och genomförande av verksamheten, högst                               | 10 000                                | 9 764  |                      |
|  | Litteraturstöd  |                                       | 8 450  | 57 167               |
|  | Insatser för att initiera, samordna och följa upp läsfrämjande insatser av nationellt strategiskt intresse, minst                 | 15 000                                | 12 704   | 53 059               |
|  | Förstärkning av Bokstart, minst   | 20 000                                | 4 208  | 17 819               |
|  | Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet  |                                       |  | 35 290               |
| <b>17 04 004 Bidrag till bild- och formområdet</b>   |   |                                       |  |                      |
| 001 Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare                | Carl Eldhs ateljémuseum, minst  | 500                                   |  | 600                  |
|  | Bidrag som inte är utpekade i regleringsbrevet  |                                       |  | 45 007               |
| <b>Summa</b>   |   |                                       | <b>142 827</b>                                 | <b>2 574 065</b>     |

De lämnade bidragen uppgår till 2 619 529 tkr enligt transfereringsavsnittet i resultaträkningen. Skillnaden mellan lämnade bidrag enligt anslagsredovisningen och resultaträkningen (45.464 tkr) beror på lämnade bidrag med extern finansiering och förändringen av förväntade bidragsåterbetalningar.

## 41. Tilläggsupplysningar och noter

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där inget annat anges. Det medför att summeringsdifferenser kan förekomma.

### 41.1. Redovisningsprinciper

#### 41.1.1. Tillämpade redovisningsprinciper

Kulturrådets redovisning är upprättad i enlighet med förordningen (2000:606) om årsredovisning och budgetunderlag och följer god redovisningssed enligt förordningen om myndighetens bokföring samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd beträffande aktuella förordningar.

Kulturrådet tillämpar brytdag 3 januari 2025 i enlighet med regelverk för statliga myndigheter. Efter brytdagen sker bokföring på räkenskapsåret i form av periodiseringar eller rättningar. För periodisering tillämpas en beloppsgräns om 50 000 kronor. Undantag sker för periodiseringsposter som kan hänföras till externa medel, där återrapportering av utfallet av använda medel ska ske per den 31 december 2024

#### 41.1.2. Kostnadsmässig anslagsavräkning

För semesterdagar, som intjänats före 2009, avräknas anslaget vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen från och med 2009. Utgående balans 2023 (21 680 kronor) har minskat med 20 652 kronor 2024.

#### 41.1.3. Fordringar avseende bidrag

Kulturrådet följer Ekonomistyrningsverkets allmänna råd avseende bidragsåterbetalningar, vilket innebär att fordran den 31 december 2024 redovisas utan anslagsavräkning. Det genererar ett saldo i transfereringsavsnittet.

#### 41.1.4. Förvaltningskostnader sakanslag

Kulturrådet har möjlighet att finansiera sin verksamhet genom att belasta sakanslag med kostnader för att administrera och genomföra verksamheten. Möjligheten ges för samtliga anslag förutom anslag 17 4:4 ap.1 Bidrag till bild- och formområdet. För anslag 3:1 ap.1 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande görs en vidare tolkning och kostnader för att initiera, samordna och följa upp verksamheten belastar anslaget.

### 41.2. Värderingsprinciper

#### 41.2.1. Anläggningstillgångar

Anskaffningar vad gäller anläggningstillgångar baseras på ett anskaffningsvärde på lägst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd om minst tre år. Undantag görs för bärbara datorer, surfplattor och telefoner som kostnadsförs i samband med inköp. På anskaffningsvärdet görs en linjär avskrivning månadsvis.

#### 41.2.2. Tillämpade avskrivningstillgångar

Avskrivning sker från den månad tillgången tas i bruk. Följande avskrivningstider tillämpas:

- 3 år Rättigheter och andra immateriella tillgångar
- 3 år Stationära datorer och andra kontorsmaskiner
- 5 år Övriga anläggningar
- 6 år Förbättringsutgifter på annans fastighet

#### 41.2.3. Kundfordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Skulder har tagits upp till nominellt belopp.

Utländska skulder har tagits upp till bokslutsdagens kurs.

## Beslut om årsredovisning

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 19 februari 2025



Ulrika Årehed Kågström, ordförande




Kajsa Ravin, ledamot och generaldirektör Statens kulturråd



Paula Crabtree, ledamot



Marlen Eskander, ledamot



Leif Jakobsson, ledamot



Svante Nordin, ledamot



Ellen Nyman, ledamot



Thomas Pålsson, Ledamot



Po Tidholm, ledamot

Kulturrådet  
Box 27215, 102 53 Stockholm  
Besök: Borgvägen 1-5  
Tel: 08 519 264 00  
E-post: [kulturradet@kulturradet.se](mailto:kulturradet@kulturradet.se)

© Statens kulturråd 2025  
ISBN: 978-91-89748-39-2

[kulturradet.se](http://kulturradet.se)